

Áldás, békesség!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja

VII. évfolyam 1. szám

2018. január – február

Most pedig, óh Izráel! mit kíván az Úr, a te Istened tőled? Csak azt, hogy féljed az Urat, a te Istenedet; hogy minden ó utain járj, és szeresd őt, és tiszteljed az Urat, a te Istenedet teljes szívvedből, és teljes lelkedből, Meg-

tartván az Úrnak parancsolatait és rendelkezéseit, amelyeket én ma parancsolok néked, hogy jól legyen dolgod! (VMóz. 10:12-13.) Megjelentette néked, oh ember, mi legyen a jó, és mit kíván az Úr te tőled! Csak azt, hogy igazságot cselekedjél, szeressed az irgalmasságot, és hogy alázatosan járj a te Isteneddel. (Mik. 6:8.)

ANCHORA SPEI

Az Institutio végső alakját 1597-ben spanyolul is kiadták. E kiadás címlapján, díszes tojásdad renaissance-keretben, felhők közül alányúló kéz egy babérlombok övezte horgonyt tart, ezzel a bibliai eredetű körirattal: „Anchora Spei” (vö. Zsid. 6:18-19).

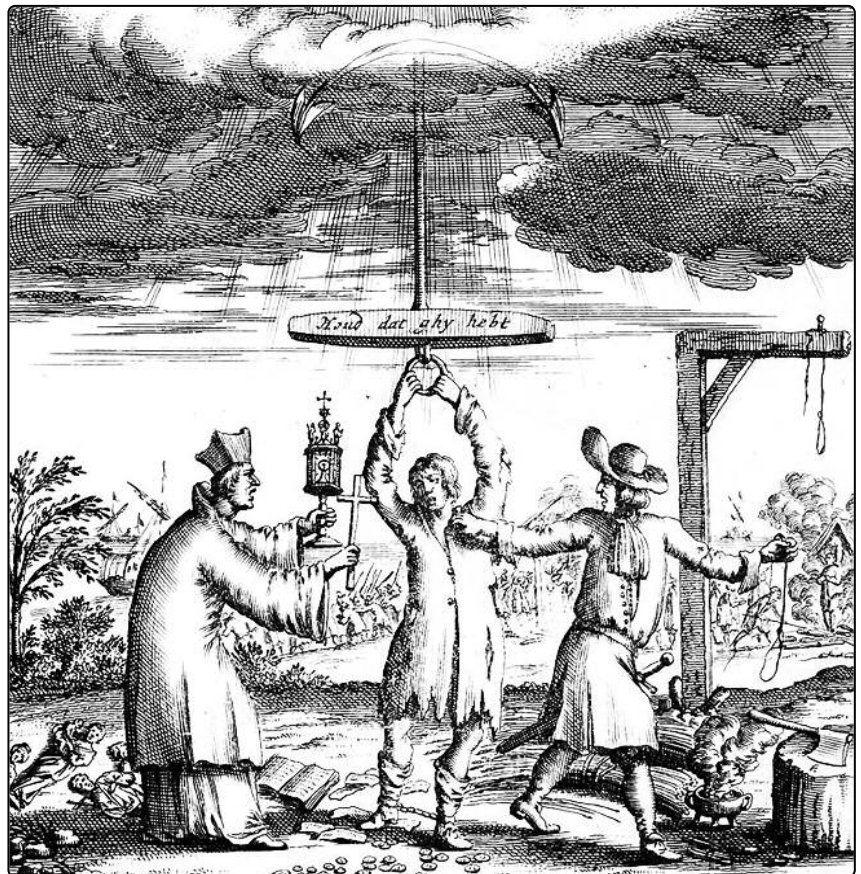
Míntha csak erre volna felelet az a megrázó kép, amely a magyar gályarabok szenvedéseinek leírását s igaz ügyének védelmét tartalmazó híres 1684-iki Van Poot-féle kiadvány (a „Naauwkeuring Verhaal”) legelső lapját foglalja el. Térítő pap és bitóval fenyegető katonára kétfelől szorongatják és kísértik a rab prédikátort: lábán bilincs, a ruhája rongy, arca kintől torzult. De égnek emelt két keze görcsösen és letéphetetlenül fogózik bele egy horgonyba, mely felnyúlik a fellegek közé, és ez az ige van felírva rá: „Houd dat ghy hebt” – „tartsd meg, amid van” (Jel. 3:11; vö. 2:25).

A mi gályarabjainknak csakugyan nem volt egyebük, mint ez a horgony; de azt megtartották, és most már az Úr beteljesült ígérete szerint senki el nem veheti tőlük az ő koszorújukat. Testi és lelki erejük végső megfeszítésével csüggték ezen a horgonyon: de mégsem azért tudták megtartani, mert ők tartották, hanem azért, mert az tartotta őket. A remény horgonyát nemcsak földi kezek fogták: a hitnek a kezei; hanem fogta, tartotta és az örökkévalóság sziklájába beagyazva őrzötte és oltalmazta a mennyei kéz is: a mindenható Kegyelem, a mérhetetlenül szabad fenséggel predestináló Isten rejtelmes, csodálatos és áldott üdvözítő akarata.

(Részlet Révész Imre [1889 – 1967] egyháztörténész professzor ünnepi beszédéből, melyet a gályarabok emlékére Budapesten, a konvent [ma zsinat] székházában leleplezett emléktábla felavatásán mondott el 1936. május 6-án.)

Tartalom

- 1 Dr. Révész Imre: *Anchora Spei*
- 2 Larry Crabb: *Példázat*
- 3 Gondnoki, presbiteri fogadalomtétel
- 4 SZÓLAZ IGE
Teremjétek a Lélek gyümölcseit!
Nyilas Zoltán esp. igehirdetése
- 5 2018 A vallásszabadság emlékéve
- 6 Prókai Árpád: *Az igazi szótló*
- 10 Pap Lászlóné: *Hol van az igazság?*
- 11 „Olyan leszek pont, mint Ó...”
Stíft János b. lelképásztori igehirdetése
- 13 A Baba-mama kör alkalmai
- 14 Koncz Brigitta: *Adj időt Jézusnak*
- 15 Kerekes Balázs: *A Király keresése*
Idősek karácsonya
- 16 Lelkipásztori jelentés a 2017. évről
- 20 Diriczi Tibor: *Győzelem veszteség által*
- 22 Hardi Péter: *Pillanatképek*
A gárdonyi presbiteri cs. hétvégéről
- 24 HÍREK NYÁRÁDKARÁCSONBÓL
Labancz Gyula: *Sokkal jobban van dolga*
- 25 Muraközy Gyula: *Üdvbizonyosság*
- 26 András Jánosné: *20 éves a Psalmus Kórus*
- 27 PAP LÁSZLÓNÉ KAZETTÁIBÓL
Pap Lászlóné: *Tisztánlátás*
- 29 Jézus nyomában a Szentföldön
Simonfi Béla úti beszámolója
- 32 Ökumenikus imahét 2018
- 34 Ozorai Magdolna: *In memoriam*
Dr. Szilárdfy Zoltán
- 36 RÉGI HISTÓRIÁK
Könczöl Dné: *Történelmi jegyzőkönyv*
Szánthó Ödön feljegyzései 3.
- 37 Stíft János: *Ifi farsang*
NÁLUNK KERESZTELTEK
- 38 IFISEKNEK
Sné Jáger Orsolya: *A pogány asszony hite*
- 40 GYERMEKEKNEK
Grimm: *A szegény és a gazdag ember*
- 41 Református esték Pomázon
Tolnay Piroska néni 95 éves
- 42 KÖNYVAJÁNLÓ
Hamar Jné: *Böjt: engedni, adni, lemondani*
- 43 NAPLÓ
A Kiránduló kör túrái
- 44 Kétféle lelkület

A férfi élete kellemesen folyt, és ilyen volt istentisztelete is. E kettő mindig együtt jár. Isten azonban nem volt megelégedve. Így tehát megengedte, hogy a férfi élete kényelmetlenül váljon.

A férfi első reakciója a döbbenet volt: – Mi van? Hogy történhetett meg ez velem?

A sok önelégültséget takart; de ennek emberünk nem volt tudatában. Úgy gondolta, hogy az bizalom.

– Hamarosan minden rendbe jön, Isten hívséges. Majd csak minden jóra fordul – és imádata továbbra is sekélyes maradt.

Isten tehát nem volt megelégedve, ezért megengedte, hogy még több kellemetlen dolog történjék a férfi életében. A férfi egyre keményebben próbálkozott, hogy jól kezelje zavart helyzetét, úgy, mint aki Istenben bíz.

– Türelmes leszek – határozta el.

Nem vette azonban észre, hogy türelmre irányuló erőfeszítései abból a meggyőződésből fakadtak, hogy jár neki a kényelmes élet. Nem vette észre, hogy saját szíve ezt mondja: „Ha türelmes vagyok, Isten jóra fordítja sorsomat. Végére is ez a dolga.”

Imádsága jó részt abból állt, hogy megpróbálta meggyőzni Istent: tegye újból kellemessé életét.

Isten természetesen nem volt megelégedve. Ezért tehát még egy kicsit lazított a férfit körülvevő „védőburkon”. Emberünk élete most már nyomorúságosra fordult.

Dühös lett. Istent pedig – úgy tűnt – mindez nem hatotta meg. Közömbös és közönyös maradt. A menny kapui be voltak zárva. A férfi

pedig tudta, hogy nem képes azokat kifejezíteni. Csak annyit tehetett, hogy vágyakozva gondolt vissza a szebb napokra – nem az eljövendőkre, hanem azokra, amelyek örökre háta mögött voltak, s úgy tűnt, hogy soha vissza se jönnek. Legszebb álma az volt, hogy visszatérhet a múltba, abba a szebb életbe, ami valaha az övé volt; amikor még ismerte, mit jelent ez a szó, hogy öröm. El sem tudta képzelni, hogy létezhet annál különb álom is, mint visszahozni a múltat. Azzal azonban tisztában volt, hogy az élet nem halad visszafelé. A felnőttből soha többé nem lesz gyerek. Idős korban nem leszünk többé erőnk teljében.

Reményét tehát végleg elvesztette. Isten visszavonta áldását, és semmi kilátás arra,

hogy döntését megváltoztassa. Depressziós lett. Felhagyott az imádsággal is.

Isten nem volt megelégedve. Ezért megengedte, hogy a pokol erői támadják meg emberünket. Olyan kísértések, melyekkel korábban még képes volt megküzdenni, most csapdába ejtették. Az élet oly fájdalmassá vált számára, hogy a kísértés nyújtotta gyönyör – valójában megkönnyebbülés – ésszerűnek, sőt szükségyszerűnek tűnt. A gyönyört azonban egy újfajta fájdalom követte, olyan, amely életét ködbe burkolta; méghozzá olyanba, melyen a legfényesebb napsugár sem volt képes áthatolni.

Emberünk saját fájdalmán kívül most már semmit sem látott. Istent sem. Bár úgy hitte, látja őt, annak az istennek azonban, akit ő látott, csupán egyetlen dolga lett volna: az, hogy fájdalmán könnyítsen. Képzeletében ott volt ez az Isten, megtalálni azonban nem tudta. Azt az istent szólította meg tehát, akit ismert. Segítségért könyörgött. Szavai mögött szinte maga is hallotta saját szíve könyörgését: – Tartozol azal, hogy segítesz nekem. Nem tudom elhinni, hogy megérdemeltem volna mindezt. A fájdalom nem az én hibám következménye. Te vagy az oka.

Imája mindig is egyfajta „követelőzés” volt, ez mostanra azonban oly nyilvánvaló lett, hogy szinte neki magának is feltűnt.

Isten tehát nem volt megelégedve. Megengedte, hogy folytatódjék a küszködés; sőt hagyta, hogy újabb csapás érje emberünket. Szívének azt a zugát, ahol legnagyobb álmai születtek, biztos volt benne, hogy afféle bajok, amelyek most körülvették, soha nem fogják érni. Éveken át azt mondta magának (anélkül persze, hogy ennek tudatában lett volna): „Ez velem soha nem eshet meg. Ha mégis, abba belepusztulnék. Ha ez megtörténne, csak arra a következtetésre tudnék jutni, hogy Isten nem jó. Istent le kellene írom. Ezért pedig senki, még maga Isten sem hibáztathatna.”

A belső hang szívében azonban nem szólalt meg. Amit viszont hallott, az a csábító hang, élete legnagyobb kísértése elé állította – miszerint veszítse el Istenbe vetett hitét – bátorinak, merészen kihívónak tűnt; az egyetlen

lehetőségnek, hogy megtalálja saját magát. A küzdelem most már heves lett, a remény halvány szikrája azonban élt még. Kitarzott hite mellett. S bár kitarzott, még mindig nem hallotta, hogy szíve ezt mondja: „Teljesen jogos, hogy hitehagyottá váljak, én azonban egy valóban nemes megoldás mellett voksolok. Még mindig hiszek benned. Így is hiszem, hogy létezel, s hogy örömöm elsődleges forrása – ha létezik számomra egyáltalán még reménység – benned van. Ez ugye meghat téged? Ha még ez sem, Istenem, akkor mi?”

Imái most még kétségbeesettebbekké váltak. Azonban még mindig átsütött rajtuk a büszkeség.

Isten tehát nem volt megelégedve. Engedte hát, hogy tovább folytatódjon a próba, s a fájdalom sem szűnt. Isten

még mindig távol volt tőle. Nem nyújtott vigaszt, s a remény bármiféle kézzel fogható jelét sem, bár nehezére esett, hogy ne könnyítsen a férfi sorsán. Még inkább az, hogy ne mutassa meg magát egyértelműen emberünknek, biztosítván őt jelenlétééről.

De nem tette. Isten valami jobbat tervezett számára, minthogy visszatérjen kellemes, kényelmes élete. Azt akarta, hogy megjelje az igazi örömet. A legfontosabb dologba vetett reményét akarta helyreállítani. Ő viszont nem tudta még, hogy mi az.

A férfi lelkére nehezülő köd egyre sűrűbbé vált, már szinte kitapintható lett – mint a bezáruló falak. Csak a titokzatosság maradt meg – persze a félelemmel, sőt a rémülettel együtt. A titokzatosság érzete azonban állandósult: egy rossz élet és egy jó Isten rejtélye. Hol volt ő? Amikor a férfiben leginkább tudatosult Istenre utaltsága, Isten eltűnt. Egyszerűen nem értette. Jelen van-e Isten, vagy nem? Ha igen, akkor törődik-e vele, vagy sem?

Egyszerűen nem tudott szakítani Istennel. Eszébe jutott Jákob, így tehát harcolni kezdett. Azonban sötétben harcolt, olyan koromsötétben, hogy egy jobb életéről szóló saját álmát sem látta már. Ebben a vak sötétben az ember semmit sem lát. Hallani azonban képes. Most először hallotta meg, hogy mit mond a szíve.

– Állj meg! – kiáltotta. Lelke legmélyéről olyan szavak törtek elő, melyek kifejezték elhatározását, hogy nem engedi el Istent. – Állj meg! Nem azért, mintha én jó lennék, hanem mert te jó vagy. Állj meg! Nem azért, mert megérdemlem az áldást, hanem mert az fakad a te természetedből, te pedig nem tagadod meg magad. Nem saját érdememre nézve kérek – nem tartozol nekem semmivel. Csak arra apellálok, aki te vagy!

A fájdalom még nem múlt el, most azonban már látta Istent. Az áldásért való könyörgés már nem egy kényelmes élet utáni vágy volt. Isten akaratának megvalósulásáért esdekelt, akárki is ő. Emberünk érzései megváltoztak. Ez volt az alázat útjának kezdete. Éppen ez tartotta azonban vissza attól, hogy alázatának tudatára ébredjen.

A férfi megfeledkezett saját magáról, s rájött, hogy Isten után vágyódik. Nem találta meg Istent egyből, de most már remélt. Azt remélte,

hogy megkapja azt, amire lelke legmélyén vágyott.

Aztán meglátta. Sivár lelkéből élő víz tört fel, és meglátta. Új álom született, s lassanként formát öltött. Isten megismeréséről szolt ez az álom, s arról, hogy őt képviselheti egy háborgó világban. Az álom egyetlen dologra összpontosult: értette már, hogyan ismerheti meg Istent, és hogyan képviselheti őt mások felé oly módon, ahogy azt Isten akarja, nem valaki más. Úgy érezte, hazatalált.

Azonnal tisztában volt vele, hogy ahhoz, hogy másoknak bajaikban hitelesen beszéljen Istenről, az a mélység szolgált alapul, amin ő maga is átment. Korábban sohasem volt hálás a bajokért.

Szenvedése tehát Isten szívéhez vezető kapuvá lett. Részt vállalt Istennek a megváltás miatti nagy fájdalomából. Az egy célért való közös szenvedés miatt közelebb érezte magát Istenhez.

Új ötlete támadt:

– Részt veszek bármilyen küzdelemben, ami ellene hat a gonosznak. A jó oldalra állok a rosszal szembeni harcban. Nem várok addig, míg mindent világosan értek – mindent megteszek, ami csak a kezem ügyébe akad. De ott maradok a forrásnál. Lelkem szomjas. A kényelmes élet nem elégíti ki lelkemet; ami Istentől jön, maga Isten az az egyedüli élő víz. Az viszont elég.

A férfi most már imádta Istent – Isten pedig meg volt elégedve. Istennek gondja volt rá, hogy a férfi lelkében fakadt forrás továbbra is élő vizet adjon. Ha nem ivott belőle minden reggel, este pedig nem tért vissza hozzá, szomjúsága elviselhetetlenné vált.

Életének némely eseménye jó fordulatot vett, egyebek változatlanok maradtak, ismét mások pedig még rosszabbra fordultak. A férfi azonban új álmokat álmódott, melyek többről szóltak, mint egy „kényelmes” életről. Eléggé bátor lett ahhoz, hogy küzdjön álmai megvalósulásáért. A reménység emberévé vált, ez pedig örömmel töltötte be életét.

Isten most már meg volt elégedve. A férfi is.

Fordította: Bukovszky Ákosné Szegedi Viola
(Dr. Larry Crabb: „Összetört álmok – Váratlan út az örömhöz” című könyvből)

PRESBITEREK FOGADALOMTÉTELE 2018. JANUÁR 14. - POMÁZ

Új presbitereink, Érfalvi Zsolt, Szabó István és Hardi Péter fogadalmotétele

Sántha János főgondnok köszöntötte új presbiter testvéreinket

GONDNOK TESTVÉRÜNK FOGADALOMTÉTELE 2018. JANUÁR 14. - CSOBÁNKA

Halász Árpád csobánkai gondnok testvérünk köszöntése

Nyilas Zoltán esperes kérte Isten áldását új gondnokunk életére, szolgálatára

Benedek Ferenc leköszönő gondnok testvérünket a gyülekezet nevében Holszágné Csipán Ágnes köszöntötte

Benedek Ferenc leköszönt a gondnoki szolgálatról, de nem köszönt el a gyülekezettől

SZÓL AZ IGE

TEREMJÉTEK A LÉLEK
GYÜMÖLCSÉT!

Textus: Máté 7,17-20

¹⁷*Így minden jó fa jó gyümölcsöt terem, a rossz fa pedig rossz gyümölcsöt terem.*¹⁸*Nem hozhat a jó fa rossz gyümölcsöt, a rossz fa sem hozhat jó gyümölcsöt.*¹⁹*Amelyik fa nem terem jó gyümölcsöt, azt kivágják, és tűzre vetik.*²⁰*Tehát gyümölcsöikről ismeritek meg őket.*

Kedves testvérek, ünnepelő gyülekezet! Kulin Imre polgármester úr – aki köztudomásulag nagyon szeret kertészkedni – egyszer a parókán járt, bejött a kertbe is, és megnézte a facsemetéket. Megállt a kis barackfa mellett, és megkérdezte: „Te, ezen volt már gyümölcs?” Nyilván látta a metszésben való jártasságom hiányosságait, és bár volt már rajta gyümölcs, de a szakember szemével ránézve, mégis ez a kérdés fogalmazódott meg benne.

Feleségem nagymamája, a 90 év felett járó Dédi, a nagy családjára nézve egyszer fel-

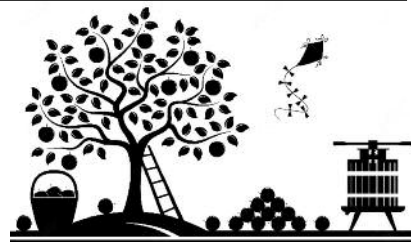
idézte egyik rokonunk szavajárását: „a jó szülő életében ad, halálában hagy”. E népi bölcsességet hallva először talán dohogni kezdünk, hogy mindez az anyagiakról szól, ahogy a világ méri az emberi értéket aszerint, ki mit tud adni, és ki mit tud hagyni. Engem mégis szíven ütött ez a mondat, arra emlékeztetve, amit Jézus mondott a Hegyi Beszédben, hogy mit is adhatunk a környezetünknek, és mi az, amit hagyhatunk a környezetünkre. Mi az, amiben aktívak vagyunk, és mi az, ami utánunk jelenik meg. Egészen biztos, hogy ez a gyümölcsstermő életre is igaz.

Milyen szépen mondja szótáros magyar nyelvünk, hogy egy gyermek születése nemcsak akármilyen jutalom, hanem az anyaméh gyümölcse a jutalom. Isten megajándékozott bennünket: a kisgyermekben gyümölcsöt kaptunk. Mi az, amit ennek a gyermeknek odaadhatunk, és mi az, amit – mikor kimegyünk ebből az életből –, utódainkra hagyunk? Közjegyző? Vita az örökségen? Pereskedés? Vagy lesz olyan lelki hagyaték, amire a következő generáció, a következő évszázadok ráépülhetnek. Nem mellékes az, hogy milyen gyümölcsöt termelt a mi életünk, mi az, amit megízlelhetek az utódaink, mi az, amiből épülhetnek, mi az, ami gazdagította az életüket. Vagy úgy vagyunk a lelki kincseinkkel, ahogy „A tanú” című magyar filmben halljuk: kicsi, savanyú, de a miénk?

Gyümölcssterméről szól ez az ige. Mit adsz, és mi marad utánad? Jézus, amikor a Hegyi Beszédben megszólítja a sokaságot, akkor embereket szólít meg. Azt mondja: jönnek majd közétek olyanok, akik báránybőrbe bújt farkasok. Olyan emberek, akik megjátszák a hitüket, megjátszák az életüket, akik képmutatók. És hogy honnan ismerhető fel a hiteles élet? Erre mondja Jézus: a gyümölcseről. Jó volna felismerni a leveléről is, de leginkább a gyümölcseről.

Néhány héttel ezelőtt feltettem a keserű kérdést: mi értelme van egy gyülekezetnek? Most azt a kérdést teszem fel: mi értelme van mindannak, amit csinálunk? Mi értelme van a sok programnak? Mi értelme van az istentiszteleteknek? Mi értelme van a lelki alkalmaknak? Akkor megkaptam a bátorító feleletet, hogy hálás vagyok a gyülekezethez, hogy mindazt, amit kaptam, itt kaphatom meg. De vajon nem túl sok-e a görcsös munka, akár lelki értelemben is, és nem túl kevés-e a gyümölcs? Pedig az apostol avval bátorítja ifjú szolgatársát is, hogy a földműves, a gazdaember részesedik elsőként a föld terméséből. Vajon nincs-e sok olyan gyülekezeti tag, aki a saját életében még mindig várja a gyümölcsöt? És annyit küzd, annyit harcol, olyan görcsösen szeretné ezt.

Jézus ebben a gyülekezetnek szóló történetben a hiteles, az igazi, valódi keresztyén életéről beszél, amelyben teljes összhangban van mindaz, amit hihetünk, mindaz, amit megtett értünk Jézus, és amit ezért megtehetünk. Amikor János evangéliumában Jézus a gyümölcsstermő életéről szól, akkor a szőlőt hozza fel példaként. Így olvassuk: „*Én vagyok az igazi szőlőtő, és az én Atyám a szőlősgazda. Azt a szőlővesszőt, amely nem terem gyümölcsöt én bennem, lemetszi, és amely gyümölcsöt terem, azt megtisztítja, hogy még több gyümölcsöt teremjen. Ti már tiszták vagytok az ige által, amelyet szóltam nektek. Maradjatok én bennem, és én tibennetek. Ahogyan a szőlővessző nem teremhet gyümölcsöt magától, ha nem marad a szőlőtőn, úgy ti sem, ha nem maradtok én bennem.*” (János 15,1-4) Íme, a gyümölcsstermő életnek az alapja az, hogyha valaki a szőlőtőn, azaz Jézusban marad. Jézustól várja az élet nagy kérdéseire a feleletet, Jézussal egyesül az élete. Vajon megtörtént-e már mindez? Vajon ott vagyok-e a szőlőtőn, Jézusban? Meggyökerezett-e az életem benne? Vagy pedig a világ terhei, nyűgjei alatt megroppanunk, mint a fák, vagy a háztetők?

Jézus azt mondja a Hegyi Beszédben, hogy ahhoz, hogy az életünk gyümölcsstermő legyen, ahhoz egy belső kegyességre, egy belső kegyes gyakorlatra van szükség, melyhez három dolog kell.

Az első dolog, hogy az életem felfelé irányuló élet legyen. Jézus ezt úgy fogalmazza meg, hogy amikor imádkozol, menj be a te belső szobádba. Az imádságra nyílik meg Isten szava. Az imádságra válaszol Isten az Ó

Igéjében. Az imádságra válaszol Isten Jézus Krisztus szavában. A keresztyén ember gyümölcsstermőre fordulásának az alapja, hogy felfelé tekintő élete legyen. Vannak képek, melyek a fent és a lent állapotát mutatják be. Talán sokak előtt ismert az a festmény, melyen Platón és Arisztotelész állnak egymás mellett; Platón felfelé mutat, Arisztotelész pedig lefelé. Vagy ott van az úrvacsorát bemutató kép; arra a kérdésre, hogy hol van az úrvacsorában Jézus, Luther felfelé mutat, Zwingli pedig lefelé. Jézus azt mondja, hogy a gyümölcsstermőre forduló életnek az alapfeltétele az, hogy felfelé nyitott, imádkozó élet legyen.

Aztán azt is mondja Jézus, hogy gyümölcsstermő legyen az életünk, ahhoz az is szükséges, hogy befelé forduljunk, önvizsgálatot tartsunk, belül rendet rakjunk, hogy tisztogassunk. Ennek kifejeződése a Szentírásban: a bőjt. A befelé forduló élet nélkül nincs gyümölcsstermés. Emlékszem, amikor gyerekkoromban a létra tetején állva a nyári almát kellett egyelnem, nagyapám lenről irányította a kezemet, hogy mit csináljak azokkal a bogokkal, megfogant csomókkal, melyekben 8-10 almácska is benne volt. Azt mondta: hagyj meg csak kettőt!

Nem lesz a többiből igazi termék! Ha meghagyod, akkora lesz csak, mint a cseresznye. Ha nem hullik le, és megmarad is, lehet, hogy piros lesz, de zamatos biztos nem lesz. Azt is meghagyta, melyiket vegyem le, hogy minél szellősebb legyen, hogy ne érjen össze majd a két gyümölcs, nehogy megrothadjanak.

Szükséges a tisztítás, a tisztogatás ahhoz, hogy az ember élete gyümölcstermő legyen. Nem úgy van az, hogy amik vagyunk, ahogyan vagyunk, az a legjobb, hanem Isten a legnemesebbet, a Fiára hasonlót szeretné a tisztogatás által. Ezért a gyümölcstermő élet második feltétele, hogy az ember befelé nézzen, önvizsgálatot tartson, a Szentírás így mondja ezt: böjtöljön.

A harmadik, ami a gyümölcstermő élethez hozzátartozik, az az, hogy tudjon adni a másik embernek. Jézus, amikor itt bemutatja, hogy milyen legyen a helyes keresztyén vallásgyakorlat, akkor azt mondja: legyen adakozó élet! Ha túl tudunk lépni az adakozás pillanatán, mely fontos része az istentiszteleteinknek, látjuk, hogy adni mégsem az, mint valamit megfizetni. Magatartást jelent. A másik emberhez való odafordulást, a másik szükségének a meglátását jelenti. Szolgálatot jelent.

Sokszor elmondtam már ezzel kapcsolatban azt a példát, mikor a Baár-Madas Gimnáziumban Arany János igazgató úr egy alkalom végén a kifelé készülődő, zömében jómódú 400 diáknak azt mondta, hogy ne feledkezzenek meg az adakozásról. Teljesen mindegy, hogy a zsebpénzükből mennyi pénzt tesznek a kosárba, de azt szeretném – mondta az igazgató úr –, hogy mire kimennek ebből az iskolából, megtanulnák a mozdulatot, hogy tudnak adni. Az adakozásnak, a kifelé való törődésnek, a másikkal való foglalkozásnak a mozdulatát.

Erről beszél Jézus is. Mert, testvérek, melyik gyümölcs marad meg önmagának? Ha önmagának marad meg, akkor annak vége. Az megrothad. A gyümölcs azért van, hogy a másik szakíthasson belőle, hogy a másik életét meggazdagíthassa, a másik életébe beépüljön. A gyümölcs mindig ezt a célt szolgálja. Ez igaz lelki értelemben is, és igaz, amikor egymásra tekintünk egy gyülekezeti közösség életében is. A gyümölcs mindig a másik emberért van.

Ez a helyes vallásgyakorlás. Felfelé, befelé és kifelé. Ahol a hangsúlyok eltolódnak, eltorzul a kegyességünk. Ott lehet, hogy lesz imádkozó élet, de az csak Istennel foglalkozó élet lesz, egy remeteélet, amelyik csak önmagával foglalkozik. Vagy csak a saját bűneivel, vagy a saját nagyságával, de nem talál benne megoldást, mert nincs igazi felfelé tekintése. Az az élet pedig, amely csak kifelé akar adni, az lehet, hogy áldozatkész élet, de elpusztul. Ahogy a Szeretet himnuszában olvassuk: „És ha szét-

osztom az egész vagyonomat, és testem tűzhalálra szánom, szeretet pedig nincs bennem: semmi hasznom abból.”

Mi marad utánad? Mi az, amid van? Pál apostol jó hírként, evangéliumként hirdeti számunkra a Galatákhöz írott levelében: teremjétek tehát a Lélek gyümölcsét! A Lélek gyümölcsét, mely egyetlen gyümölcsben a „szerelem, öröm, békesség, türelem, szívesség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás”. A gyümölcs, amely ellen semmilyen törvényt nem lehet írásba foglalni. A gyümölcs, melyet felismer ez a világ, amivel meggazdagíthatod a másikat, és a másik ember is meggazdagíthat téged.

Onnan indultunk, hogy bementünk a parókia udvarába, és hallottunk egy kérdést: Vajon termett-e már ez a barackfa? Azt kívánom, hogy forduljon a ti életek termőre Jézus Krisztusban! Egyedül benne! Legyen az életek felfelé, befelé és kifelé tekintő élet, és teremjétek így a Lélek gyümölcsét. Ámen!

Nyilas Zoltán esperes

(Az igehirdetés elhangzott 2018. január 14-én a pomázi református templomban.) ■

2018 A VALLÁSSZABADSÁG EMLÉKÉVE

2018 nekünk, magyaroknak a vallásszabadság és vallási tolerancia emlék éve.

Négyszázötven éve a János Zsigmond (1540-1571) fejedelem által 1568. január 6. és 13. között Tordára összehívott országgyűlés – Európában először – elhatározta, hogy senkit sem szabad hátrányosan megkülönböztetni és üldözni hitéért, meggyőződéséért.

Az 1568. évi tordai országgyűlés vallásügyi határozata:

„Urunk őfelsége miképpen ennek előtte való gyűlésibe országával közönséggel az religio dolgáról végezött, azonképpen mostan és ez jelen való gyűlésébe azont erősíti, tudniillik, hogy midőn helyökön a prédikátorok az evangéliumot prédikálják, hirdessék, kiki az ő értelme szerint, és az község ha venni akarja, jó, ha nem pengig senki kényszerítéssel ne kényszerítse az ő lelke azon meg nem nyugodván, de oly prédikátort tarthasson, az kinek tanítása ő néki tetszik. Ezért pengig senki az superintendensök közül, se egyebek az prédikátorokat meg ne bántassa, ne szidalmaztassék senki az religióért senkitől, az elébbi constitutiók szerént, és nem engedtetik ezt senkinek, hogy senki fogsággal, avagy helyéből való priválással fenýögessön az tanításáért, mert a hit Istennek ajándéka, ez hallásból lészön, mely hallás Istennek ígéje által vagyon.”

Ez a döntés egyértelműen Erdély hitbéli, politikai felnőttkorúságának pillanata, amelyet fémjelez az, hogy a katolikus, evangélikus és kálvini hitet valló reformátusok mellett a Dávid Ferenc (1520-1579) püspök vezette unitárius felekezet elfogadása is megtörtént. Kiépült a négy törvényesen bevett erdélyi vallás egyházjogi, politikai és közjogi rendszere. A tordai döntés után Erdély alkotmányra a három nemzet és a négy bevett felekezet egyenjogúságának elveire építette államiságát. Így a tordai országgyűlés a vitákat is kiváltó reformációt állami kereteket megalapozó politikai és egyházi rendszerré békítette.

(Forrás: reformatus.hu) ■

PRÓKAI ÁRPÁD

AZ IGAZI SZŐLŐTŐ

JÁNOS 15:1-3.

Én vagyok az igazi szőlőtő... (Jn. 15:1)

Az igazi szőlőtő származása

Az, aki szőlőt akar telepíteni, miután a földjét kellőképpen előkészítette, vesszőről gondoskodik. Nem kész tőkétet ültet, hanem vesszőt dug bele jó mélyen a földbe.

Isten, a világ ura és teremtője erre a földre szőlőt plántált. A kegyelem szőlőtője. Miután prófétái által, az ószövetségi törvények által a talajt előkészítette, mennyei vesszőszálat ültetett bele a világ talajába.

Ez a vesszőszál, ez a szőlővessző a mi Urunk Jézus Krisztus. Ézsaiás próféta világosan megmondta ezt is: „És származik egy vesszőszál Isai törzsekből, s gyökereiből egy virágszál növekedik.” (Ézs. 11:1)

Csodálatos dolog az, ahogyan a mi mennyei szőlővesszőnk, Jézus Krisztus megfogant ezen a földön. Isten Máriát választotta ki és a Szentlélek által benne rejtette el a szőlővesszőt, a mennyei ágat, hogy ott megfogadjon. Az angyal így szólt Máriához: „A Szentlélek száll tereád, és a Magasságos ereje árnyékoz meg téged: azért ami születik is szentnek hívatik, Isten Fiának.” (Lk. 1:35)

A legnagyobb baj abban van, hogy Isten csodálatos dolgait nem, vagy igen nehezen tudjuk elfogadni. Sokszor azért nem fogadjuk el Isten csodáit, mert nem hiszünk annak valóságában. **Te hiszel Isten csodáiban?**

Az igazi szőlőtő növekedése

Az Úr Jézus növekedése csodálatos volt. A betlehemi éjszaka, a jászolbölcső, az egyiptomi menekülés, az ácsműhely mind-mind csodálatos dolgok voltak.

Valóban lelki termőföldben fejlődött az isteni vessző harminc esztendő alatt termő szőlővé.

A szőlővessző a harmadik évben kezdi megmutatni a termését.

Jézus harminc év alatt lett igazi szőlőtőkévé, a kegyelem áldott forrásává; akkor in-

dult meg benne a csodálatos termő élet, ami vesszőket hajtott, tanítványokat hívott el, ami gyümölcsöket termelt.

A szőlő hihetetlen gyorsan növekszik. Nekünk is növekednünk kell. Biztat erre az ige is: „*növekedjete a kegyelemben és a mi Urunknak és megtartó Jézus Krisztusunknak ismeretében.*” (II.Pt. 3:18) Amikor a szőlő növekedése előttünk a példa, ne csak az isme-

Ebben gyönyörködik. Ebben végzi gondozó, nevelő, őriző munkáját. Isten lehajol hozzánk. Isten munkaruhában közeledik hozzánk, mint hétköznapi Ura, mert Ő nem csak vasárnapi Isten. Nem olyan Isten, akéhez csak vasárnap van közünk, akkor esetleg elmegyünk a templomba, s ezzel jelezzük, hogy Ő van. Nem! Isten jelenvaló hatalom mindenkor, és mindenhol. Ott van velünk a hétköznapi élet bajaiban, segítségünkre van küzdelmeinkben.

Sokszor mondják az emberek: *Isten nem törődik az én kicsinyes dolgaimmel, Istennek több gondja van annál, mint hogy az én apró bajaimmal foglalkozzon.* Pedig ez nem így van. Azt mondja Jézus: az én Atyám a szőlőműves. Tehát olyan Isten, aki aprólékos, kicsinyes dolgainkkal is szeretettel foglalkozik.

Isten ma is munkálkodik. Amikor van valami vágy a szívünkben, vagy kérdés, amire szeretnénk választ kapni, Isten kimunkálja bennünk a dolgokat.

Felismerjük-e, hogy Isten munkálkodik az életünkben?

Személyes gondoskodás

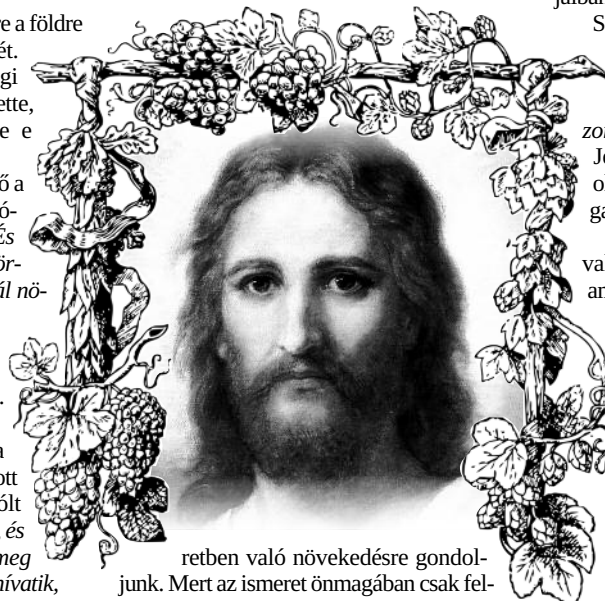
Isten személyes gondviselő munkát végez. Mint ahogy a szőlőműves nem végezhet tömegmunkát, hanem minden egyes szőlőtőkét külön kell venni, mindegyiket külön metszi, mindegyik tőke vesszőit külön köti össze, külön nyeseget, egyenként foglalkozik a szőlőjével, így tesz velünk Isten is. Személyes lelkigondozói munkát végez.

Isten nem tömegmunkát végez velünk, hanem egyenként gondoz, pásztorol bennünket, és Ő azt akarja, hogy nekünk is legyenek Vele személyes beszélgetéseink. Nem elég a bibliaóra, a vasárnapi igehirdetés vagy más alkalom, ahol „megbújhatok” a többiek között!

Szoktál személyes beszélgetést folytatni gondviselő Atyáddal?

Isten mindenre gondol

A szőlőműves körültekintő és sokirányú munkát végez. A jó szőlőművesnek mindenre gondolni kell. A tőkére, a vesszőkre, a levelekre, a gyümölcsre, a vadhajtásokra, a férgekre, a betegségekre, az időjárásra és mindenre.

retben való növekedésre gondoljunk. Mert az ismeret önmagában csak fel-fuvalkodottá tesz. A növekedésnek csak az egyik lába az ismeret, s ha egy asztalnak csak az egyik lábát növeljük, akkor az attól nem stabilabb, hanem borulékonyabb lesz. Kell a növekedés másik három lába is: az alázat, az engedelmisség és a szeretet. A mi Urunk is ezekben lett naggyá.

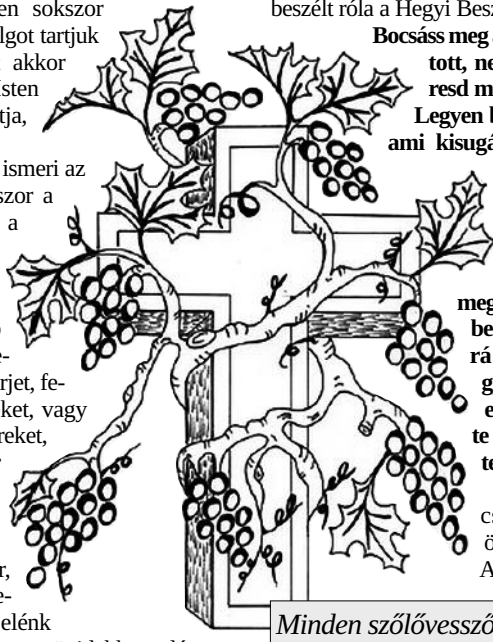
Törekedjünk arra, hogy az alázatban, engedelmisségben és szeretetben előre haladhassunk, s így növekedhessünk a Krisztus-képességben!

...és az én Atyám a szőlőműves. (Jn. 15:1)

A munkálkodó Isten

Isten, munkálkodó Isten. Isten a maga csodálatos világának szőlőjében éli ki magát.

Ilyen Isten munkája is. Isten mindenre tekintettel van a mi életünkben. Isten mindenre gondol, mindenről gondoskodik, tudja, hogy mit szeretnénk a szívünkben. Éppen ezért néha nem értjük meg Isten cselekedeteit, mi igen sokszor csak azt az egy dolgot tartjuk fontosnak, amiért akkor imádkozunk. Isten azonban azt is látja, amit mi még nem. Isten körültekintő, ismeri az övéit. Az Úr sokszor a hosszabbat adja, a hosszú várakozást egy-egy néhez családi helyzetben. Nehezebb terheket ad, nehezebb természetű férjet, feleséget, gyermekeket, vagy épp makacs embereket, s mi oly sokszor nem értjük, hogy miért épp így cselekszik. Ne felejtsük el ilyenkor, hogy Isten körültekintő Úr, azért ad eléink hosszabb utat, mert a rövidebbet talán nem bíránk ki, megóv valami nagyobb bajtól. Az Úr mindig, mindenkor jelen van az életünkben! Ha kételkedünk benne, ha nem látjuk a cselekedeteit, akkor is velünk van. Engedjük, hogy Istenünk körültekintő gondviselésével életünk egyedüli Urává váljon!

kellemessé, zamatossá, széppé teszik. Gyümölcs mindaz a szó, cselekedet, szolgálat, áldozat, amiben benne van Jézus. Amiben megvalósul Isten szeretete, öröme, békessége, jósága, hűsége. Jézus hallatlanul egyszerűen beszélt róla a Hegyi Beszédben. Azt mondta:

Bocsáss meg annak, aki megbántott, ne haragudj rá! Szeresd még azt is, aki gyűlöl!

Legyen benned olyan öröm, ami kisugárzik másokra! Ne csábítsd el más hitvesét! Sőt légy olyan tiszta testben és lélekben, hogy körülötted is megtisztuljanak az emberek! Segíts azon, aki rá van szorulva! Legyen haszna minden embernek abból, hogy te Uradnak tartod Istent!

Ezek a gyümölcsök, amelyeknek örül a mi mennyei Atyánk.

Minden szőlővesszőt, amely én bennem gyümölcsöt nem terem, lemetsz; mindazt pedig, amely gyümölcsöt terem, megtisztítja, hogy több gyümölcsöt teremjen. (Jn. 15:2)

Élő kapcsolat

Minden szőlővessző a tőkéből fakad. Ezt az igazságot az emberek, mert nyilvánvaló könnyen elfogadják, de azt már nehezen fogadják el, hogy minden igazi élet Istenből sarjad. Azt már nehezebben akarják megérteni az emberek, hogy életük vesszője Jézus Krisztusból nőhet egyedül.

Sokan úgy képzelik a keresztyén életet, hogy azt el lehet tanulni. Azt hiszik, hogy az is csak valami mesterség. Márpedig minden mesterséget meg lehet tanulni, csak ügyesség kell hozzá. Vannak iskolák bőven, ahol az Isten dolgait tanítják, hát mi sem egyszerűbb, mint ezeket elméletileg elsajátítani.

ÓH, CSAK LEVÉL...

Óh, csak levél! Mi fájdalom! Nézd a Megváltó sír! Ilyen kevés tehát hited, S Ót oly kevésse szereted, Hogy nincs rajtad egyéb: Csupán levél! Csupán levél!?

Óh, csak levél! Hát életed Gyümölcse hol vagyon? Urad régóta várja már, Ha nem leli, rád átka száll, Jaj, hogyha nem terem Élted fáján Levél csupán.

Óh, csak levél! Szégyelld magad. Ha életed ilyen! Elvesztegetted már időd, Semmibe sem veszed jövőd! Mit nyersz, ha életed Gyümölcstelen, üres levél?

Óh, csak levél! Mint állsz te meg egykor az Úr előtt? Eljő az aratás hamar, Minden gabonát csűrbe takar, S te a polyvával égsz, Csupán levél, csupán levél.

(Keresztyén ének)

Szüret

A szőlőművesnek igazi öröme a szüret. Vidám, örömteli ünnep számára, amikor munkájának gyümölcsét látja. Isten is így van velünk. Az ő atyai szívének is öröme, amikor gyümölcsöt lát életünkön. A gyümölcs olyan valami, amit a szőlő nem önmagának terem, hanem azért, hogy lemetszék róla. A szőlő adja magából mások táplálására. A keresztyén életnek a gyümölcsei azok a krisztusi cselekedetek, amelyek az emberi együttélést a családban, társadalomban frissé, üdévé,

A MEGÚJULÁS volt a fő témája a február 5-9. közötti presbiteri és gyülekezeti munkás csendeshétnek Mátraházán

MÁTRAHÁZA 2018

Gondolkoztatok-e már azon, hogy mi a különbség a szőlővessző és a szőlőkaró között? Az a különbség, hogy a szőlővessző a tőkéből való, a karó pedig csak a tőke mellett áll, semmi élő kapcsolata nincs a tőkével, halott, ezért nem is teremhet soha. Bár van haszna, de külön áll egészen a tőkétől.

Így vannak azok az emberek, akik Jézus mellett élnek, akik Jézust eltanulják, akik Jézust begyakorolják, de nem sarjad életük Jézusból. Akik nem Belőle nőnek ki, azok sohasem lehetnek kapcsolatban Vele, tőke mellett élnek, de mégsem képesek a tőkével együtt érezni, együtt örülni, együtt szenvedni, mert nincs közöttük élő kapcsolat.

Szőlővessző vagy szőlőkaró életet élsz?

Láthatatlan kapcsolat

Ha az életünk Jézusból sarjad, akkor meg is kell maradnunk a Vele való kapcsolatban. Ebben a kapcsolatban sohasem az a fontos, ami kívülről látható, hanem éppen az, ami

láthatatlan. Ha az ember elmegy egy szőlő mellett, a tőkét is, a vesszőt is alig látja, mert elborítják a levelek, pedig belül csodálatos munka folyik. A tőke állandóan szállítja a táplálékot a vesszőkbe. Amit csak a földből felszív, amit a gyökerein keresztül magához vesz, mindazt adja tovább láthatatlanul a vesszőnek.

Jézussal való kapcsolatunknál nem az a fontos, amit kívülről mutatunk. A szájkeresztyének nagy „kapcsolata” mögött sokszor már csak néhány gyenge szál kötődik Jézushoz.

A láthatatlan kapcsolatok áldottabb munkát végeznek, mint a láthatók. A láthatatlan lélekben micsoda gyors összekötetések létesülhetnek Isten és köztem, Jézus és köztem.

A vallásos ember csak akkor tud Istenhez kapcsolódni, ha elmegy templomba. De akinek van lelki élete, akinek közössége van Jézussal, az minden pillanatban összekapcsolódik az Úrral.

Neked milyen a lelki életed? Erős a kötelék közötted és Jézus között?

Egység

A szőlővesszők szemmel láthatólag mind külön vannak. Egyiket le lehet vágni a tőkéről anélkül, hogy a másikat baj érné. Látszólag úgy néznek ki, mintha egymáshoz semmi közük nem volna. És mégsem így van. A tőkében egyek. A tőke csodálatos egységbe köti őket össze. Mindenük közös. Közös a táp-

lálékuk, közös a termő erejük, közös minden bennünk.

Így van a lelki életben is. Csodálatos a Jézusban élők egymással való közössége. Látszólag semmi közünk egymáshoz. Nem külső, nem testi, nem társadalmi, nem születési, nem rokoni, nem pénz, nem anyagiak kötnek össze bennünket, sőt sokszor igenis sokban különbözünk egymástól. De mégis egyek vagyunk Jézus Krisztusban.

A megtéréssel Isten vágyat ad arra, hogy az ember a teljes életét az Ő kezébe tegye és átengedje az irányítást, azonosuljon az Atya akaratával. **Egynek lenni Krisztussal azt jelenti, hogy egynek lenni a többi keresztyénnel is.**

*Tégy eggyé, Urunk! Tégy eggyé, Urunk!
Hogy meglássa a világ, hogy eljöttél, Tégy eggyé, Urunk!
Ó, mily szép, mily gyönyörűséges a testvérekkel egységben lakni,
Az Úr áldása bőven árad ránk, mint túlcsorduló olaj.*

Isten metszőkése

A vesszők megtisztítása, nyesése fájdalmat okoz, de az Atya az, aki a nyesekést alkalmazza. Az Atya nem felelőtlen kézzel, vagy közömbös szívvel munkálkodik. Vannak vesszők, amelyek lelognak a talajra, ezeket egy metszéssel szabdaddá kell tenni földi támaszaiktól, amelyekhez kacsáik odakapcsolódtak. Ezeknek is az ég felé kell növekedniük és Istenben kell megtalálniuk támaszukat. A túlzott levélzetet, amely elvonja az éltető nedveket a gyümölcstől, szintén le kell nyesni. A túlburjánzást is ki kell vágni és el kell távolítani, hogy hely támadjon az Igazságosság Napja gyógyító sugarai számára. A szőlőműves kinyesi a káros növekedést, hogy a gyümölcs-termés szebb és bőségesebb legyen.

Ahogy a kertet kapálni kell folyton, úgy kell a szívet is rendszeresen kigyomlálni. Minden nap oda kell állnunk az Ige tükre elé. Hagyjuk, hogy a Gazda megmetsszen az Ige késével, hogy jó gyümölcsöt teremhessünk.

Vigyázz, mert ha Jézus Krisztusé vagy, akkor neked gyümölcsöt kell hoznod! Ha nem akarsz gyümölcsöt teremni, akkor levágattatsz.

Régi vesszők

A vesszők, amelyek betöltötték hivatásukat, meghozták gyümölcseiket, azok az arra rendelt időben levágnak a tőkéről, hogy helyükbe nőjenek új vesszők. A vesszők évről évre megújulnak, de a tőke marad a régi.

Így van Jézus Krisztus ebben a világban. Mióta szőlőtőkéné lett, azóta benne van ebben a világban. A letermett vesszők, a benne hívó emberek levágattatnak a tőkéről, hogy jöjjenek újak; de a maga idejében

mindegyik betöltötte hivatását, mert meghozta a maga gyümölcsét.

Adjunk hálát az előttünk élt gyümölcsstermő szőlővesszőkért, azokért a hívó ősökért, szülőkért, nagyszülőkért gyülekezeti tagokért, akiknek hitéből, imádságából, szolgálatából lehetünk mi is, most is élő szőlővesszők!

Tisztogatás

Minden hívó embernek, aki Jézus Krisztusé, szüksége van arra, hogy megtisztuljon. Emberek vagyunk, s ha be vagyunk is oltva a Krisztusba, a mi életünknek nőnek vadhajtsái, gyümölcstelen ágai, a mi éltünknek is vannak túlnövései. Az önzés, a magunk használatára, a magunk dicsőségének a munkálása, a magunk érdemeire hivatkozás, a dicséret szeretése, a saját munkánk iránti elismerés keresése, a jutalom, mind-mind olyan dolgok, kinőnek belőlünk, még a gyümölcsstermő vesszők mellett is, és ezeket a szőlőművesnek tisztogatni kell rólunk.

Egy hívó asszony betegágyba került. Később azt mondta: *Csodálatos Isten kegyelme. Ez alatt a pár hét alatt olyan nagy tisztogatást végeztem bennem Isten, annyi mindent kitégettem belőlem, amennyit azelőtt hosszú évtizedeken sem tudtam levelezni. Sokat imádkoztam azért, hogy tudjak szelíden szólni és tudjak uralkodni indulataimon, de mindig visszaestem. Most e pár hét alatt megtanított Isten csendesnek és szelídek lenni.*

Ne félj a szőlőművestől, mert azért nyes, azért vág, azért tisztít, hogy életed több gyümölcsöt hozzon!

Ti már tiszták vagytok az ige által, amelyet szóltam nektek. (Jn 15,3)

Megmosva

Mi szükséges ahhoz, hogy az Ige elvégezze a maga tisztító munkáját? Szükséges, hogy engedelmeskedjünk az Ige munkájának. Amikor Jézus a tanítványok lábait akarta megmosni, csak Péter volt az, aki ellenkezett, aki nem tartotta magát méltónak arra, hogy Jézus megmossa. De amikor Jézus megmondta, hogy ha ellenkezik, semmi közük egymáshoz, akkor engedelmesen hajlott meg Úra előtt, és kész volt a fejét és az egész testét is odaadni, hogy teljesen megmosódjon.

Vajon te szoktál ellenkezni Jézussal, amikor meg akar mosni az ő beszédével? Ha igen, akkor semmi közöd sincs Jézushoz. Ha előtted kedvesebb az a szenny, ami a világban rád ragad, kedvesebb az a piszok, ami ráragadt szívedre, mint Jézus, ha te félsz attól a tisztító víztől, ami az Ő beszéde, akkor nem vagy méltó Jézushoz.

Engedd oda magadat engedelmesen Uradnak! Ő tudja jól, hogyan kell téged megmosni. Ott is megmos, ahol észre sem vetted magadban a szennyet. Add oda magad Jézusnak, és Ő megmos teljesen. Megmos úgy, hogy rólad is elmondhatja: *Ti már tiszták vagytok az ige által, amelyet szóltam nektek.*

Naponkénti megtisztulás

Hogy tiszták maradjuk, szükséges a gyakori fürdés, mosdás. Emberek vagyunk, és bármennyire megfürödtünk is a kegyelem Igéjében egyszer, újra ki vagyunk téve a bapiszkolódásnak. Amikor elmegyünk az Úrsz-talától, mennyire megtisztultnak érezzük magunkat, és mégis mi lesz pár nap, sokszor pár óra múlva? Ezért nélkülözhetetlen a naponkénti csendesség Istennel. Annyira szükséges, mint a naponkénti fürdés. Sőt kisebb mosakodásra, lelki megtisztításra sokszor egy nap többször is szükségünk van. Mennyi-szer mos az ember kezét egy nap!

Minél küzdelmesebb egy napunk, minél több lelki feladat áll előttünk, minél több kísértésben vagyunk, annál inkább szükséges a lelki megtisztulás!

Isten nem ad nekünk állandó tisztaságot. De ad lehetőséget a naponkénti megtisztuláshoz, a naponkénti megmosatáshoz.

Ez nem jelenti a bűnökkel való játékot. Nem jelenti azt, hogy nyugodtan maradjunk meg bűneinkben, és elég egy kis megbánás, és utána ismét lehet visszaesni azokba. Nem! Itt nem erről van szó. Hanem arról, hogy még a bűneitől megszabadult és azt legyőzött ember is szennyeződik a szemén, a gondolatain, a nyelvén, a fülén keresztül. Kísértések között járva, szükségünk van arra, hogy Urunk akár óránként megmosson bennünket.

Az Ige tisztító ereje

Fontos dolog, hogy az igehirdetést úgy hallgassuk és fogadjuk, hogy általa megtisztuljon a lelkünk.

Egy alkalommal egy öreg néni különös dologgal foglalkozott a folyóparton. Rostába gyapjat tett és leengedte a folyóba. Arra jött a lelkész és beszélgetni kezdtek egymással. Az asszony elmondta, hogy milyen nagy öröm számára, hogy évekkal ezelőtt hallott a lelkészről egy prédikációt, ami megtisztította szívét, és kicserélte, megújította az életét. A lelkész erre megkérdezte, hogy miről prédikált akkor, és mi volt az ige. Az asszony nem tudott erre semmiképp visszaemlékezni, hanem egy kis idő múlva így szólt: *Úgy vagyok én lelkész úr, mint ezzel a rostába tett gyapjúval. A folyó árja nem marad meg benne, hanem átiramlík rajta, de amíg átiramlík, addig megtisztul, megfehéredik a gyapjú. Így volt az én szívem is. Úgy özönlött át rajta a kegyelem folyóvize, az ige, hogy nem emlékszem rá, de általa tisztult meg a szívem.*

Fogadd úgy te is az Igét, hogy általa megtisztuljon a szíved!

Maradjatok énbennem, és én tiben-netek. Ahogyan a szőlővessző nem teremhet gyümölcsöt magától, ha nem marad a szőlőtőn, úgy ti sem, ha nem maradtok énbennem. (Jn. 15:4)

Őbenne maradni

A szőlővessző nem teremhet magától. Sokszor az a bajunk nekünk, keresztyéneknek, hogy a magunk erejére támaszkodunk, magunktól akarunk eredményeket elérni.

A Biblia eredeti nyelvén ez a „maradjatok” úgy is fordítható: „Lakjatok bennem...” Sok olyan együttélés van, ahol már csak az egyik fél lakik a másikkal... Már csak az egyik fél osztja meg a dolgait, a másik elzárkózik, külön világot él. Ez a „maradás” valami hasonló ehhez: vegyünk észre Jézust, mint akivel együtt élünk, aki az életét osztja meg velünk. Osszuk meg Vele mindennapjainkat!

Maradjatok! Lehet, hogy most nem érzed olyan közel magadat Jézushoz, mégis kintartasz mellette, mégsem állsz tovább máshol keresni a boldogságot, reményt. Mert a szőlőtő mindig marad... Olyan nincs, hogy levágják a szőlőtőt, és a szőlővessző marad. Akkor a szőlővessző is levágatik vele. Jézus mindig kintart mellettünk. **Mert nem a szőlőtő része a szőlővesszőnek, hanem fordítva. Jézus nem az életünk része, hanem egészen mi vagyunk az Ő életének része.** „Maradjatok énbennem és én tiben-netek...” Jézus Vele lakásra, együttélésre hív. Adja Isten hogy egyre szorosabban, mélyebben élhessük meg Vele mindezt!

Jézussal való kapcsolat

A szőlővesszők a szőlőtőken kívül, Jézustól elválasztva nem tudnak gyümölcsöt teremni. Ha Jézustól elszakadunk, tehetetlenek és gyengék vagyunk. Akkor a Belé vetett hit helyett önbizalmunk fog vezetni, tele saját gondolatainkkal, ahelyett, hogy Isten Igéje vezetne. Akkor saját dicsőségünkkel törődünk ahelyett, hogy az Iránta való szeretet vezetne, és ezzel nemcsak munkánkat tesszük tönkre, de személyünket is.

Milyen kemények voltak a leckék, amiket Péternek kellett megtanulnia, amíg megértette: saját magamtól nem tudok hűséges lenni Jézushoz. Ura megtagadása merő önszeretet volt. Azonban Jézus imádkozott Péterért, úgy, hogy az egyház nagyszerű apostola és pástora lett.

Ha önbizalmunk vezet, akkor szeretetlenül beszélünk másokról, ilyenkor sokszor sértődöttség és haragtartás, engedetlenség van bennünk.

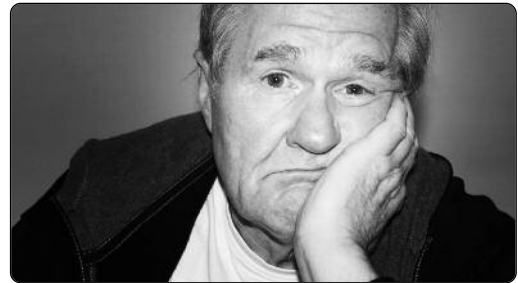
Ezért kell újra és újra önvizsgálatot tartanunk: rendben van-e a Jézussal való kapcsolatom?

Vissza Jézushoz

Nem szabad úgy tennünk, mintha minden rendben lenne, amikor épp nem vagyunk Őbenne, hanem távolodunk, vagy már távol is vagyunk Jézustól.

Erről beszél Festo Kivengere (1919-1988), egykori ugandai anglikán püspök: *„Amikor az Úrral való találkozásom után először vettem észre, hogy egy szakaszon eltávolodtam tőle, nem akartam ezzel a kérdéssel foglalkozni. Úgy gondoltam, ha nem veszek róla tudomást, magától meg fog oldódni ez a probléma. Énekeltem tovább, mondtam imádságaimat, de az Úrtól való távolság megmaradt. És egyre rosszabbul éreztem magam a bőrömben. Gondolataimban letaszítottam az Urat a trónról, de feltételeztem, ha fenntartom az Úr iránti közelség látszatát, ez a közelség újból helyreállítódik.*

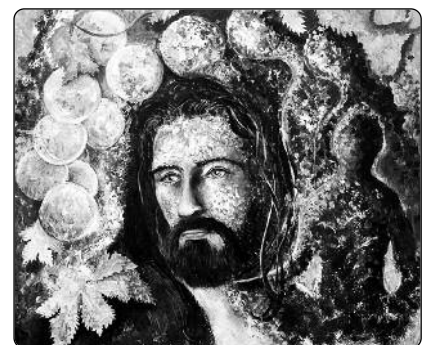
Elvesztettem a Biblia iránti éhségemet, amely pedig nekem élő könyv volt; de továbbra

*is kötelességtudattal olvastam. Tulajdonképpen tudnom kellett volna, hogy ez a lelki betegség egyik biztos jele. Az imádság unalmas rutinná vált, és az istentiszteletek már semmit sem jelentettek számomra. Még mindig megkíséreltem tisztességesnek lenni; de ezzel állandóan túlterheltem magam a hétköznapiakban. Nem értettem, miért éreztem magam egyszerre olyan egyedül, mikor látszólagosan semmi sem változott. Vágyódtam a régi békesség után. Aztán egyik nap a Zsidók 10:19-22-ről prédikáltam: **Mivel pedig, atyámfiai, teljes bizalmunk van a szentélybe való bemenetelhez Jézus Krisztus vére által, azon az új és élő úton, amelyet ő nyitott meg előttünk a kárpit, vagyis az ő teste által; és mivel nagy papunk van az Isten háza felett: járuljunk azért oda igaz szívvel és teljes hittel, mint akiknek a szíve megtisztult a gonosz lelküismerettől.***

Ha vétkezünk és megszorítottuk a Szentlelket, csak egy dolog marad: imádság megtisztulásért, bocsánatért és visszatérés Jézushoz.

(A Napi Ige és Gondolat 2017. december 16-a és 2018. január 2-a közötti napi bejegyzései) ■

„Mikor pedig venni járnak vala, megérkezék a vőlegény; és akik készen valának, bemenének ő vele a menyegzőbe, és bezáraték az ajtó.” (Mt. 25:10.)

Meglepő és egyben elgondolkodtató volt számomra egy orvos kijelentése, aki azt mondta: bár itt az influenzajárvány, a védőoltást még érdemes beadatni. Ha a vírus meg is fertőzi az embert, könnyebb lesz a betegség lefolyása. Nem menekül meg az ember, de könnyebb lesz! – ez az, ami elgondolkodtató.

„Minden ember boldog akar lenni...” – minden ember jól, biztonságban akar élni, minden ember (ha már meg kell halni!) a mennybe akar jutni. S valahogy úgy gondolja, hogy a tervezés és a kivitelezés is az ő kezében van. Magunkba kelve és másokat látva azonban látnunk kell sok élet vargabetűt, vagy éppen a zsákutcákat. S akkor jön a váratlan dolgokra, körülményekre való hivatkozás és az újratervezés. De a sokadik is, ha ad is részsikereket, végeredményben kudarc, a „nem ezt, nem így akartam” keserű állapot.

Hogy jönnék ezek a gondolatok Jézus példázatához? Isten gyermekeként látnom kell ennek a világnak becsapott állapotát – hiszen benne élek. Isten Igéje világosan beszél arról, hogy e világ folyása, benne az emberek élete kinek a hatalmában van jelenleg. A templomos nép szájával vallja, hogy Isten hatalmában, Aki teremtett és fenntart mindenedet. S ez igaz, mert Ő a legfőbb Úr és mindenekfölött való.

SZIKSZAI BÉNI ROSKADOZOM

Uram, nem bírom már továbbvinni terhem, halálra fáradtam, míg eddig cipeltem.

Uram, nem tudok már több könnyet hullatni, zúgolódó ajkam nem tud már hallgatni.

Szemem kiszáradt, mert napestig jajgattam, fojtogató kín közt virrasztva hallgattam.

Mint magános madár, éjt a tetőn töltve, riadtan húzódik lelkem a körödbe.

Ölelj hát magadhoz, ne hagyj elhajolni, ha átszegzett kezéd át tud még karolni,

ha nem utáltad meg bűneim rútságát, hadd tapasztaljam meg irgalmad nagyságát!

1958. február 9.

De a gonosz, aki fellázadt Isten ellen, abban a hamis tudatban tartja az embert, hogy ha jönnek is a betegség tünetei, az élet folyása és a végkifejlet jó lesz. Meg lehet úszni a dolgokat! Azaz: tervezz csak, élj csak úgy, ahogy..., a végén úgyis odajutsz a mennyországba, az örök békebe családod tagjaival, barátokkal, kedvenc háziállattal együtt. Csupa szép és jó vár ott, s majd mindannyian találkozunk. Hány síró ember temeti így, köszön el így kedves halottjától!

Ezzel szemben az igazság egészen más. A János 3:36-ban – most csak az ige második felét említem – „...nem lát életet, hanem az Isten haragja marad rajta.” Harag = ítélet. Jön a Vőlegény. Aki készen van, bemegy a lakodalmas házba, de őutánuk az ajtó bezáratik. Nincs kiskapu, nincs egy kis lehetőség, egy utolsó a későn jövőknek, mint a színházban, hangversenyteremben, hogy a szünetben még be lehet surranni. Nincs, nincs, nincs!

Hiába a sok javaslat, hogy mit kell tenni ahhoz, hogy megválthassa az ember a belépőjét Isten országába! Hiába a „hiteles” beszámoló a kómából ébredő embertől, hogy járt ott, találkozott Jézussal! HITETÉS – egyik sem igaz! Az ítélet szörnyű lesz. Egy ének – benne van az énekeskönyvünkben – erről így szól: „Jön a harag napja lánggal, végez majd a rossz világgal...” De az ige sem kendőzi el az igazságot: „Akkor szól majd – Jézus – a bal keze felől állókhoz is: Távozzatok tőlem, ti átkozottak, az örök tűzre, amely az ördögöknek és az ő angyalainak készített.” (Máté 25:41.) Isten Igéje, miközben leleplez, a valóságot is megmutatja. Elmondja, hogy van lehetőség! Nem ideillő szóval: meg lehet úszni az ítéletre menetelt! A János 3:36 első fele így szól: „Aki hisz a Fiúban, örök élete van...”, s az 5:24-ben nyomtatékosítja: „Bizony, bizony mondom néktek, aki az én beszédemet hallja és hisz annak, aki engem elbocsátott, örök élete van; és nem megy a kárhozatra, hanem általment a halálból az életre.” Ezek mind Jézus szavai, az Isten Fiáé, és komolyan kell venni!

A IV.Mózes 23:19-ben Bálám szájából halljuk a bizonyágtételt – melyet vall minden megváltott ember is – „Nem ember az Isten, hogy hazudjék és nem embernek fia, hogy megváltoznék. Mond-e ő valamit, hogy meg ne tenné? Ígér-e valamit, hogy azt ne teljesítené?” Ne borzasson el senkit, hogy Isten ilyen kegyetlen! Ez is a sátán hamis állítása! Mert Isten kegyelmes, és adta a menekülés útját, a megváltás szerzőjét, az Ő Egyszülött Fiát!

Mostanában sportadások szünetében régi emlékeket idéznek fel. Az egyikben egy bobos csapat felborul a jégcsatornában, s miközben kászálódnak és gyalogolnak a cél felé, feltűnik a nézők között egy tábla, rajta egy felirat: „JOHN 3:16.” (János 3:16.) Csodálatos! Buktal? Nem megy? Csód? Akár az életben! **Jézus Krisztus a megoldás!**

Tölteni kell a lámpásokat! Készülni kell! Hallgatni az Igét, és ki-ki el fog jutni oda, ahova Ázáf a 73. Zsoltár 17. versében, ahol arról ír, hogy voltak dolgok, amiket nem értett, de bement az Isten templomába, és világos lett minden. A bűnbocsánat, az örök élet, az Isten országába való bejutás nem jön automatikusan. Nem lehet semmilyen eszközzel vagy módon megszerezni! Ajándék Istentől, Fia keresztalála áldozatát elfogadók, Jézust Megváltójának valló sok-sok embernek.

A templomos nép tudja, hogy jönni fog. Évente üli és éli az adventet – mégis csak félig van a lámpása. Még azt is tudja, hogy így van, de késlekedik. Még ráér! Majd! S közben lemarad és bezáratik az ajtó!

„Siessetek, hamar lejár, kegyelme már régóta vár. Ma még lehet, ma még szabad, borulj le a kereszt alatt!” – Ki-ki vegye szeretettel való noszogatásnak, ha elolvassa ezt az írást, ne várjon, ne halogasson! Induljon el lélekben a Golgotára, ahol az ő bűnei miatt is meghalt Jézus, Aki „magára vette szennyes ruhámat, megbékítette Istent, Atyámat...” – ahogy a Halalujah ének mondja. Így legyen! Ámen

Pap Lászlóné lelkipásztor

Látogatóban Erzsike néniénél február 7-én (Erzsike néni mellett Suhajda Erzsike és Marosszéky Ica)

„OLYAN LESZEK PONT, MINT Ő...”

Textus:

„Ti azért legyetek tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes.” (Mt 5,48)

„Amikor pedig Jézus megkeresztelkedett, azonnal kijött a vízből, és íme, megnyílt az ég, és látta, hogy Isten Lelke mint egy galamb aláereszkedik, és őreá száll. És íme, hang hallatszott a mennyből: Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm.” (Mt 3,16-17)

Kedves Testvérek! Kedves Gyülekezet! Egy nappal vagyunk január 6-a, azaz vízkereszt napja után. Az egyház a hagyomány szerint ekkor emlékezik meg a keleti bölcsek, Jézus megkeresztelkedése és a kánaai menyegző történetéről. Én most Jézus megkeresztelkedése történetének zárómozzanatát emeltem ki. Amikor a Szentháromság Isten három személye különös módon egyszerre jelenik meg: a Fiúisten, Jézus, megkeresztelkedése után kijött a vízből; a Szentlélek galamb képében leszáll Jézusra; ekkor egy hang hallatszott, az Atyaisten hangja.

Csodálatos megnyilvánulása ez a pillanat a Mennyei Atya és a földre jött, emberré lett Fiúisten, Jézus szeretetkapcsolatának. Az Atya egy nagy megerősítést ad a Fiúnak, mielőtt a fiú – Jézus – elkezd a szolgálatát a földön, mely nemcsak a sikerekről szól, csodákról és emberek sokaságáról, akik Őt követik, de jelenti értünk való szenvedését, keresztthalálát is, melyet értünk vállalt, mely küldetésének a célja!

Megkeresztelkedése jelzi szolgálatának kezdetét. Jézus, a bűntelen, beáll a bűnösök sorába. Hiszen erről szól a keresztség. Ott áll a Jordán partján, emberek tömege hosszú sorban, és arra várnak, hogy Keresztelő János bemerítse őket a vízbe. Azaz látható módon is megerősödjenek abban, hogy Isten újat kezd velük. Ahogy bemerülnek a vízbe, meghalnak Isten nélküli, bűnös életüknek, és ahogy ki-

jönnek a vízből, új életet kezdenek Istennel. Jézus pedig beáll a sorba, olyanná lett, mint mi. Erről szól Pál apostol „Krisztus-himnusza”, a Filippi 2,6-8 is: „Az az indulat legyen bennetek, amely Krisztus Jézusban is megvolt: aki Isten formájában lévén nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel, hanem megüresítette önmagát, szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlónak lett, és emberként élt; megalázta magát, és engedelmes volt mindhalálig, mégpedig a keresztaláig.”

De térjünk vissza a képhez, amikor az Atya – az apa – rátekint a Fiúra – a fiára – élete egy fontos pontján, szolgálatának kezdetén, és azt

mondja: Ő az én szeretett fiam, gyönyörködöm benne! Ahogy csak egy szülő gyönyörködni tud gyermekében – gyermeke lényében –, aki belőle való, egy rész az életéből, mégis egy önálló ember. Ahogy a szülő gyönyörködik gyermekében önmagáért is, de különösen, ha megláthatja önálló élete egyik fontos lépését, saját eredményét, sikerét és ki mondja: Örülök Neked! Büszke vagyok Rád! Szeretlek!

Ennek a nagyon szép és szent pillanatnak lehetünk tanúi Jézus megkeresztelkedésekor. És ezek a mondatok s pillanatok, melyekre mindannyian vágyunk, hogy hallhassuk, hogy részesei legyünk. És szükségünk is van rá! Önálló, érett felnőtté válásunknak fontos része, hogy gyermekként halljunk, kapjunk ilyen mondatokat szüleinktől! Kapjunk megerősítéseket, hogy tartozom valahova; hogy valakinek fontos, értékes az életem; hogy szerethető vagyok; hogy tudok olyat tenni, ami másoknak hasznos, illetve mások szerint jó.

Sajnos sokan nőnek fel úgy, hogy nem kapják meg ezt a megerősítést szüleiktől. Különösen sokan nem kapják meg ezt az apjuktól, mert nincs jelen az apa a család életében (elvált, meghalt, elköltözött) / mert nincs ideje az apának gyermekeire / mert az apának csak elvárásai vannak / mert az apa nem tudja kifejezni érzelmeit gyermekei felé... Pedig nagyon meghatározó tud lenni az apai bátorítás vagy annak hiánya a gyermek életében!

A MENNYEI ATYA SZERELMES LEVELE

Gyermekem...

Lehet, hogy te nem ismeresz engem, de én mindent tudok rólad...

(Zsoltárok 139,1)

Azt is tudom, hogy pontosan mikor ülsz le, és mikor állsz fel...

(Zsoltárok 139,2)

Minden utadat jól ismerem... (Zsoltárok 139,3)

Még a hajszálaidat is mind számon tartom... (Máté 10,29-31)

Mert képmásomra teremtettelek téged... (1Mózes 1,27)

Anélkül hogy tudnád, bennem élsz, mozogsz, létezel... (Apostolok Cselekedetei 17,28)

Az én nemzetségem vagy... (Apostolok Cselekedetei 17,28)

Mielőtt megformáltalak az anyaméhben, már ismertelek... (Jeremiás 1,4-5)

Kiválasztottalak magamnak a teremtés kezdetén... (Efezus 1,11-12)

Nem véletlen születél, életed minden napja megíratott az én könyvemben... (Zsoltárok 139,16)

Én határoztam el születésed pontos idejét, és azt is, hogy hol fogsz élni... (Apostolok Cselekedetei 17,26)

Csodálatosan teremtettelek meg... (Zsoltárok 139,14)

Én formáltalak anyád méhében... (Zsoltárok 139,13)

Én hoztalak a világra születésed napján... (Zsoltárok 71,6)

Hamisan képviseltek azok, akik nem ismernek engem... (János 8,41-44)

Nem zárkóztam el tőled és nem vagyok haragtartó, hanem teljes szeretettel tekintek rád... (1János 4,16)

Vágyom arra, hogy szeretetemmel elhalmozzalak... (1János 3,1)

Csupán azért, mert a gyermekem vagy és én Atyád vagyok... (1János 3,1)

Többet adok neked, mint valaha földi apádtól kaphatnál... (Máté 7,11)

Mert én vagyok a tökéletes Apa... (Máté 5,48)

Minden jó ajándék számodra, amelyet elfogadsz, az én kezemből ered... (Jakab 1,17)

Mert gondoskodom rólad és megadok mindent, amire szükséged van... (Máté 6,31-33)

A jövődre vonatkozó terveim mindig reménnyel vannak teli... (Jeremiás 29,11)

Mert örök szeretettel szeretlek téged... (Jeremiás 31,3)

Annyiszor gondolok rád, mint ahány homokszem van a tengerparton... (Zsoltárok 139,17-18)

Örvendek neked hangosan énekelve... (Zofóniás 3,17)

Sohasem unok bele abba, hogy jót tegyek veled... (Jeremiás 32,40)

Mert az én kincsem vagy... (2Mózes 19,5)

De bárhogyan is vagyunk a mi földi apánkkal, mindannyiunknak van egy Mennyei Atyja, aki teremtett, megalkotott bennünket, de akitől születésünk óta távol éljük életünket. Jézus pedig azért jött a földre és lett emberré, hogy mi visszatérhessünk a mi Mennyei Atyánkhoz, hogy Isten gyermekeivé lehessünk, legyünk, akár a példázatbeli kisebbik tékozló fiú vagy az idősebbik tékozló fiú, aki ugyan ott élt az Atya mellett, de hiányzott belőle az Atya iránti szeretet.

Mennyei Atyánk várja, hogy betölthesse hiányainkat, bekötözhesse sebeinket; elmondhassa, mennyire szeret, gyönyörködik bennünk, és vár minket vissza magához. Ezt fogalmazta meg valaki A MENNYEI ATYA SZERELMES LEVELE c. írásában bibliai versek alapján.

Bibliaolvasó kalauzunk szerint a Hegyi beszédet olvassuk a napokban. Jézus itt elhangzó szavaiból úgy érezhetjük, teljesíthetetlen elvárások ezek, amiket itt felénk megfogalmaz. Például olvasunk az ellenség szeretetéről, vagy arról, hogy jóval az elvárt mérce felett adjunk az embereknek. De mindezek betetőzése, csúcspontja a fejezet zárómondata: „*legyetek tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes.*” Joggal érezhetjük azt, hogy ez aztán végképp teljesíthetetlen. És valóban az is! Emberileg semmi esélyünk rá, hogy tökéletesek legyünk – a szó büntelen, hibátlan értelmében.

De nézzük ezt a szülő-gyermek, az apa-fiú viszony tekintetében! Mit tesz a gyermek, ahogy felnő? Tudatosan és tudattalanul is másolja a szüleit. Nemcsak szavainkkal, intelmeinkkel neveljük gyermekünket, de legalapvetőbb és legmeghatározóbb módon azzal a mintával, amit látnak életükből, szavainkból, tetteinkből. Tudattalanul is beléjük / belénk ívódnak a látott minták. Átadjuk, átvesszük vonásainkban, viselkedésünkben, szófordulatainkban, reagálásainkban, érzelmeink megélésében a látott, kapott mintákat. Erős, negatív példáját adja

elénk az énekes, Zorán egyik száma, melynek címe: „Üres bölcsőt ringat a Hold fénye...”

Legyünk tökéletesek, mint a mi Mennyei Atyánk? Legyünk sokat Vele, hogy formálódhassunk az Ő képre!

Legyen bennünk a krisztusi indulat – ahogy a filippi levélből hallottuk –, azaz „*Semmit ne tegyetek önzésből, se hiú dicsőségvágyból, hanem alázattal különbnek tartásotok egymást magatoknál; és senki se a maga hasznát nézze, hanem mindenki a másokét is. Az az indulat legyen bennetek, amely Krisztus Jézusban is megvolt: aki Isten formájában lévén nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel.*”

Akkor legyünk sokat Krisztussal! Legyen Ő az életünk része, és a Szentlélek majd átforgalmaz minket az Ő képre. Pál apostol így ír erről a korinthusiaknak: „*Mi pedig, miközben fedetlen arccal, mint egy tükörben szemléljük az Úr dicsőségét mindnyájan, ugyanarra a képre formálódunk át az Úr Lelke által dicsőségről dicsőségre.*” (2Kor 3,18)

És mi is az Úr akaratát vágyunk majd cselekedni, ahogy Jézusnak is ez volt a vágya: „*Miután ezeket mondta Jézus, tekintetét az égbe emelve így szólt: Atyám, eljött az óra: dicsőítsd meg a te Fiadat, hogy a Fiú*

is megdicsőítsen téged, ... Én megdicsőítettelek téged a földön azzal, hogy elvégeztem azt a munkát, amelyet rám bízál, hogy elvégezzem” (János 17,1. 4)

Nekünk pedig, akik szülők is vagyunk, feladatunk, hogy a Mennyei Atya mintájára

legyünk apák / anyák, aki lehajol gyermekeihez, aki elmondja neki: Fontos vagy számomra; aki követhető, követendő mintát ad gyermekeinek életével!

Így legyen! Ámen!

Stift János b. lelkipásztor

(folytatás az előző oldalról)

Teljes szívemmel és lelkeimmel vágyok arra, hogy örök életet adjak neked... (Jeremiás 32,41)
 Hatalmas és csodálatos dolgokat akarok mutatni neked... (Jeremiás 33,3)
 Megtalálsz, ha teljes szíveddel keresel engem... (5Mózes 4,29)
 Gyönyörködj bennem és megadom szíved kérését... (Zsoltárok 37,4)
 Hiszen a jónak akarása is az én ajándékom benned... (Filippi 2,13)
 Mindent megteszek érted, sokkal bőségesebben, mint ahogy azt el tudnád képzelni... (Efezus 3,20)
 Én vagyok a leghűségesebb bátorítód... (2Thesszalónika 2,16-17)
 Atyád vagyok, aki minden nyomorúságodban megvigasztal... (2Korinthus 1,3-4)
 Ha a szíved összetört, akkor közel vagyok hozzád... (Zsoltárok 34,19)
 Mint ahogy a pásztor karjára veszi a bárányát, aképpen hordozlak szívemen téged... (Ézsaiás 40,11)
 Egy nap minden könnyet letörölök a szemeidről... (Jelenések 21,3-4)
 És megszabadítlak földi fájdalmaidtól... (Jelenések 21,3-4)
 Atyád vagyok, és fiamként szeretlek, mint ahogyan Jézust szerettem... (János 17,23)

Mert Jézusban láthatod, hogy mennyire szeretlek... (János 17,26)
 Ő az én tökéletes képmásom... (Zsidókhoz 1,3)
 Azért küldtem el Fiamat, hogy bizonyítsa, veled vagyok és nem ellened... (Róma 8,31)
 És elmondja, hogy nem rovom fel vétkeidet... (2Korinthus 5,18-19)
 Jézus azért halt meg, hogy egymással megbékéltesünk... (2Korinthus 5,18-19)
 Az ő halála volt a szeretetemnek legmélyebb kifejezése... (1János 4,10)
 Feladtam mindent, amit szerettem, azért hogy megnyerjem a te szeretetedet... (Róma 8,32)
 Ha befogadod fiamat, Jézust, úgy engem fogadsz be... (1János 2,23)
 És soha, semmi nem választhat el téged az én szeretetemtől... (Róma 8,38-39)
 Gyere haza, és a legnagyobb ünnepeket rendezem a tiszteletedre, amelyet a mennyország valaha is látott... (Lukács 15,7)
 Én mindig Atya voltam, és mindig Atya leszek... (Efezus 3,14-15)
 Az én kérdésem ez: Akarsz-e az én a gyermekem lenni?... (János 1,12-13)
 Várok rád... (Lukács 15,11-32)

Szeretettel, Édesatyád, a Mindenható Isten

ÜRES BÖLCSŐT RINGAT A HOLD FÉNYE

(Harry Chapin *Cats In The Cradle* című dalát magyarul feldolgozta Sztevanovity Zorán, szöveg: Sztevanovity Dusán)

Hétfő volt, mikor született
Én kívántam volna, de nem lehetett
Tudod, a számla nagy, a munka se vár
S jött a hír, hogy a fiam már jár
Aztán láttam, ahogy nevet és fut elé
Hogy ő pont olyan lesz, mint én
Majd ugyanolyan lesz, mint én

Üres bölcsőt ringat a Hold fénye
S mindig ez a mese vége
Apa, mikor jössz? Fiam, mennem kell
Az élet csupa kötelesség
De sokat leszünk együtt még

Neked hoztam, nézd, egy kis ajándék
Apa, pont ilyen lasztira vágyom rég
Gyere, taníts meg rá, hogyan dobjam el
Fiam, játszunk majd, de most mennem kell
Viszi lehajtott fejjel, egy könnycsepp se jön elő
Úgy dobom majd, mint ő
Mondja, olyan leszek pont, mint ő

Üres bölcsőt ringat a Hold fénye
S mindig ez a mese vége
Apa, mikor jössz? Fiam, mennem kell
Az élet csupa kötelesség
De sokat leszünk együtt még

Komoly gimibe jár, soha nem tanul
Mégis népszerű kölyök, nekem ez sem új
Apa büszke rád, de most beszélünk kell
Csak mosolyog, aztán így felel
Tudod, énnekem most, apa,
csak a kocsikulcs kell még
És ha megengeded, elmennék

Üres bölcsőt ringat a Hold fénye
S mindig ez a mese vége
Fiam, mikor jössz? Apa, mennem kell
Az élet csupa kötelesség
De sokat leszünk együtt még

Tudom, jó sora van, messzi városban él
Hosszú út, mire ideér
A minap fel is hívtam, mikor láthatnám
Ha néha felénk nézne, bizony nem bánám

Apa, túl sok a dolgom, s a fiam is vár
Ugye jól vagy, jó, hogy hívtál
Nagyon jó, hogy felhívtál

Még valamit mondanék, de letette már
S csak rohan, pont, mint én
A fiam, pont, mint én

Üres bölcsőt ringat a Hold fénye
S mindig ez a mese vége
Fiam, mikor jössz? Apa, mennem kell
Az élet csupa kötelesség
De sokat leszünk együtt még

Nők a Bibliában
Baba-mama alkalom Pomázon

2018. január 15. Mária és Márta - Munka vagy szolgálat
2018. február 5. Samáriai asszony
2018. február 19. Ruth és Naomi
2018. március 5. Mirjam története
2018. március 19. Sára - Ígélet és beteljesülés
2018. április 16. Hágár - Honnan bóvá?
2018. május 7. Anna - Az imádkozó asszony
2018. június 4. Mária - Jézus anyja
2018. június 18. csak a Krisztus!

Református Gyülekezeti ház
Pomáz, Hősök tere 1.
emelői káiskoba 9:30-tól
redonenei71@gmail.com

2017. december 18-án a Psalmus kórus a dunaparti pszichiátrián szolgált Budakalászon.

„2017 karácsonyán születik meg Jézus!” Arra gondoltam, mi lenne, ha ezt a hírt egy bulvárújság címlapján olvashatnánk? Vajon szenzációra éhezve, sietve fellapoznánk az X. oldalt, hogy elolvassuk a cikket? Vajon mi lenne a cikkben! Belül az újság lapjain ez a hír állna:

„Ja, ez nem az a Jézus, ez egy másik. Ő Brazíliában születik meg karácsonykor, és már nagyon várják! Mert ez egy csodagyerek! Már az anyaméhben meg tudja számolni az ujjait!”

Féltetve a cinikus viccet: Karácsonykor azt ünnepeľjük, hogy

Jézus Krisztus megszületett!

Mit jelent ez neked? Ha ezt a hírt látnád valahol egy óriásplakáton, vennél gyorsan egy Bibliát? Elmennél miatta a gyüleke-

zetbe? Feladná érte az ajándékaidat? Féltetnének ügyes-bajos dolgaiddat?

Akik ott voltak a gyermekek karácsonyán, tudják, hogy az előadás végén Nyilas Zoltán feltett egy kérdést: emlékszünk-e, mi volt az ige, amit az alkalom elején felolvastott? Senki sem jelentkezett, beleértve engem is. Egy egyszerű kérdés, a válasz döbbsent csend, majd a templomban halk nevetés futott végig. Mindenki meglepődött, mert megértette és megérintette a tréfásan feltett kérdés komolysága. Most én is felteszem a kérdést: ki emlékszik? Miről szólt a gyermekek és az ifisek előadása? Ha nem lenne róla írásos dokumentumom és nem lettem volna beavatott, bevallom, én se emlékeznék rá. Ültünk a templomban, és a gondolataink lehet, hogy csak egy órányival, de már máshol jártak. Nem érünk rá kérdéseket megválaszolni. Ismét végigrohantunk egy karácsonyon. A templomban töltöttünk egy órányit 24-én, de aztán hazasiettünk, és intéztük a dol-

gainkat, hogy karácsonykor minden rendben legyen: szebbnél szebb ajándékok, összeroskadó vacsoraasztal, rendben beosztott vendégsereg és még sorolhatnám.

Karácsonyeste a gyerekek is feltettek egy nagyon fontos kérdést. Először a darabban szereplő képzeletbeli járókelőknek, majd a padosorokban ülőknek. Persze nem vártuk, hogy mindenki válaszoljon, de reméltük, hogy otthon, a „belső szobájában” mindenki felteszi magának és megválaszolja Jézus Krisztusnak.

Bevezetésként egy mini betlehemes játékkal indult az előadás, majd ez a kép átminősült egy mai utcai Betlehemmé, ami előtt elrohannak a sietős, karácsonyi ügyeiket intéző kicsik és nagyok, idősek és fiatalok. Ríporterként jelenik meg következő szereplőnk, aki felteszi a kérdést a járókelőknek, vagy inkább futó-rohanóknak, **mit jelent nekik a karácsony?** Azt is kérdezhette volna: **mit jelent neked Jézus Krisztus?**

A válaszok szinte közhelyesek: mindenki siet, nincs idő, nincs pénz, minden és mindenki fontosabb, mint Jézus születése. Az ünnepben a legfontosabb, hogy mindenki legyen pipálva a teendő listáján. Kér-

déseken elgondolkozni, és megválaszolni luxus. Végül csak egy vak tudja a választ, mert neki van belső szobája, és mivel vak, sietni sem tud. Ráér beszélgetni, és el is mondja, mit jelent neki a karácsony, tanulságul mindenki számára.

Az ifisek előadása kicsit más formában, de szintén arról szól, hogy mindenki siet. Jézus 2017. születésnapját ünnepeľték, ahol egymást megelőzve szeretnék Jézust megajándékozni a saját ajándékaikkal, de Jézus senki sem hallgatja meg. Sietve tolonganak egymás elé, választ nem várva, türelmetlenül félrelökődve egymást. Jézus mondaná: „Hahó! Itt vagyok! Én vagyok az ajándék! Én akarok ma adni neked!” Senki sem hallja meg. Senki sem lassít.

A mai világban egyre többet emlegetjük, hogy rohan az idő. Elillannak a napok, a hetek, pénteken azt vesszük észre, hogy már

vége a pihenésnek és hétfő van. Amikor elvállaltam a cikkírást, azon csodálkoztam, hogy még csak most írtam az előzőt! Hova lett egy év? Karácsonyról írok, és szinte már február van. Nem az idő rohan, mi rohanunk előre az időben, sokan fel sem teszik a kérdést maguknak: mi lesz a végig sietős út végén?

Nekem ezen a karácsonyon Isten megtanította, hogy ne rohanjak annyira. Álljak le, lassuljak le, töltsék vele elég időt. Halljam meg Őt, beszélni akar hozzám. Le akarja faragni a fölösleges dolgokat az életemről, és fontos dolgokat akar megosztani velem. Az életem szempontjából nagyon fontos ajándékokat akar adni nekem. Kérdéseket szeretne feltenni, és válaszolni szeretne az enyémeke. Először nem akartam hallani. Aztán megengedte, hogy ne tudjak gyorsan menni. Nagyon hálás vagyok érte! Mert ugyan nem esik jól a fizikai lassúság, Ő arra használja, hogy közelebb vonjon magához, hogy megmutassa, mennyire szeret. Ez nagyon fontos nekem, mert érzem, hogy akar engem, és a vele töltött idő kegyelem.

Karácsonyi utóiratként, szeretném üzenni mindenkinek: ne várjatok addig, amíg valami olyan akadály kerül elétek, ami lassításra kényszerít! Ne így kelljen megtanulni Jézusra figyelni! Tegyétek meg önként! Válaszoljatok a kérdésére: Ki vagyok neked? Ne a világ dolgai miatt siessetek! Ha sietni akartok, siessetek Jézus felé.

Koncz Brigitta

Izgattott örömmel és kíváncsisággal vár-
tuk ebben az évben is Csobánkán a gyer-
mekkarácsony kezdetét. Mivel az ad-
venti időszak rövidebb volt és az iskolai
szünet is szinte utolsó pillanatban
kezdődött el, kevesebb lehetőség maradt
a gyerekeknek a műsor elpróbálására, a je-
lenetek tökéletesítésére. Vajon úgy sikerül
minden, ahogy szeretnénk, ahogy eltervez-
tük? Bizony, erre a kérdésre a főpróba nem
adott megnyugtató választ...

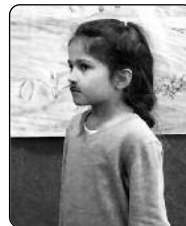

**A KIRÁLY KERESÉSE
GYERMEK KARÁCSONYA
CSOBÁNKÁN**

Előadásunk szerint a három napkeleti
bölc (Ábel, Barni, Huba) egy szintén na-
gyon bölcs embertől (Nimi) azt a feladatot
kapják, hogy Ézsaiás próféciai alapján ke-
ressék meg a királyok Királyát, és köszönt-
sék ajándékokkal az emberiség nevében. A
bölcsek Ézsaiás próféta egy-egy tekercsével
fel is kerekedtek, útjukon sokféle emberrel
találkoztak (Zselyke és Vera), és egy bo-
hókás teve (Zsófi) többször is ott kot-
nyeleskedett körül-
löttük. A jelenetek
között Zselyke és
Bianka szavalta el
szépen megtanult
versét. Végül mire
megtalálták a betlehemi istállóban Máriát
(Vera), karján a kis Jézussal, anélkül, hogy
tudtak volna róla, ők is részeseivé lettek a
próféciónak:

Közös éneklés és lelkipásztorunk, *Nyilas Zoltán* esperes úr rövid áhítata után gyer-
mekeink léptek a „színpadra” megtanult ver-
sekkel és hangszerekkel: Vince csellón,
Ábel pedig zongorán mutatta be tudását, Vi-
ki, Nimi és Vince pedig verssel dicsérték az
Urat. A „Csillagfényes éjszakán” kezdetű
éneket érdekes hangszerelésben adtuk elő
Szántó Lajos bácsi szájharmonika és *Stift Já-
nos* tiszteletes úr gitár kíséretével. Ez évben „A
Király keresése” című színdarabbal készültünk.

„És népek jönnek világosságodhoz, és
királyok a néked feltámadt fényességhez.
Emeld fel köröskörül szemeidet és lásd meg:
mindnyájan egybegyűlnek, hozzád jönnek,
fiaid messziről jönnek, és leányaid ölben
hoznak el.” (Ézs 60,3-4)

Zárásként a 328. dicséret közös éneke-
lésével dicsértük Megváltónkat.

Történetünkben végül a bölcsek eljutot-
tak Jézushoz, mert szívükben ott égett a
vágy, hogy meglássák Őt, és követték az Írás

útmutatását. Ma sincs ez másként: aki sze-
retne, az most is találkozhat vele. „Csak”
szívét Krisztus előtt megnyitva követnie kell
az Igét. Minden Karácsony (is) alkalom
lehet erre! Így legyen ez a mi és gyer-
mekeink életében is!

Kerekes Balázs

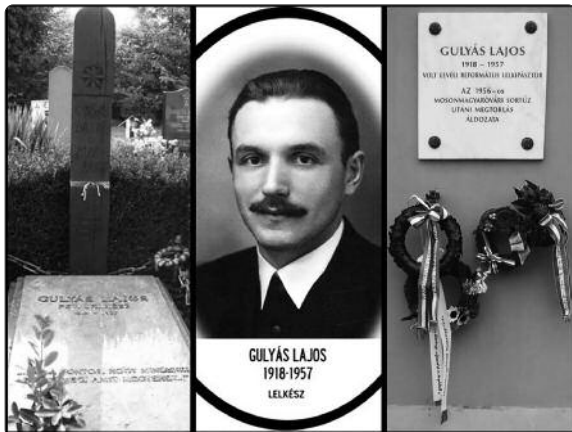

**IDŐSEK KARÁCSONYA
2017. december 22.**

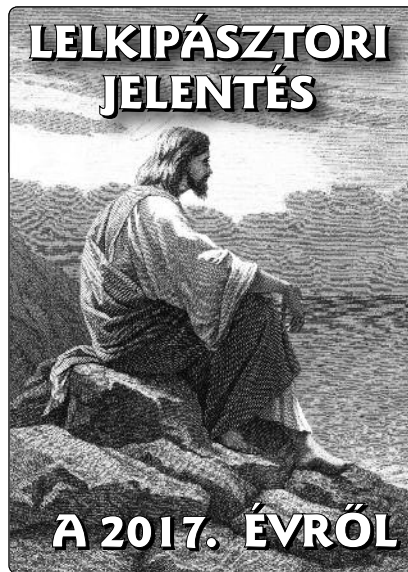
„Sokszor megásták már a sírunkat, de eltemetni sohasem tudtak. Most is kilépnünk sírunkból, ha Krisztus evangéliumához méltóan viseljük magunkat és egy lélekben, egy akarattal, egy érzéssel viaskodunk az evangélium hitéért és a független magyar élet feltámadásáért. Ezt a harcot csak közösségben vívhatjuk meg diadalmasan, mert az összetartozás a kis dolgokat is naggyá neveli, míg a széthúzás a nagyokat is szétmállasztja.”

Az imént idézett mondatok a 60 éve, 1957. december 31-én kivégzett Gulyás Lajostól származnak. Gulyásék másodfokú tárgyalása 1957. december 16-án kezdődött. Néhány nappal később Győry püspök személyesen kereste fel Dobi Istvánt, az Elnöki Tanács elnökét. Átadta neki a dunántúli egyházkerület kegyelmi kérvényét, Bereczky püspök levelével együtt. Bereczky az Egyetemes Konvent nevében egyetértőleg terjesztette be Dobinak a dunántúliak kérvényét. Az Elnöki Tanács elnöke ekkor nagyon határozottan megígérte, hogy azt nem engedni, hogy egy református papot kivégezzenek. A bíróságnak a védőügyvéd, Richter László adta át a dunántúliak kegyelmi kérvényét, a másodfokon megerősített halálos ítélet kihirdetésekor. Együttal maga is kegyelmet kért védené számára.

Egyedüli jogi lehetősége az Elnöki Tanácsnak lett volna, hogy megmentse Gulyás életét. A református egyháztól és másoktól beérkezett kegyelmi kérvényeknek jogvesztő hatálya nem volt! A kérvényezők az ügyben magánszemélynek számítottak. Ugyanakkor a szőnyi református családból származó Dobi István a Győry püspöknek tett ígéretével szemben, nem mentette meg a levéli lelkészt. Gulyás Lajost 1957. december 31-én éjjel – éppen ma 60 éve –, a Győri Megyei Börtön udvarán végezték ki. A diktatúra ezzel egyértelműen példát akart statuálni, ugyanis, ha jogerős bírósági ítélettel ki lehet végezni egy református lelkészt, akkor valóban bármit meg lehet tenni! A Kádár-korszak legelején ez elrettentő üzenet volt az egész társadalomnak számvá. (Forrás: www.reformatus.hu)

Magunk 2017. február 12-én emlékeztünk Bóna Zsigmond és Katona Sándor pomázi mártírok halálának 60. évfordulóján. Közösségünk megbecsüléssel és tisztelettel emlékezett testvéreink érettünk hozott ál-

dozatára. Most is erőt és vigasztalást kérünk az emlékező családoknak!

Kedves Testvérek!

A 2017. év végén lassan készülnek statisztikáink, beszámolóink, arról, hogy mit is kaptunk, tettünk ebben az esztendőben. Évünk alapigéje Pál első levele a Thesszalonikaiakhoz 1. részéből, a 7-8. verseiben szó-

lalt meg január elsején:

„példává is lettetek minden hívő számára Makedóniában és Akhájában, mert töletek terjedt tovább az Úr beszéde, de nemcsak Makedóniába és Akhájába, hanem mindenhová eljutott a ti Istenbe vetett hitetek híre.” Istennek adunk hálát, hogy minden vasárnap hangzott az Ige!

Pomázon a 2017. évben átlagosan 132 (2016: 139) fő, Csobánkán 40 (2016: 42) fő vett részt az istentiszteleteken. Az istentiszteleti látogatás csökkenése mellett 2017-ben Pomázon összeségében 115 fővel, Csobánkán pedig 23 fővel (P: 1497 fő, Cs: 400 fő) kevesebben úrvacsoráztunk, mint az azt megelőző évben. Társegyházközösségünkben az egyház statisztikai adatok alapján a következőt láthatjuk: 26-19-7-37 (2016: 31-29-10-39 [keresztelők-konfirmáció-eküvő-temetés]). Ezek közül kiemelkedő a felnőtt konfirmálók száma: 8 fő. Tudjuk, hogy mindez nem egy évnek a következménye, hanem majdnem egy évtizednyi imádság és szolgálat gyümölcse.

A 2017. évben néhány alaklommal vendég igehirdető szolgált:

- 2017. március 19-én Nyeseő Ágnes (Református Cigánymisszió)
- 2017. április 17-én SzékelyPál Domokos, a KRE húsvétíi ünnepi követe, június 5-én pedig Varga Fanni, a KRE pünkösdíi ünnepi követe állhatott a pomázi szószekeken.
- 2017. június 3-án Jákob János püspök úr
- 2017. október 22-én Horváth Hegyi

Olivér evangélikus lelkípásztor

Az évközi alkalmakon sokszor helyettesített Máthé Zoltán, Stift János, Koncz Zoltán és Sebestényné Jäger Orsolya lelkípásztor testvértünk.

Belmisszió

Hajlékaink megteltek mind a böjti-, mind az adventi evangelizációs estéken, ahol Pogrányi Károly lelkípásztor (Pomáz) és Gottfried Richárd lelkípásztor (Csobánka) szolgált.

A presbiteri bibliaórákat (a csekély érdeklődés miatt) tavaly felváltotta a férfi/női bibliaóra. Az alkalmakat mindig egy témában, ám külön-külön dolgozzuk fel férfiak és nők, majd közös énekekkel és imádsággal fejeződik be az alkalom. Szolgálói: Nyilas Zoltán és Nyilasné Darabos Andrea lettek.

Második éve adják családok egymásnak – bizonyágtétellel, igelovással – a gyülekezeti Bibliát. A kör most egy kis időre lezárult. A mai napon a Szentírást elhelyeztük a pomázi Úrasztalán.

Hat éve folyamatosan megjelenik gyülekeztünk Áldás, békesség! című folyóirata.

A város kulturális életébe az ARS SACRA fesztivál keretében kapcsolódtunk be. Szeptember 22-én hagyományosan a Praetorius kamarakórus énekelt közöttünk. A „Szent”-ről szóló fórumbeszélgetésen Osváth Zsolt presbiterársunk képviselt bennünket.

A konfirmációi felkészítés kiegészítéseként a „szeptember-májusi időszakban” kéthetente éneket tanultunk. Augusztus 27-én került lebonyolításra a VI. Papkerti koncert: szép népzénet hallottunk a KobzArt folkműhely tolmácsolásában.

Szász Ferenc presbiter vezetésével havi rendszerességgel szolgáltunk a Gálfi Béla Nonprofit Kft. – Magyarország második legnagyobb – pszichiátriai intézményében, valamint a Gálfi Béla Nonprofit Kft. SARA lakóotthonban. A szolgálatba ebben az esztendőben többen is bekapcsolódtak.

Pilisszentkeresztben apró előrelépést tapasztaltunk: 2017. évben a sátoros ünnepeken alkalmat szervezhattünk a község

Polgármesteri Hivatalának fűtt dísztermében. Istentiszteleteinket már helyi reformátusok is keresik és várják.

Minden vasárnapi szolgálatunk meghallgatható gyülekeztünk napra kész www.pomaz.reformatus.hu oldalán, valamint élőben, ún. „live stream” formában is hallgathatók az istentiszteletek. Átlagosan 7-9 kapcsolódót mutatnak a statisztikák.

Diakónia csoportunk kezdeményezésére 2016. évben ételosztó ládikát helyeztünk el az esperesi hivatal kapuján. Örömmel látjuk a jószívű adakozókat, pontosabban adományait. Rendzavarás, szemtelenség, romlandó ételek elhelyezése ritkán fordul elő.

Szólom kell négy elkötelezetten működő csoportunkról is: biblióra, bibliakör, kiránduló kör, fiatal házasköre és kékereszt csoportunkról, ahol rendszeres igelátás, igeolvasás és baráti beszélgetések alakulnak ki.

Isten iránti hálával jelentjük, hogy gyülekezetünk szolgáló közösség. Szeretném megköszönni minden gyülekezeti tagunknak, hogy áldozatvállalásával együtt szolgálhattunk biznyságtételekben, diakóniában, beteglátogatásban, babák, gyermekek és ifjak közötti munkában, megkeresztelt felkészítésében, hitoktatásban, énekkarban, énektanításban, zenei-kántori szolgálatban, pilisi kirándulások rendszeres megszervezésében (kiránduló kör), az Úrasztala megterítésében, újságszerkesztésben, pénzügyi- és építési munkában, karbantartásban, takarításban, templom virággal történő díszítésében, kert- és temető rendezésben, alkalmak szervezésében, presbiteri szolgálatban, a lekcio felolvasásában és az úrvacsorai kelyhek mosogatásában, eltörlésében.

Gyermekmunka, hitoktatás, konfirmáció, ifjúság

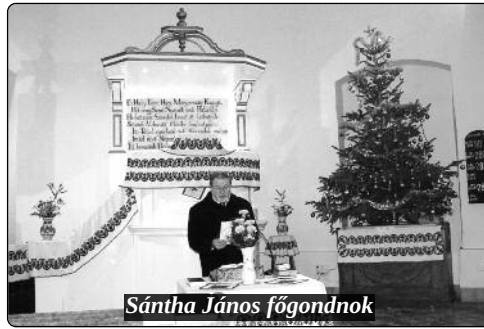
E szolgálati ág különösen fontos társ-egyházközösségünkben, így egyben a legnagyobb áldozatot is kívánja. A 2017. esztendőben mintegy 1.300.000 forintot fordíthattunk erre a szolgálati ágra.

A legkisebbek a Baba-mama körben találkozhattak. A hagyományos jótékonyági Baba-mama alkalom 2017-ben december 2-án volt, melynek bevételével három rászoruló családot támogathattunk.

Gyermek-istentiszteleteinken egy esztendő alatt a teljes Szentírást (Válogatott történetek a teremtéstől a Jelenések könyvéig – Szentírás Szövetség: Bibliái Kalandtúra kiadvány) fedeztük fel. Május 7-én anyák napi szolgálat; többször volt ún. „visszacsatolás” (február 19. és szeptember 24.), ahol gyermekeink elmondták a gyermekórában tanultakat.

Július 3-8. között „Legyél te is reformátor!” című gyermekhetet szerveztünk Novajdrányban. 32 fiatal választotta táborunkat. A táborozók július 9-én szolgálták pomázi istentiszteletünkön.

A legkisebbeknek – az „evangelisták

vezetésével” – (64 fő résztvevő és 21 fő segítő) augusztus 15-18. között nyári napközis táborunk volt Pomázon.

Fiatalaink az országos Csillagpont találkozóhoz vettek részt. Az ötnapos találkozón (július 25-29.) – amelyen 30 koncert, 200 kulturális, közösségi és lelki program várta a résztvevőket – mintegy ötezer kárpát-medencei magyar református fiatal volt jelen. Gyülekezetünket 10 fiatal és 2 kísérő képviselte. (A találkozót először 2003-ban rendezték meg, az idei, nyolcadik fesztivált 2005 után immár második alkalommal fogadta be Debrecen.) Idei központi témája a reformáció volt. Ifjaink hazatérve gyülekezetünkben július 30-án szolgáltak.

Augusztusban (25-27) ifjúsági csendes hétvége volt a tahi „Sion hegye” ifjúsági táborban.

A tanévben Malmos Attila presbiter vezetésével rendszeresen készültünk gyermek-délutánokkal, kirándulásokkal.

December 24-én verssel, énekkel, színdarabbal készültek kicsinyeink. Ifjaink pedig színdarabbal, zongoramuzsikával és igeolvasással szolgáltak az idősek karácsonyán (december 22.).

Köszönjük a Baba-mama körösök, gyermekmunkások pontos és megbízható munkáját, hűségét!

A gyermekmunka azonban nemcsak a templom falain belül működik. Isten új ajtót nyitott 2013-ban a hitoktatás területén. Az évtizedeken át hűségesen végzett fakultatív hitoktatás mellett szeptembertől újabb csoportokban indulhatott el a szabadon választható, de kötelező református hitoktatás, így szeptember 10-én tanévnyitó istentiszteletet tartottunk.

Sok imádság, jelentés, munkaterv készítése után örömmel számolhatok be arról, hogy Pomázon és Csobánkán – óvodás kortól a konfirmációig – 285 hittanosunk van.

Szász Ferenc és Halász Árpádné évről-évre bejelentés és normatív támogatás nélkül szolgál az IRMÁK sérült fiataljai között is. Köszönjük hitoktatóink: Csiszár Krisztina, Máthé Zoltán, Stift János, Stift Ágnes és Benedek Julianna hűségét!

Február 14-én 18 felnőtt, május 8-án

pedig 11 fiatal konfirmált gyülekezetünkben. 2017. október 29-én a 2018. évben konfirmáló fiataljaink szolgáltak istentiszteletünkön.

Ünnepi alkalmak

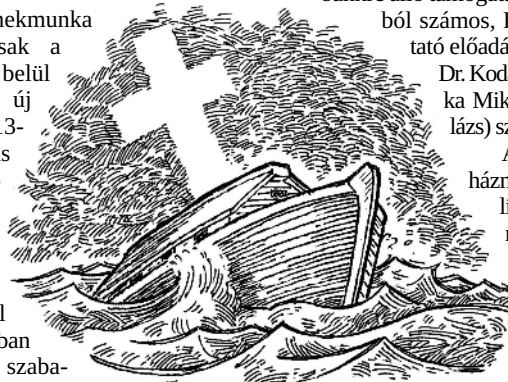
Egy korabeli anekdota szerint, amikor Luthert a reformáció sikeres elterjedésének titkáról faggatták, a jó humorú reformátor állítólag ezt válaszolta: hirdetem az evangéliumot és ittam a jó német sört. A csatános válasz alighanem pontosan foglalja össze valamennyi egyházi megújulás emberi és rajtunk kívülálló tényezőjét. Az alkalmas idő, a jó kairosz nincs a kezünkben. A 16. század első felének történelmi körülményei kétségtelenül alkalmas hátteret (rendelt időt) biztosítottak a reformáció eszméinek gyors elterjedéséhez. A történészek ilyen tényezőök kedvező együttállására gondolnak, mint a humanizmus szellemisége – benne a páli íráskor tanulmányozásának reneszánszával –, a nemzeti önállósodási törekvések, a könyvnyomtatás elterjedése, vagy az univerzálisok vita-kultúrája.

Református egyházunk nagy jubileumi éve volt az idei. 500 évvel ezelőtt, az Isten kegyelméből, hit által való megigazulás hitvallása hatalmas megújító, megelevenítő erővel söpört végig az egyetemes egyházon és a világon, nem kerülve el hazánkat sem. Református őseink egyedül Isten kegyelmében bizakodó és Urunkat, Jézus Krisztust követő élete és szolgálata nyomán a Reformáció a magyarság számára is olyan kincset adott, mint például az anyanyelvünkre fordított Biblia, amely az önálló állami lét elvesztése idejétől kezdve a magyar nyelv és a magyar nemzet megmaradását nemcsak elősegítette, hanem lehetővé tette.

Ebben az esztendőben a rendelkezésünkre álló támogatásból és saját forrásból számos, Reformációt bemutató előadást (Dr. Sipos Gábor, Dr. Kodácsy Tamás, Dr. Szarka Miklós, Dr. Balogh Balázs) szerveztünk.

Április 25-én az egyházmegyei vándorkiállítás megnyitó alkalma volt, este Pozsgai Zsolt rendezésében az Árva Bethlen Kata monodrámat nézhattük meg templomunkban. Április 29-én

délután gyülekezeti házunkban evangéliumi gyermekszínház, este a templomban a Gödöllői Fúvószenekar koncertje volt. Április 30-án ünnepi istentiszteletet és ünnepi fogadást tartottunk, melyre meghívtuk városunk vezetőit. Május 1-jén délelőtt és délután a gyermekeknek ugrálóvárval, arcfestéssel, bohóc műsorral, gyülekezettörténeti előadással, dicsőítéssel készültünk. Este a Bolyki Brothers adott gyönyörű koncertet Ezen a napon mindenki megtapasztalta a református vendégszeretetet, és megízlelhette a bognácsokban készült étkeket.

Ezen a napon az egyházmegyei vándorkiállítás csobánkai imaházunkban várta a látogatókat.

Kora nyárra (június 20-23.) szabadtéri evangelizációt szerveztünk. 2017. augusztus 27-én szabadtéri koncertet tartottunk. Szeptember 17-én a TWMI hangversenyteremben művészeti gálával ünnepeltünk. Mindemellett gyülekezeti kirándulást szerveztünk az Ige Idők kiállításra (június 28.) és az Arénában (október 31.) lévő Nemzeti Megemlékezésre.

Karácsonyi igeolvasónk Bíró Istvánné Kati volt

Oktober 22-én közös istentiszteletet tartottunk evangélikus testvéreinkkel. (Gyermektáborunkat a magyarnyelvű Szentírás bölcsőjéhez (Vizsoly, Göncz) közel, Novajdrányban rendeztük meg.)

Év végén pedig a Kálvin téri térkőinstalláció 71. darabját fogadta örökbe – vásárolta meg – csobánkai gyülekezetünk. (Felirata: Luther: „A Szentírás olyan, mint a gyógynövény, minél többet dörzsölöd, annál jobban illatozik.” Mészöly Miklós: „Mindenesetre nagy ajándék, hogy a megreformált hitieknek nem kell hinnük azokban a dolgokban, amelyek szemben állnak a józan észsel, csak azokban, amelyek meghaladják a józan eszt.”)

Evangelizációs alkalmaink és Pap László korábbi lelkipásztorunk ígértéseit tartalmazó könyvet adtunk-, illetve szeretnénk kiadni.

A Pomáz-Csobánkai Református Társaság közönség összességében méltó módon emlékezett a Reformáció 500. évfordulójáról.

Énekkar

Gyülekezetünk Psalmus kórusának szolgálata úttörő feladatot lát el sok tekintetben. Köszönjük a vezetők és a tagok hűségét. Április 2-án templomunkban szolgált a Pomázi Szent Cecília Énekkar. Istentiszteleteinken is gyakran vállalt szolgálatot gyülekezetünk Psalmus kórusa.

Kórusunk idén nem utazott testvérkórusokhoz, és nem fogadott testvérkórusokat. Részt vettünk a pomázi és egyházmegyéink (április 30.) énekkari találkozásán Szentendrén. Rendszeres szolgálatainkon túl (sátoros ünnepek: karácsony (Pomáz), húsvét (Csobánka), pünkösöd (Pomáz); Leányfalu Református Idősek Otthonában (március 5.); a

dunaparti pszichiátrián (december 18.) június 11-én évadzáró, november 18-án jótékony-sági hangversenyen magasztalhattuk ének-szóval Urunkat, adventben (december 3.) pedig a római katolikus templomban. Reformáció ünnepi alkalmain (ápr. 30. és okt. 22.) és az ünnepi (október 31.) istentiszteleteinken is énekeltünk.

Presbiter és gondnokválasztás

Gyülekezetünkben október 15-én tartottuk a presbiter- és gondnokválasztást. Sok férfi és női jelölt megkeresése után végül Csobánkán 5 fő, Pomázon pedig 15 fő vállalta el a szolgálatot. Mindez egyben intő jel is, hiszen így nem sikerült pótpresbitereket választanunk.

Gyülekezetünk gondnokai Halász Árpád (Csobánka) és Sántha János (Pomáz) lettek. Minden megválasztott szolgatárs munkájára Isten áldását kérem!

Megköszönöm azon testvéreim munkáját, akik már nem vállaltak további szolgálatot. Az elmúlt évtizedben különösen is Be-

A Psalmus kórus karácsonyi szolgálata a templomban

nedek Ferenc adott sok segítséget. Jó és hűséges szolgatárs volt, személyesen sajnálom, ám elfogadom döntését.

Mindezek mellett fájó szívvel álltunk meg Soós László lelkipásztor és Kulin Gábor, Orbán László presbiterársunk ravatalánál.

Ökumené

Január 16-22. között együtt tanúskodhattunk az élő Krisztusról pomázi reformátusok, evangélikusok, szerb ortodoxok, görögkatolikusok és római katolikusok.

Munkáink

Pomázon elvégeztük a kapu felújítását. A parókian az egykori iroda kettéválasztásával – egyházmegyei segélyből – egy dolgozószoba és egy gyermekszoba került kialakításra (1.438.632 Ft).

Nyáron Isten kegyelméből és szakértő segítséggel hamar kijavítottuk a megröppant parókia tetőzetet. Októberre elkészült a templom melletti emlékkert (436.245 Ft) és megjavítottuk az orgonát.

Temetőnket 2014-től a Magyar Református Szeretetszolgálat által megnyert

közfoglalkoztatási program keretében közfoglalkoztatott munkatárssal karbantartjuk.

Nehézségeink

Legárvább istentiszteletünk Áldozócsuműtörtökön volt. Délelőtt Csobánkán 8 fő, este Pomázon 33 (2016-ban 3 és 34 fő) fő vett részt az „ünnepi” istentiszteleten; Reformáció ünnepnapján Pomázon énekkarunk szolgálata után 112-en hallgattuk az Igét.

Tizenegy évvel ezelőtt hitoktatottjaink száma 138 fő volt. Mára – a szülők bizalmából – pontosan 285 gyermeket taníthatunk. A külső feltételek és anyagiak rendezett és megbecsült szolgálatot jelentenek hitoktatóinknak. Ám a gyermekek és szüleik megszólítása és gyülekezetünkbe való meghívása még mindig nehéz feladat. Örömmel fogadunk minden kezdeményezést és ötletet. Már több alkalommal jeleztük, hogy pedagógus testvéreink számára egy továbbképzéssel megszerezhető a hitoktatói végzettség; az óvodai hitoktatásba pedig (ugyan szerényebb anyagi juttatás mellett) egy-egy evre presbitériumunk a képesítési feltételek alól felmentést adhat.

Jó reménységgel vagyunk, hogy nagytiszteletű asszony, Stíft Ágnes hitoktató szolgálataival meglevendenek az intézmények és gyülekezetünk kapcsolata. Így több gyermek és szülő kapcsolódik mindennapi életünkbe.

Nehéz lelkiismerettel kell beszélünk a látogatások kérdéséről, hiszen a korábbi évekhez képest ugyan több családhoz jutok el személyesen, ám nagy tervünk, a város reformátusságnak meglátogatása elmaradt.

Személyes próbát és kihívást jelentett Máthé Zoltán lelkipásztor távozása. Imatémájáról, önállósodási szándékáról tudtam. Azonban Isten ajtót nyitott a folytatásra. Így érkezett hozzánk Stíft János és családja. A lelkészcsalád a legnehezebb időszakban – az iskola indulásakor – érkezett hozzánk. Így rögtön „mély vízben” kellett megismernünk életünket és mindennapjainkat. Isten hozta őket, s kérjük Urunkat, legyenek közöttünk otthonra, barátokra, szerető testvéri közösségre!

Egyéni formálódást jelentett betegségem és a felépülés folyamata. Az elmúlt 11 esztendőben nem fordult még elő, hogy betegszabadságon kellett volna maradnom. Családom segítségével és kitarása mellett sokat jelentett testvéreim imája és minden kedves szava.

Érfalvi Dóri

Teherként és nehézségként néztünk eddig a temető környékén felhalmozódó kommunális hulladéokra. Továbbá, bár évről-évre egy-egy beteg fát kivágatunk, temetőnk néhány éven belül teljesen megtelik, és további sírhelyek kialakítására nem lesz lehetőségünk.

December 17-én az új liturgia szerinti istentiszteleten Stíft János, Érfalvi Dóra és Cseri Anna zenéltek

A szemétszállítás megoldódni látszik, hiszen a szolgáltatói szerződését megkötöttük. A fenntartás így nagyobb anyagi terhet (kb. évi 200.000 Ft többletkiadást) jelent közösségünknek. Nagy valószínűséggel elkerülhetetlen lesz a sírhelyárak megemlése. További feladat a lejárt sírhelyek korábbi megváltóinak kiértékelése és a lejárt sírhelyek felszámolása.

Pénzügyi forrásainkat vizsgálva elmondhatjuk, hogy éves szinten közel 1 millió forinttal több bevételünk, mint kiadásunk volt. Látnunk kell azonban, hogy közegyházi, önkormányzati, alapítványi és pályázati forrásból 4.678.000 Ft támogatást kaptunk. Ez utóbbiakat köszönjük, de látnunk kell, hogy külső segítség nélkül sok programunkat nem tudtuk volna megszervezni, vagy meglévő tartalékunkat is felélhettük volna.

Ebben az esztendőben új kihívással is szembe kellett néznünk. A wellness, keresztyén attitűdünk és ünnepeinket is átforgalmazta. Egyrészt a „Logosz”-ra (Igére) épülő szolgálataink mellett nagy igény mutatkozik a „páthozra” (érzelmekre). Így sokan csak azt várják, hogy újabb és újabb ingerek és érzelmek járják át Istenrel való kapcsolatunkat, Isten-élményünket. (Did you enjoy service?) S amennyiben mindez elmarad: csalódunk, visszafordulunk. Ennek következménye, hogy a vasárnapi istentisztelet helyett izgalmas „élményt” ajándékozunk egymásnak; közösségünkön pedig elmaradunk. Úrvacsorai ünnepünk így megszürik, egyre kevésbé lesz fontos. Jól érzékelhető mindez az úrvacsorázók számának folyamatos csökkenésében.

Köszönet

Köszönöm családomnak, hogy minden hibámmal együtt, minden tekintetben támo-

gatták elmúlt évi szolgálataimat. Biztos és békés háttér nélkül nem indulhatnék reggelente a szolgálatba. Köszönöm türelmüket, és bízom benne, hogy minden hiányomat kipótolja Urunk.

Köszönöm Máthé Zoltán és Stíft János nagytiszteletű úr szolgálatát.

Köszönöm, hogy presbitériumunk ajándékaiként feleségemmel együtt tanulmányi úton vehettem részt Svájcban (április 18-24). S ugyancsak szép szolgálatot végezhettem a Párizsi Magyar Református Gyülekezetben (október 1.).

Külön megisztelő, hogy ebben az esztendőben városunk képviselői közművelődési díjjal ismerték el tíz éves szolgálatomat.

Hálások vagyunk, hogy Dr. Szűcs Ferenc professzor úr díszpolgári címet kapott, Demeter József lelkipásztorról pedig településünkön utcát neveztek el a Reformáció évében.

Köszönjük gyülekezeti tagjaink anyagi támogatását. Hálaadó vasárnapunkon (november 5.): 954.000 forint adományt kaptunk. A 2017. évben a nyáradkarácsonyi testvéreink támogatására 250.000 Ft, az örökösöldi templomépítésre 165.500 Ft céladomány-, a vihar sújtotta őrségi és erdélyi testvérek megsegítésére 133.300 és 187.900 Ft érkezett. A Református Cigánymissziót 120.000 forinttal; a Lep-ramissziót 5.000 forinttal támogattuk. Az egyházmegei GYŰSZ Alapot 94.600 forinttal támogattuk Több tízezer forinttal

I. Egyházstatisztikai adatok			
Keresztelés:	15 férfi	11 nő	26 (5f)(t: 31) összesen
Konfirmáció:	9 férfi	10 nő	19 (8f+11t)(t:29) összesen
Házasságkötés:	3 tiszta	4 vegyes	7 (t:10) összesen
Temetés:	22 férfi	15 nő	37 (t:39) összesen

II. Pénzügyi adatok			
Bevételek		Kiadások	
I.	4.474.300	XI.	6.081.880
II.	5.373.195	XI/A.	4.158.880
III.	5.111.930	XI/B.	1.923.000
IV.	9.731.390	XII.	4.543.453
V.	0	XIII.	500.547
		XIV.	3.838.762
		XV.	2.319.904
		XVI.	729.058
		XVII.	3.435.889
		XVIII.	0
Σ bev: 24.690.815		Σ kiad: 21.449.493	

(81.000 Ft) segítettük gyülekezeteinkben a szükségét szenvedő testvéreket.

Végül megköszönjük az Úristen minden ajándékát, feddését. Minden dolgunkat, hiányunkat kipótolta. Családommal együtt köszönöm minden Testvérünk imádságát, segítségét! Soli Deo Glória!

Pomáz, 2017. december 31.

Nyilas Zoltán esperes

SEBESTÉNY-JÁGER ORSOLYA

ISTEN ORSZÁGA
Lk 17,21

Útra kelsz. Sarud szíját kioldja az élet. Meztláb taposod az idők sarát. Lépteid ívét fényekben mérik, a legszentebb csata immár a te csatád.

A keskeny ösvényen indulsz tovább lankás domboldalon tájba simult tábla: Áttetsző kék betűk a szelídek szívében – itt van közöttünk Isten országa.

A legtisztább íz minden íz között – e Könyvből cspepenként kortyolod szavát, s már benned lobbantja titkát az öröklét mint időtlen fényt a gyertyaláng.

ISTVÁN
ApCsel 6,8-15

Lelkét úgy szötte át a fény, hogy kik sötét dühükkel körötte álltak, sárból font átkok jármái alatt és epévé izzadt vádakat okádtak, – nem vethettek árnyat óra.

De arcukra vetült csodák kódén át az elvakult düh botorkált a fényben – „ez Istent káromolta” – lihegték kimondhatatlan titkok holterében.

S lőn néma csend a földön, s lőn néma csend az Égben.

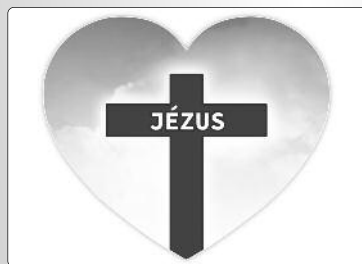
Vadul dobálta már a vérszomjas tömeg, a tudatlanságra kárhoztatott, őt, ki égre emelve tekintetét, mindvégig imádkozott.

DZÓÉ

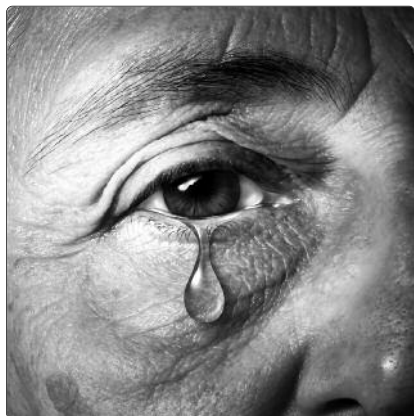
„Benne élet volt és az élet volt az emberek világossága” (Jn 1,3)

Nem vérből, s nem a test akaratából. Inkább, mint tavaszi égbolt alatt a vetés, mely szárbá szökve hozza az aranyló magot. Ez egy egészen másfajta születés.

Átala születni talán ennyi csak: Ó fészket rak csöndben a szívedben, s miként a nyári fényt beissza, mi él, betölt és ragyog mind fényesebben.

A hívő ember, aki ismeri Jézus Krisztust, aki valóban vele jár, és tudja, hogy Ő „az út, az igazság és az élet” és hogy egyedül Ó általa mehetünk az Atyához, az megtapasztalja a Jézus Krisztussal való járás mindkét oldalát: az örömet és a szenvedést is. Jézus nagyon világosan beszél Igéjében az Ő követése következményeiről és áráról. Nem rejt véka alá, hogy az Ő követésének békétlenség, háborúság, adott esetben üldözés, sőt kínzások, esetleg mártírhalál is lehet a vége. Jézus nem olyan evangéliumot hirdetett, ami az emberek tetszését kívánja megnyerni, és nem akarta az emberek elvárásai szerint kívánatosá tenni az Ő

követését. Jézus az evangéliumot a maga teljességében hirdette: fölkínálva az Ő követésének örömet, boldogságot, a szabadságot, mondván: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és megterhelettek, és én megnyugosztalak titeket”; emellett azonban elmondta azt is, hogy ha engem követsz, akkor háborúságban lesz részed. Akkor neked is végig kell menni azon az úton, amin én végimentem, neked is ki kell üríteni azt a keserű poharat, amit én ki fogok üríteni.

Miért van ez így? Nyilván több oka is van, de az egyik oka mindenképpen az, hogy Jézus nem akart kiábrándult és csalódott követőket. Mégis van ebben az egészben egy csodálatos dolog, amit Pál apostol így fogalmaz meg: „Mert az Isten szerint való szomorúság üdvösségre való megbánhatatlan megtérést szerez”. Ez azt jelenti, hogy ha valaki elfogadja Jézus Krisztus hívását, annak örömeivel, szenvedéseivel és bánatával, vagyis annak árával és következményeivel együtt, az olyan megtérésre megy keresztül, amit biztos, hogy soha nem fog megbánni. Egyikünk sem találkozott még olyan hívő emberrel, aki igazán megtért, és elhordozva annak minden pozitív és negatív következményét, átadta életét az Úrnak, hogy megbánta volna a megtérését. Mert ezt nem lehet megbánni. Ha az ember egyszer rálel erre az útra, és követi Jézus Krisztust, akkor ez egy megbánhatatlan út. Egy olyan út, ami csak fölfele ível.

Persze kérdezhetjük: mindig csak fölfele ível? Nincs benne mélypont? Nincs benne mélység? Bizony, ha Isten szent embereire gondolunk, Ábrahámra, Józsefre, Illésre, vagy bármely prófétára és sorolhatnánk sokakat, akkor azt látjuk, hogy mindnyájan

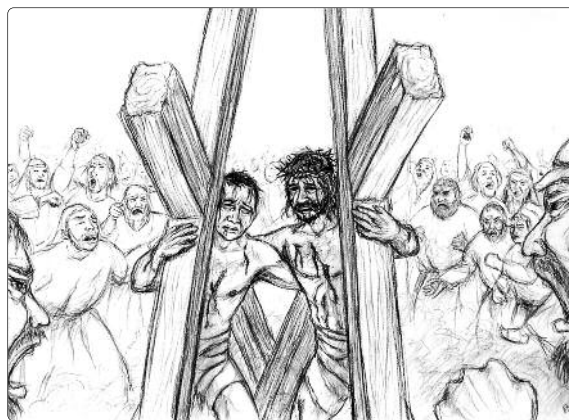
nagyon nagy mélységeken mentek keresztül. A 73. Zsoltárban is azt olvassuk, melynek szerzője Aszáf – akiről ugyan nem sokat tudunk a Bibliából –, hogy ő is megélt bizonyos mélységeket. Ő is látott igazságtalanságokat és hamisságokat, és fölteszi a kérdést, hogy miért van az, hogy én, aki az Urat őszintén keresem és követem, én vagyok a vesztes, nekem nyomorúságban kell élnem, a gonosz embereknek pedig jól megy dolguk, élük világukat, soha nem éri őket szerencsétlenség, aki pedig igazságot akar cselekedni, az lesüllyed.

Eszünkbe jut Isten választottja, Dávid, akit Isten maga kent föl, és akiről azt mondta, hogy „Találtam szívem szerint való férfit”, mégis üldözöttség kellett szenvednie. Bujdosnia kellett egyik barlangból a másikba, és nagyon sok konfliktusa volt népe között. Dávid zsoltárainak a jó részét a panaszkodás teszi ki. Nem értette, miért ilyen szerencsétlen, miért kell neki ilyen mélységekbe jutnia. Illés is panaszkodik, hogy miért van az, hogy futnom kell Jézabel és Akháb elől – hol van most Isten? Miért kell nekem menekülni? Miért van az, hogy a gonoszoknak jól megy dolga, a próféták pedig mindig veszítenek: elnyomják, ellehetetlenítik, bebörtönzik, megölik őket? Ahogy István is felrója védőbeszédében: „A próféták közül kit nem üldöztek a ti atyáitok?”. Ismerjük ezeket a történeteket az Ószövetségből: nyomorult emberként futnak, menekülnek, és állandó üldözésben van részük. Miért van ez? És miért hallgat Isten? Miért nem szól? Miért nem lép közbe? Úgy tűnik, mintha a hamisság győzne. Isten sok embere ment ezen keresztül.

És ez nemcsak az Ószövetség idejében volt így. Az elmúlt évszázadok számos írott bizonyossága, evangéliumi éneke szól arról, hogy hívő embereknek milyen mélységeket kellett megjárniuk, milyen sok háborúságot, elnyomást kellett szenvedniük, és úgy tűnhet – veszítettek. Gondoljunk a mártírokra, a vértanúkra. Igaz, hogy Jézus megmondta: „Ha engem üldöztek, titeket is üldöznek majd”. Így van ez ma is. Aki Krisztust valóban követni akarja és követi, az számíthat arra, hogy elnyomják, hátrátételt szenved, és a hívő ember nem érti, mi történik vele. Veszít, és megint veszít. Nem érti Isten útjait.

Aszáf sem értette. Azt írja a zsoltárban:

„Már-már meghanyatlottak lábaim; és kis híjja, hogy lépteim el nem iszamodtak. Mert irigykedtem a kevélyekre, látván a gonoszok jó szerencsését.” Majd azt mondja: „Gondolkodom, hogy ezt megérthessem; de nehéz dolog ez szememben. Míg nem bemenék az Isten szent helyébe: megértém azoknak sorsát.” Mi sem értjük, miért van a gonoszságnak ilyen nagy tere, miért van az, hogy az igazságot elnyomják – egész addig, míg be nem megyünk az Isten szentséges helyébe. Isten szentséges helyébe pedig úgy tudunk bemenni, ha Jézus Krisztussal azonosulunk. A templom kettéhasadt kárpitján keresztül vele együtt tudunk bemenni az Istennel való közösségbe, és akkor fogjuk megérteni, hogy miért történik minden a világon úgy, ahogy történik. Amikor azonosulunk Jézus Krisztussal, egyre inkább fölismerjük, hogy nekünk is le kell nyelni a hamisságot, nekünk is el kell szenvednünk a veszteséget, el kell viselnünk, hogy úgy tű-

nik, a hamisság győz, és elfordulnak tőlünk, sokszor még barátaink, családtagjaink is, és nem értenek meg bennünket.

A hívő ember sokszor nem a jelenben éli meg az örömet. Azt mondja Jézus: „Bizony, bizony mondom néktek, hogy sírtok és jajgatok ti, a világ pedig örül: ti szomorkodtok, hanem a ti szomorúságtok örömmre fordul. Az asszony mikor szül, szomorúságban van, mert eljött az ő órája: de mikor megszüli az ő gyermekét, nem emlékezik többé a kínra az öröm miatt, hogy ember született e világra.” Ennél jobb példát nem is hozhatott volna Jézus Krisztus. Az asszonyok, akik szültek, tudják, hogy a szülés milyen nagy fájdalommal jár, de ahhoz, hogy egy gyermek jöjjön a világra, végig kell menni ennek fájdalomán. Mi az, ami mégis túlviszi őket a szenvedésen? Az az öröm, amivel a jövőbe tudnak nézni.

Jézus Krisztus is a jövőbe nézett, amikor

szenvedett, amikor a Gecsemánétól a Golgo-táig tartó úton végigment, és végül kiürítette a keserű poharat. Lehet, hogy furcsának tűnik Jézussal kapcsolatban hitről beszélni, pedig nem az. Jézus ezen a szenvedésteljes úton elveszítette isteni mivoltát, el kellett vesztetnie miértünk, így Ő is az a hit segítette és vitte végig, mellyel a jövőbe látott: látta a jutalmat. És az a jutalom, amit Ő látott: az a te és az én lelkem. A mi lelkünk. Ez volt a tét. Ez volt az az érték, amiért Jézus ezt a nagy árat megfizette. Amikor tehát nekünk is végig kell mennünk sok békétlenségben, igazságtalanságon, akkor tekintünk Jézus Krisztusra. Mert Jézus így ment be a szentek szentjébe. Ő a saját vérére vitte be, mint főpap, hogy mindazokat, akik benne hisznek, megmentsen.

Ezen az úton mentek végig a hit hősei is a keresztyénség évszázadai során, szenvedve börtönök mélyén, megpróbáltatások poklában. Mi könnyen beszélünk rabságról, meggyötrelmekről, amikor szabadságban élünk, könnyen beszélünk éhezésről, amikor jólakottak vagyunk, meg fázásról, amikor otthonunkban meleg van; akkor nagyon nehéz ez, amikor meg kell élni. Akkor ránk tör a csüggedés, ahogy a mártúrokra is, mikor belekerültek ezekbe a mélységekbe. Akkor ők is föltették Aszáf-fal együtt a kérdést, hogy miért. Miért van az, hogy elnyomják és kigúnyolják az igazat? Miért van az, hogy úgy tűnik, mégis a gonoszság győz, és nekem itt kell szenvednem, elszakítva a családomtól? Hol van ebben az igazság?

Nehogy azt gondoljuk, hogy ők nem velünk egyforma test és vér emberek voltak, akiket a Sátán megkörnyékezett, de hittek Jézus Krisztusban. Azonosultak Jézus Krisztussal, elfogadva, hogy ugyanazon az úton kell végigmenniük, mint amin Mesterük végigment, mert a jövőbe tudtak látni. Így értették meg azt, hogy Isten igazsága nem úgy működik, mint a világ igazsága. A világban az győz, aki le tudja hengerelni a másikat. Az győz, akinek igaza van. Az győz, aki erős, akinek sok pénze van, aki gazdag, aki karriert épít magának, aki jó sportoló – és lehetne sorolni – és a végén sztár lesz belőle. Ez a világi győzelem. De mi a hívő ember győzelme? Pont az ellenkezője: a veszteség.

Ha ez nem így lenne, akkor Jézus győ-

zelme se lett volna valóság. Mert Jézus Krisztus úgy győzött, hogy tudott veszíteni. Azt mondja az Úr Jézus: „Mert valaki meg akarja tartani az ő életét, elveszti azt”. Jézus keresztalála tökéletesen kiabrázolta ezt: amikor Jézus elveszítette az Ő életét, akkor megtalált bennünket, és így lett nekünk életünk. Így mi is, ha halálba adjuk magunkat, és elveszítjük a mi életünket, akkor fogjuk megtalálni. Ezt csak akkor tudjuk megérteni, ha Jézussal együtt mi is bemegyünk a szentek szentjébe. Ahogy Aszáf írta zsoltárában: „Mígnem bemének az Isten szent helyébe: megértém azoknak sorsát.” Mikor bemegyünk abba a dicsőségbe, akkor fogjuk mi is megérteni, hogy az Ő országában győzelem csak veszteség által lehetséges. Mi nem úgy győzünk, hogy erősek vagyunk, hogy lehangoljuk a világot. Mi nem úgy fogunk győzni, hogy olyan dolgokat mondunk, melyek meggyőzik vagy megváltoztatják az emberek értelmét. A vértanúk biznysága a példa, akik úgy győztek le a világot, hogy veszíteni tudtak. Az emberek, akik tanúi voltak az ő szenvedéseiknek, elkezdtek gondolkodni azon, hogy kik ezek az emberek, és micsoda erő van bennük, hogy minden szenvedésük közepette is ki tudtak tartani Jézus Krisztus mellett, sőt örvendeztek, mert „méltókká tettek arra, hogy az ő nevéért gyalázzal illettessenek”.

Ez által értjük meg, hogy a mi győzelmünk nem a jelen, hanem a jövő győzelme. Vedd föl te is a keresztedet, tagadd meg önmagadat, add halálba magadat, és tanulj meg veszíteni! Legyél mindig vesztes, és fogadd el, hogy te a világban mindig alul fogsz maradni, és mindig azok fognak győzni, akik téged elnyomnak, kigúnyolnak, és mindenféle gonoszságot mondanak rólad! Látszólag ők fognak győzni, de ez a győzelem Isten országában veszteség lesz, és a te veszteséged lesz a győzelem.

Amikor az Úr Jézus ott állt Pilátus előtt, Pilátus megpróbált kiszedni belőle valamit, Ő azonban csak annyit mondott: „Én azért születtem, és azért jöttem e világra, hogy biznyságot tegyek az igazságról.” Pilátus cinkusan kérdezte vissza: „Micsoda az igazság?” Ismerte Pilátus, hogy a földön nincs abszolút igazság, de nem ismerte föl, hogy az a Jézus, aki ott áll vele szemben, látszólag vesztesen, maga az abszolút, a teljes igazság. Ő az igazság, aki az életét a halálba akarta adni értünk. Minden kétség nélkül a mi győzelmünk is csak a veszteség által lehetséges. Meg kell tanulni elfogadni azt, hogy mi maradunk alul, mert így fogunk Jézussal azonosulni.

Amikor az emmausi tanítványok lógó orral, szomorúan ballagtak Emmaus fele, a feltámadott Úr Jézus melléjük szegődött, és megkérdezte tőlük, miért olyan szomorú az ábrázatuk. Hát nem tudod, hogy mi történt Jeruzsálemben? – kérdezték a tanítványok. Azt a Názáreti Jézust, akiről azt gondoltuk, hogy megváltja Izráelt, hogy majd legyőzi a rómaiakat és helyreállítja az országot, megfeszítették, meghalt, minden oda van. Ezek a tanítványok így gondolták. Pedig hány ezer, százezer és millió ember tudta odaadni az életét Jézus Krisztusért, vállalta az Ő követését és szabadult meg a bűneiből, a Sátán fog-

ságából, csak azért mert Jézus akart és tudott veszíteni! Ez volt a győzelem!

A győzelem títka a mi életünkben is az, hogy veszítünk. Ha sóhajtozunk is, de keressük az Urat, visszük, cipeljük ezt a terhet, és – el kell ismerni, mert emberek vagyunk – sokszor roskadozunk alatta. De Jézus is roskadozott a kereszt alatt. De aztán újra fölemel az Úr, és megtanít bennünket távolba látni.

A hívő embernek sokszor sokkal könnyebb cselekedni, mint várni. Ez általában is nagyon sok emberre jellemző: tenni valamit. Valahogy azonnal igazságot szolgáltatni. Elmondani az én igazamat, és addig magyarázni, amíg meg nem értik, és minden követ megmozgatni azért, hogy megtudják, hogy nekem van igazam. Sokkal nehezebb várni. „Várjad az Urat!” „Jó várni és megadással lenni az Úr szabadításáig.” A hívő embernek meg kell tanulni várakozni. Ehhez kell a hit: hogy mi akkor is hiszünk, ha nem is látjuk, nem is érzékeljük, akkor is hiszünk, ha úgy tűnik, minden a visszajára fordul – hogy a mindenható Isten egyszer mindent a helyére rak. Ahogy az Úr Jézus is mondta az emmausi tanítványoknak: „Avagy nem ezeket kellett-e szenvedni a Krisztusnak, és úgy menni be az ő dicsőségébe?” Ez az egyetlen út, hogy mi is be tudjunk menni a dicsőségbe. Mert először hinni kell, és utána látjuk meg Isten dicsőségét, nem pedig fordítva. Lehet, hogy mi szenvedünk, és valóban végig kell mennünk a szomorúságokon, de van egy belső örömmünk, hogy egyszer minden jóra fordul, egyszer fölhozza Isten az Ő igazát. Nem a miénket, hanem az Ővét – mibennünk. Lehet, hogy a jelen fájdalmas, de csak akkor tudunk örülni a jövőnek, és akkor tudunk örvendezni a reménységben, ha van hitünk ehhez. Ha valóban elhiszük azt, hogy nekünk is ki kell ürítenünk azt a keserű poharat, de majd minden jóra fordul az életünkben. Mennél több elnyomásban van részünk, mennél többet sírunk, mennél több igazságtalanságot kell megélnünk, annál nagyobb lesz az örömmünk, annál nagyobb lesz a jutalom a mennyben.

A hamis bíró példázatában Jézus fölteszi a kérdést: „Hát az Isten nem áll-é bosszút az ő választottaiért, kik őhozzá kiáltanak éjjel és nappal, ha hosszútűró is irántuk?” És azt válaszolja: „Mondom néktek, hogy bosszút áll értök hamar.” Majd föltesz egy hűsbavágó másik kérdést is: „Mindazáltal az embernek Fia mikor eljő, avagy talál-é hitet a földön?”

Vagyis talál-e Jézus Krisztus olyan hitet, amely minden körülmények között teljes egészében elhiszi azt, hogy ha én átadtam az életemet neki, akkor bármennyi szenvedés, megkísébtetés, megvetés és meg nem értés is a részem, ha látszólag mindig a gonoszság is győz, ha mindig az győz, aki elnyomja a másikat, akkor is lesz egyszer igazságszolgáltatás. Igen, eljön Jézus Krisztus, és a helyére fogja tenni a dolgokat.

Minél inkább vállaljuk Jézusért a szenvedést, a megkísébtetést, a megvetést és a meg nem értést, annál inkább várni fogjuk Jézus Krisztust. Ha jól megy dolgunk, és mindenünk megvan, ha mi is a világi örököknek örülünk, és úgy érezzük, hogy nekünk nyílik a világ, és mint a világi emberek, haladunk előre a karrierben, a szerzésben, vagy az élvezetekben, akkor nem fogjuk várni Jézus Krisztust. Akkor várjuk Jézus Krisztust, amikor mi vagyunk a vesztesek. Várjuk Jézus eljövetelet, aki igazságot tesz. Nem a vállalkozásba elmerülve, nem a szórakozásba feledkezve, nem kényelemben, a televízió előtt várják az emberek Jézus Krisztust, hanem azok várják Őt leginkább, akik a hitük miatt a börtönök mélyén szenvednek, mert tudják, hogyha eljön Jézus, akkor egyetlen pillanat alatt minden szenvedésüknek véget vet, és fölhozza az ő igazságukat. Mi akkor fogjuk várni Jézus Krisztust, hogy ha veszítünk.

Karácsony előtt sokszor énekeljük: „Mi várjuk az Úr Jézust, mikor jön”; és sokat beszélünk az Úr Jézus várásáról. De mi van januárban, februárban, márciusban? Akkor is várjuk az Úr Jézust? Akkor is szeretnénk, hogy visszajöjjön? Akkor is megemlékezünk róla? Igen, hogyha átadjuk az életünket az Úr Jézusnak, és valóban kiisszuk vele azt a keserű poharat, akkor várjuk Jézus Krisztust. Várjuk Őt, aki el fog jönni, és fölhozza a mi igazságunkat. „*Akkor az igazak fénylenek, mint a nap, az ő Atyjoknak országában*”.

Adja az Úr a mi szívünknek azt, hogy valóban átadhassuk az életünket teljesen Jézus Krisztusnak, és megtapasztalhassuk az Ő követésének ezt az árát, ami azt fogja eredményezni bennünk, hogy minden nap a Lélekkel együtt tudjunk kiáltani: „*jövel Uram Jézus!*” Ámen!

Diriczi Tibor

(Az igehirdetés szerkesztett és rövidített változata)

PILLANATKÉPEK

A GÁRDONYI PRESBITERI CSENDES-HÉTVÉGÉRŐL

Miként működik gyülekezetünk presbitériuma? Mi a helye egy presbiternek a grémiumban? Nem is elsősorban jogi értelemben, mert arról azért többé-kevésbé van elképzelésem, hanem mi az én helyem benne? Mi volt a Jóisten szándéka akkor, amikor megszólított, és erre a feladatra elhívott? Kik a presbitertársaim? Persze, ismerem őket a gyülekezetben, kit jobban, kit kevésbé, de jó lenne még inkább ismernem őket... Megannyi kérdés, amivel január 19-én, pénteken délután Erdélyi Sándor presbitertársam buszára felszálltam, hogy az említett kérdésekre (is) választ kapjak az előttem álló két napban.

Könnyű-e kiszakadni manapság két napra, és elvonulni? Ebben nem vagyunk egyformák, kinek-kinek mások a lehetőségei. Van, aki éppen csak az indulás előtt csukta le a számítógépet, hogy készülődni kezdjen, másnak ezúttal kevésbé feszítő az időbeosztása. Végül 14-en ültünk be a parókia udvarán parkoló kisbuszba. Nem mindenki tudott elszakadni az említett időszakra, és volt, aki később érkezett vagy korábban kellett távoznia.

Gárdonyi. Sötétben érkezünk, mellettünk a református templom, udvarában lelkeszlak, arrébb, hátul, gyülekezeti terem, az emeleten vendégház, szobák, előtérben étkező. Kitűnő hely az elvonuláshoz, ha majd déltájban nem keresnénk fel a Ponty nevezetű vendéglátóhelyet az előttünk álló két napban ebédelés céljából, ki sem kellene mozdulnunk. Igen, még az istentiszteletre sem, elég egy szinttel lejjebb mennünk. Mert ilyenkor, télvíz idején a gyülekezeti alkalmakat is ott tartják. De ezt majd befejezőképpen, most még éppen, hogy megérkeztünk.

*

Mi volt a legmeghatározóbb élményed a gyülekezetben? – tette fel az estét vezető Stift János beosztott lelkész a kérdést. Ilyenkor persze kavarnak az emberben a hirtelen jött gondolatok. Mi is volt az? Számomra a lelkeszi imádság utáni csendes perc különösen kedves, az, amikor a gyülekezet közösségében bízhatom Istenre szereteteimet. Az egyik esetben is így történt, és az imádság meg is hallgattott. Ki-ki leírta tehát az élményét, János a lapokat beszédte, összeke-

verte, majd ki-ki húzott belőle egyet, felolvasta, s igyekeztünk kitalálni, kinek a lapját is tartja a kezében. Nagyszerűen mutatta meg, mennyire is ismerik egymást a presbitérium tagjai. A végén persze felfedtük magunkat és néhány mondatban kibont-

hattuk a leírtakat. És elhatároztuk: imádkozunk azért, akinek a történetét kihúztuk.

*

Ismeri az olvasó a Dixit-társasjátékot? Most csak azt a részét írom le, ami az esthez tartozik. Kártyalapokból álló játékról van szó, ugyancsak különös ábrákkal. Különlegességük leginkább abból áll, hogy széles képzettsítésre ad lehetőséget. Ezt használtuk ki mi is. János két paklival hozott, szétterítette lapjával fölfelé, ki-ki pedig választott belőle egyet, esetleg kettőt – amely a presbitériumban való helyére emlékeztette –, majd el kellett mondani, hogy ki miért éppen azt a lapot választotta, amelyiket.

Egy lélekűvár számára bizonyára csemege lett volna, ha beül a sarokba és figyel bennünket. Mivel a rajzok valóban számos és gazdag képzettsítésre adnak alkalmat, sokunk maga sem tudott pontos magyarázatot adni a választott képre. Viszont János találó kérdéseivel igyekezett irányítani az éppen szóló gondolatait.

*
Kövess engem! A bibliaolvasó kalauzunk szerint január 20-ra Máté evangélista elhívásának története esett. Nyilas Zoltán lelkész erről tartotta reggeli áhítatát. Krisztus valamennyiünket elhívott a szolgálatra, amely nem egyforma, viszont mindegyik elengedhetetlenül fontos a gyülekezetben. A presbitereket is különböző helyekre állította.

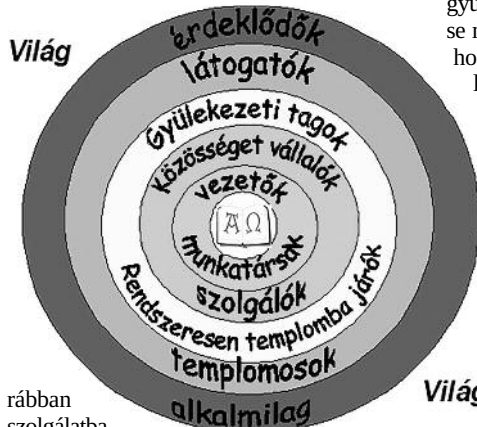
*
Szabó István, Érfalvy Zsolt és jómagam az áhítatot követően mindhárman bemutatkoztunk a már ko-

jelentjük? Vagy inkább egy tag vagyunk a gyülekezetben, egyik a többiekkel, se előttük, se mögöttük? Hiszen egyik vagyunk abban, hogy megváltásra szorulóknak. Megannyi kérdés, amit inkább kinyitunk, mint megválaszolunk.

Mi a küldetése az egyháznak, a gyülekezetnek, a presbitereknek? A kérdést a gazdagréti gyülekezetből kölcsönzött minta szerint boncolgattuk: magasztalás, evangelizálás, tanítványképzés, szolgálat, közösség. Isten teremtmői munkájára adott válasz.

Világ

rábban szolgálatba állt társainknak.

Három új presbiter, három különböző életút, három elhívás a szolgálatra. István a katonatisztló lett személyzetis az egyik levéltárban, Zsolt az építész, aki tudását közvetlenül az egyház számára kamatoztatja, és én, aki lelkészi végzettséggel az újságírás által szolgáló. Három különböző életpálya tehát, ame-

lyet összeköt a presbiteri tisztség a gyülekezet presbitériumában.

*
Mi a presbiter feladata a gyülekezetben? Hol a helye? Eredetileg a gyülekezet vénei voltak, idősebb, s ezáltal nyilvánvalóan tapasztaltabb és reménység szerint bölcsőbb tagjairól van szó, akik a döntéseket meghozták. De van más kifejezés is ránk a Szentírásban a tisztkre: episzkoosz, vagyis előjáró. A római katolikus teológiában a kifejezésből alakult a püspök szó. Valóban azok vagyunk a gyülekezetben? Mert aki elől jár, amögött állnak a többiek. Valóban feladatunk tehát az elől állás? Vesszük a bátorságot, hogy ezt ki-

*
Alkalmak a gyülekezetben. Hosszan beszélgettünk erről, csokorba gyűjtve azokat az istentiszteletől kezdve a keresztkérdéseken át a túrakörig tucatnál több alkalmat említve. Kérdés, hogy melyiknek mi a szerepe, melyik tartozik szervesen a gyülekezet életéhez, melyik szól külső tagoknak – egyben lehetőséget adva a misszióra – esetleg melyik az, amit meghaladt az idő, és megfontolandó, hogy a ráfordított energiát nem volna érdemes inkább másutt kamatoztatni. Egy bizonyos: mindennek a központja az istentisztelet.

A beszélgetést nem zártuk le, csupán ab-bahagytuk, ugyanis a presbiteri hétvégebe ékelődött a hivatalos presbiteri gyűlés, benne a lelkészi beszámoló az elmúlt évről. No, és a számok, amelyek nem mindenki érdeklődését keltik fel, viszont szükségességét senki sem vitatja... Zárszámadás, költségvetés... Nem része a lelki életnek, ám a lelki élet színtere, a gyülekezet létehez, működéséhez elengedhetetlen. Igazi gyülekezetvezetői, presbiteri csemege. De nem is ragozom tovább, la-

punk egyéb helyén még szóba kerül.

*
Jézus gyógyít. Vasárnapi igeszakasz a Bibliaolvasó Kalauzunk szerint. Néhány rám bízott gondolatot osztottam meg a presbitertestvérekkel a reggeli áhítat keretében. Ahogy előző napi szakaszunkból tudjuk, Jézus elhívja a bűnös embert, a vámszedő Mátét, gyógyítva ezzel a lelkét, úgy gondja van a testi bajainkra is. Mindez hit által lehetséges. És hit által lehetséges a gyülekezetünk épülése is egyebek között a presbiteri szolgálat által. Egyedül kegyelem által – sola gratia –, nem az érdemünk miatt, de bizonyosak lehetünk benne, tehát aggodalomra nincs okunk a

pomázi-csobánkai társégházköziség tekintetében sem.

Kétnapos együttléstünket érdemi részét a helyi gyülekezeti istentiszteleti alkalmon való részvétellel zártuk. Karl Melinda nagytiszteletű asszony prédikációjában szintén a bibliaolvasó kalauzunk szerinti igeszakasztól beszélt, nagy hangsúlyt téve a hit szerepére az életünkben.

*
Egy este, egy teljes nap és egy koradé-lutánig terjedő időszak. Sok ez, vagy kevés?

Ilyen alkalmakat hatévenként tart a presbitérium, mindig a megalakulásának kezdetén. Mai kifejezéssel élve, afféle csapatépítés ez. Legutóbb hat éve, Albertirsán jöttek össze az akkor megválasztott presbiterek.

Érdemes lenne sűrűbben találkozni egymással, amikor együtt fürkészzük Isten szándékát. És egyszerűen együtt lenni. Személy szerint pedig köszönöm presbitertársaimnak a befogadást, a nyitottságot és legfőképpen a felém áradó szeretetet.

Hardi Péter

HÍREK NYÁRÁDKARÁCSONBÓL

**„Sokkal jobban van dolga a kettőnek, hogy nem az egynek”
(Prédikátor 4:9.)**

Kevés az az alkalom, amelyen Orbánék ne vennének részt. Legtöbbször ketten jönnek. Így kezdték a 2017-es évet is. Templomban. Együtt hallgatták a gyülekezettel Isten igéjét. Jézus Kriszusra figyeltek, Aki a Kezdet, hogy áldott legyen a folytatás és üdvös a vég. A januári közgyűlésen érdeklődéssel követték a 2016-os évről szóló beszámolót. Ott voltak a következő vasárnap is az istentiszteleten. Imahéten minden este megjelentek. *Orbán Magda*, gyülekezetünk hűséges kántora évtizedek óta, Lajos bácsi, a férje, presbiter.

Az Orbán házaspár

Februárban Karácsonyfalván kezdtük a családlátogatást. Az atyafiak vártak, s szeretettel fogadtak. A lelkipásztor presbiter kíséretében végzi ezt a szolgálatot. Igét olvasunk, imádkozunk, beszélgetünk, érdeklődünk, s egymás hite által épülünk. Március elején

A ravatalozó

Folyfalván fejeztük be a látogatást.

Két fiatal konfirmált virágvasárnapján. *Apa Norbert* és *Orbán Annabella* két éven át készült a hitvallástételre. Reméljük, Jézus példája szerint fognak élni.

Márciusban folytattuk a ravatalozó építését. Korábban már jeleztük, hogy nagy szükség van rá. Köszönjük a pomázi és csobánkai testvérek e célra folyósított adományát.

Amint arról már hírt adtunk korábban, házigazdaként idejében elkezdtük szervezni a 2017-es Alsónyáradmenti Presbiteri Konferenciát, a Reformáció 500-ik évében. Az aszszony testvérek könyvjelzőket készítettek. A presbiterok oklevelet kívántak átadni minden alsónyáradmenti szolgatársuknak, méltatván az egyházban végzett tevékenységüket. A egyes énekkar *Pethő Rebeka* és *ifj. Nagy László* irányításával énekeket tanult. A presbiter-feleségek finom erdélyi töltött káposztát főztek a vendégeknek. Hála Istennek, minden elkészült idejében. Május 13-án 9,30-10 óra között érkeztek a meghívottak. A helyiek szeretettel fogadtak mindenkit. Az istentiszteleten *Lórincz János* esperes atyánkfia hirdette az ígét. Az ígéhirdetést a helyi gyülekezet szolgálata követte, majd a köszöntéseket hallgattunk meg. Szünetben szeretetvendégséget tartottunk a parókia kertjében, gyönyörű napsütésben. Ez a kötetlen beszélgetések alkalma. Szükség van erre, ez abból is kiténik, hogy az időkeret soha sem elég. Így történt akkor is, negyed óra to-lódással folytathattuk a programot, *Simon János* lelkipásztor előadásával. A téma két kérdés volt: *Megbocsátani? De hogyan?* A színvonalas, jól felépített előadás alatt időnként meglepő kijelentéseket is hallhattunk. Például ilyet: „a hívő embernek is szabad haragudni, de lehetősége van megbocsátani is naplemente előtt.” Megbeszélés után kiosztottuk az okleveleket. A konferencia ebéddel zárult.

Júniusban gyülekezeti kirándulást hirdettünk. A mezőségi nagyközséget, egykori királyi várost, Széket akartuk meglátogatni. Volt érdeklődés, hamar beteltek a helyek. Augusztus 20-án reggel 7 órakor indultunk. Részt vet-

tünk a de. istentiszteleten, majd meglátogattuk Michel Van Langeveld múzeumát. Pontosítás kedvéért nem Hollandiából ide hozott lim-lom kiállításról van szó. Széki, mezőségi, erdélyi

Gyermekek ünnepi szolgálata

értékes tárgyak kiállatása, amit az enyészet torkából gyűjtött össze, szedett rendbe Michel. Szintén ott táncház, Korniss Péter fotókiállítás, panzió is működik. Az izletes ebéd elfogyasztása után meglátogattuk a nádas rezervátumot, a sós kutakat. Hazafelé benéztünk a bonchidai Bánffy-kastélyba.

Augusztus végén a szokásos gyerekhét következett. Mindenki izgalommal készül és várja ezt az alkalmat. A hűséges ifjú segítőtársak, idén tízen, napokkal a kezdés előtt összegyűlnek megbeszélésre. Előkészítik a szemléltetőket, kézimunkákat, jeleneteket. S mikor minden kész, jöhetnek a gyerekek. Jöttek is, naponta 22-en. Jó együtt lenni, időnként nem csak ketten, hanem huszonketten. Énekelni, történeteket tanulni, imádkozni, alkotni, játszani – gyerekként. Isten gyermekeiként.

A gyerekhét résztvevői

Október 31-én megünnepeltük a Reformációt. A gyerekek, ifjak énekeltek. A konfirmandusok szavaltak.

Novemberben öregek otthonába látogattunk. Mindig szeretettel várnak az ott élő testvérek. Érkezésünkkor tele volt a helység. Negyvenen dicsértük az Urat, hallgattuk az igét. A bibliaóra után kalácsot adtak át a karácsonyfalvi asszonyok a jelenlévőknek. Majd elindultak a kosarakkal szobáról-szobára, hogy az ágyhoz kötött öregeket is meglátogassák. Újra átéltük, az ige igazságát: „...aki mást felüdít, maga is üdül.” (Péld.11:25.)

2017 Karácsony estéjén templomunkban megzendült az ének: „Dicséret, dicsőség az ég Istenének”. Istentisztelet után se némultak el az ajkak. A férfiak két csoportja kántálni indult. Vitték a jó hírt min-

den házhoz: Krisztus megszületett. Első napján de. úrvacsorai közösségben ünnepeltünk. Du. a gyerekek örvendeztettek meg szolgálatukkal, reménységünk szerint Ő is, ki most értünk közbenjáróként ott

van az Atya előtt. Másodnapján a vegyeskar énekelte a templomban.

Az évet istentisztelettel zártuk. Nagy örömünkre Orbánék is ott voltak. És ott volt Ő is. Mert mi mindig az Ő nevében gyűlünk egybe. Ketten vagy hárman, vagy többen.

Ezt kívánjuk a pomázi-csobánkai testvéreknek: 2018-ban legyenek együtt ketten, hárman vagy többen az Ő nevében, hogy jó dolguk legyen. Énekeljétek és tapasztaljátok meg alkalomról-alkalomra: „Hol ketten vagy hárman az én nevemben együtt vannak, Velük

vagyok, velük vagyok én is.”

Áldás békesség - Békesség Istentől!

Labancz Gyula lelkipásztor
Nyárádkarácson

ÜDVBIZONYOSSÁG

1685-ben egy 21 éves fiatal leányt, **Gamond Blanche**-t, fogtak el a savoyai határtól néhány kilométernyire Franciaországban. Hónapok óta bolyongott a hegyek között az erdőben. Néhány papírszeletet

talált nála. Bibliai verseket írt azokra. A hitéért bujdosott és menekülőben volt. A börtönben gyötör kínzásokkal próbálták kitépni Krisztus karjaiból. Egy napon, amikor már kórházba került, hat szolgáló verte fűzfa kötegekkel. Amikor leírja szenvedéseit, a vesszőzést, melyben vállal megfeketedtek, mint a szén, így kiált föl: „ez volt a legnagyobb vigasztalás számomra, melyet életemben csak kaphattam, hogy az a tisztesség ért, hogy Krisztus nevéért ostoroztak meg. Nem tudom leírni azt a kimondhatatlan békességet, amit a szívem mélyén éreztem akkor.”

Elgyötörve esett arccal a földre.

- Holnap ugyanennyit kapsz, ha meg nem változol – mondta kínozó hóhéra.

- Tudom – felelte –, hogy nemsokára földi lakóhelyemet a mennyeivel cserélem föl, de soha el nem cserélem semmiért az én vallásomat.

- Elkárhozol – mondták neki.

- Isten olyan világosan és bizonyosan győz meg engem éppen az ellenkezőről – felelte szelíden a leány –, hogy semmiképpen nem kételkedhetem benne.

Az üdvösségem Isten kezében van, és semmi sem szakaszthat el az Ő szerelmétől, nem ez a hitbizonyosság-e az a csodálatos erőforrás és ajándék, amit tépelődő emberi lelkek számára visszahozott a protestantizmus?

(Muraközy Gyula: „A diadalmas élet” című könyvéből)

20 ÉVES A PSALMUS KÓRUS

kóruspróba előtt lelkészünk, *Nyilas Zoltán* esperes úr köszöntötte kórusunkat egy igeszakasszal: Máté evangéliuma 7,24-27 verseivel. A kősziklára építőhöz

hasonlít az énekkar, ami naponkénti küzdelmet jelent a további épülésre. Erről hallottunk egy rövid igehirdetést, majd közösen imádkoztunk.

Ezután *Cseri Pista* kórustagunk vetített képeket a kórus szolgálatairól. Nem maradt el a kóruspróba sem, mert új énekeket tanulunk; készülünk a következő szolgálatra. Így a próba után egy órát szántunk az ünneplésre, ahol sütemények, üdítőitalok fogyasztása közben beszélgetéssel emlékeztünk az eltelt húsz évre.

Régebben is volt már kórusa a pomázi református gyülekezetnek, ezt szerette volna néhai *Pap László* tiszteletes úr feléleszteni. Megkérte *Ásztai Csabáné Katalint*, a zeneiskola igazgatóját, hogy szervezze meg a kórust.

Első alkalomkor a nagytiszteletű úr által összeírt gyülekezeti tagokból alakult a kórus, azok közül, akik részt vettek a bibliaórákon. Szerencsére még sokan csatlakoztunk hozzájuk, így közel 40-45 fővel indult a kórusélet.

És hogy telt el ez a 20 év? Aki akkor született, és az Úr kegyelméből ma is köztünk él, már két éve nagykorúnak nyilvánítatik. Hosszú idő ez egy ember életében.

Jó visszaemlékezni a kezdetekre, amikor *Ásztai Csabáné Kati* segítségével a szárnyait próbálgató kismadárakra emlékeztettünk. Ő is ehhez hasonlított minket: kórustagnak lenni és kórusban énekelni olyan, mint amikor a madár-pár tanítgatja a fiókáit a repülésre. Hogy sikerült-e elsajátítani? Talán igen. Az alapok ott kezdődtek, hogy fekete fejre kettőz ütünk, üres fejre egyet. Bizony elég sok üres fej volt köztünk a kóruséneklés terén. A lelkesedés és az akarat viszont minden kórustag elméjében ott lappangott, hiszen arról volt szó, hogy ezután énekléssel is dicsérmé fogjuk Istenünket.

Megtanultunk a 20 év alatt több mint 200 éneket, köztük zsoltár-feldolgozást 4 szólamra,

és vannak nagyobb lélegzetű kórusművek is a repertoárunkon.

Kórusunk azon célból alakult, hogy jeles alkalmakkor a templomban, istentiszteleteken énekeljünk az Úr dicsőségére. Az első időkben *Ásztai Csabáné Kati* mellett *Dr. Regius Ferenc* gondnok úr is kórusvezetőként vett részt, majd bekapcsolódott *Blaskóné Timár Eszter* és szintén kezdő karvezetőként *Bíró Krisztina*, manapság pedig *Kiss Árpádné Piri* is.

Számos meghívásnak tettünk eleget. Énekelünk nyugdíjas otthonokban, szomszéd településeken, egyházmegyei kórustalálkozókon, városi kórustalálkozókon vagy éppen városi ünnepeken, szervezünk jótékonyági hangversenyeket. Rendszeresen csereszolgálatot teljesítünk a római katolikus kórusal. Eljutottunk határon túlra is. Első utunk Erdélybe, Marosszentgyörgyre, testvérkórusunkhoz, a Reménység kórusához vezetett. Majd ők ezt viszonzták, így alakult ki a testvérkórusi találkozók sora. Később a Partiumban, Zilahon is létrejött egy kórusok közti csere-találkozó.

Aztán *Ásztai Csabáné Kati* európai zenei kapcsolatai révén messzebbre is eljutottunk: Németországban, Belgiumban, Hollandiában, Norvégiában és Olaszországban is szolgáltunk.

Sok kedves élményben volt részünk. Például Németországban ellátogattunk a Pomáz térére. Énekelünk a madaraknak egy madár-rezervátumban, és nagy csicscsergéssel mondtak köszönetet.

Andrási Marika

Este egy tomaterebben aludtunk fura vaságyakon. Hol tudtak volna másutt elhelyezni több mint 40 embert! Itt éjszakai kórus alakult ki a horkolásból. Volt is kuncogás a takaró alatt azok részéről, akik úgy vélték, hogy nem igazán egységes a hangzás. Persze ez érthető volt, hiszen nem állt karvezető a kórus előtt, hogy figyelmeztessen bennünket: állj, állj, ismét megadom a hangot, mert teljesen szétcsúszott a kórus. Máskor családokhoz

kerültünk. Mindenütt kedvesen fogadtak bennünket. Beszélgetések, esti séták gazdagították ezeket a találkozásokat. Norvégiában nem tudtunk időben lefeküdni, hiszen 11 órakor is még a naplementében gyönyörködtünk. Olaszországban hangversenyt adtak a tiszteletünkre, majd vendégül láttak finom olaszos ételekkel, és még Pomáz feliratos tortával is kedveskedtek. Norvégiában a búcsúesten szintén olyan terülj-terülj asztalkámmal leptek meg, hogy szemünk-szánk elállt tőle. Majd elmesélték, hogy ezt tőlünk tanulták, ugyanis ők nem vendégszerető típusú emberek, de amikor Pomázon voltak, megtapasztalták, hogy nálunk ez így szokás, és ezt viszonzni akarták.

A 20 évet nem könnyű kevés szóval összefoglalni, de fontos, hogy örömmel találkozunk hétfő esténként a próbákon.

Fájdalommal emlékeztünk meg *Ásztai Csabáné Katalin* néhai karvezetőnkéről, kórusunk alapítójáról és a többi, időközben el távozott kórustársunkról is. Hálát adunk Urunknak, Istenünknek az elmúlt 20 évről, és reméljük, még hosszú ideig dicsérhetjük Őt szolgálatainkkal, énekléssel, a kórus és a gyülekezet lelki épülésére.

Andrási Jánosné Marika

PAP LÁSZLÓNÉ KAZETTÁIBÓL

A Psalmus kórus első bemutatkozása 20 évvel ezelőtt, 1998. március 29-én volt a pomázi templomunkban. Két kórusművet énekelt az énekkar az istentisztelet kezdetén: először a 165. dicséretet („Itt van Isten közöttünk”), majd a „Mindig velem, Uram, mindig velem...” kezdetű éneket. Ezt követően a gyülekezet az igehirdetésre készülve a 380. dicséret 7. versszakát („Siess most mihozzánk, Krisztus, segélj minket...”) énekelte.

Isten kegyelméből ennek az istentiszteletnek a hangfelvétele fennmaradt kazettán (a kórus szolgálataival együtt), igaz, Pap Lászlóné igehirdetésének a vége lemaradt róla. Megkértük ezért Erzsike nénit, hogy a kazettáról leírt prédikációját fejeznie be, ha 20 év elteltével egyáltalán ez lehetséges. Erzsike néni hamarosan visszajelzett, hogy visszakereste a '98-as vázlatait, és megtalálta ezt a prédikációt is, és igyekszik kiegészíteni a vázlat alapján. Így készítette

el az igehirdetés befejezését, azzal a megjegyzéssel, hogy annak stílusa bizonyára kicsit eltér a 20 évvel ezelőtől.

További érdekesség, hogy ugyanezen a napon, tehát 1998. március 29-én Pap László Budakalászon szolgált ugyanezen textus alapján, és ez az igehirdetés is fennmaradt a budakalászi „leíró szolgálat” jóvoltából. A hangfelvétel ugyan elveszett, de a budakalászi testvéreink ebben az időben leírták a prédikációkat, és gyülekezeti használatra sokszorosították azokat. Ezek közül sajnos nem sok maradt fenn, de Urunk akaratából a vakon született története – mint az Ő különösen fontos üzenete – előkerült, és a készülő Pap László prédikációs kötetben olvashatják majd el a kedves testvérek.

A Psalmus kórus bemutatkozó szolgálatáról ezen a helyen Pap Lászlóné igehirdetésének közreadásával emlékezünk meg:

TISZTÁNLTÁS A LÉLEK LÁTÁSÁVAL

TEXTUS: JÁNOS 9:29-34.

Talán nem árt emlékeztetni arra, amiről a vakon született története szól, hiszen vannak közöttünk olyanok, akik talán nem ismerik.

Jézus Jeruzsálemben meglátott egy vak embert, és a tanítványok azonnal kérdéssel fordultak Jézushoz: „*ki vétkezett: ez-é vagy ennek szülei, hogy vakon született?*” Jézus azt válaszolja, hogy: „*Sem ez nem vétkezett, sem ennek szülei; hanem hogy nyilvánvalókká legyenek benne az Úr dolgai*”, azaz hogy nyilvánvalóvá legyen az Isten dicsősége. Akkor a földre köpött, sarat csinált, és ezt a sarat rákenve ennek a vakon születettnek a szemére; elküldte őt, hogy mosódjon meg a Siloám-tavában, és amikor onnan megjött – látott. Senki nem akart ráismerni, sem szomszédai, sem saját szülei; hitetlenkedtek, hogy ez volna az ő fiuk? S mikor elbeszélte, hogy volt itt egy ember, aki ezt és ezt cselekedte, és íme, ő azóta lát, akkor ellene fordult mindenki. Nem akartak tudni arról a csodáról, ami ott történt, nem akartak tudni arról az emberrel, aki e csoda mögött volt. Szomorú dolog, de a világ így áll szemben Istennel, így áll szemben Jézus Krisztussal is.

Most pedig térjünk át a mai történetre. Látnunk kell, hogy ebben a világban az emberek sokféleképpen gondolkoznak Istentről. Valamikor réges-régen, amikor még Isten (Jahve) nem jelentette ki magát erre a világra, az emberek már akkor is úgy gondolták, ez a világ nem jöhetett létre csak úgy. Valakinek lennie kellett – aki isten, akinek hatalma van, akinek ereje van –, hogy létrehozza mindazt,

ami látható és benne az embert. Aztán ezt az elképzelt istent felruházták a hatalom jeleivel. Felruházták minden olyan dologgal, amelyről úgy gondolták, méltó egy úrhoz, amit egy úrrá lehet aggatni. És Jupiter, illetve

Zeusz kezébe lándzsát, lándzsaként villogó villámokat adtak, mint aki kész arra, hogy ezekkel akár pusztítson is, ha akar, mert minden istent

felruháztak valamiféle tulajdonsággal. Ahogy az embereknek családjuk volt, családjuk lett az isteneknek, sőt, ahogy az emberek, úgy az istenek is félreléptek, és lettek balkézről gyermekeik stb.

Aztán az Isten választott magának egy népet, és megmutatta magát ennek a népnek. A nép ráismerhetett volna, hogy milyen is Ő, hiszen vele élt, vele járt, Ő szabadította meg fogságból, Ő szabadította meg olyan helyzetekből, ahonnan nagy sóhajtások közepette csak rimánkodni tudott, hogy Isten szabadítsa meg. Nos, megismerhette volna az Istent az ember, mert kijelentette magát próféták által is, de az emberek mégis mindenféle emberi tulajdonságokat aggattak rá. Elképzelték: ilyen az Isten, olyan az Atya, amolyan a Teremtő. Mindenféle elgondolás élt a szívükben. Így volt? – kérdezhetnénk. No, nem így volt – így van! Ha arról lenne szó, hogy vajon a mai ember hogyan gondolkodik Istentről, azt kellene mondani, hogy igen sokat lehet ma róla mondani, hiszen vannak emberek, akiknek az égadta világon semmilyen képük nincs Istentről. Soha nem foglalkoztak vele, soha nem találkoztak össze vele – semmilyen képük nincs Istentről.

Másoknak? Másoknak azért van – úgy szoktuk mondani – halvány segédfogalma. Valamit tudnak. Mert vannak emberek, akik imádják Őt. Istennek vannak templomai, ahova elmennek, de hogy ott mit csinálnak,

és tulajdonképpen miért mennek? Kérdések, kérdések. Valamit halványan sejtnek. A zsigerekben ott él az öröklött tudás, hogy amikor baj van, hozzá kell kiáltani, nála érdemes könyörögni.

Ma is vannak hamis istenképek. A szekták különösképpen, melyek erről a hamis istenképről tesznek bizonyosságot, mert azt mondják, hogy ami a Bibliában van, kevés, nem elég a hit által megragadni az ingyen kegyelemből adott bűnbocsánatot, kell még hozzá... – és sorolják, hogy mi az, ami még kell. Hamis istenkép. Azt kell mondjam, hogy akik templomba járunk, sokszor mi is hamis istenképet hordozunk magunkban, amint azt a tetteink, a cselekedeteink mutatják.

Nos, testvéreim, ha a történetben szereplő farizeusokat nézzük, akkor azt kell lássuk, hogy nekik is van egyfajta istenképük. Van istenképük, és nem is igazán rossz. Nagyon sok jót tudnak róla. Helyesen tudják róla azt az igazságot, hogy hatalmas, ereje van, és hogy mindenekfölött való Úr. Tudják, hogy gyűlöli a bűnt, és megítéli, megbünteti. Tudják azt is, hogy az Isten beszélő Isten, hiszen ebben a történetben is hivatkoznak rá: beszélt Mózes-sel, üzent a népnek. Ő, mindez tudják. Tudják azt is, hogy amit ígért, be fogja teljesíteni, hiszen várják azt a Messiást, akit megígért az Isten, tehát meg is fogja adni. És ezeknek az embereknek mégis hamis az istenképe, mert úgy gondolják, mindent tudnak róla. Egyedül ők azok, akik tudnak róla mindent. Pedig tudhatnák, hogy Isten nem adja ki magát mindenestől. Vannak titkai, amelyeket magának tart meg, s csak azoknak adja meg, akiknek Ő akarja, hogy ismerjék azokat.

Ezek a farizeusok itt, a történetünkben ahelyett, hogy hagynák, hogy Isten bennük munkálkodjon, hogy Isten kijelentse magát nekik és erre figyeljenek – ők akarják megfejtetni. Ők akarnak úgy élni, mint akik mindent tudnak, akik előtt nincs Istennek semmi titka. Pedig éppen ezért, mert így gondolkodnak Isten felől, a többiek előtt hamis színben tűntetik fel az Istent. Hamis istenképet tárnak eléjük. Miért? Mert részrehajlónak mutatják be az Istent. Olyannak, aki csak az „igazat” hallgatja meg, csak azt, aki a törvényt betűről betűre betartja, és csak azt, aki hallgat rá. Mit állítanak ezzel? Azt, hogy az Isten személyválogató. Hogy a bűnöstől, a szegénytől és a betegőt elfordul, mert utálja az ilyeneket. Emlékezzünk Jóbra! Mit mondtak az ő barátai? Keresd a bűnt az életedben, valahol lenni kell, mert ha nem volna bűnöd, nem volnál nyomorult, nem volnál beteg. Ugyanez a gondolat, ugyanez a mentalitás látható itt is.

Az ember az Istent személyválogatónak, és éppen ezért kegyetlennek gondolja, mert úgy véli, nem indul meg a nyomorultnak az életén, elveszti, elhagyja, magára hagyja azt. És ne tiltakozzon senki magában, hogy jó, ez akkor így volt, de ma nincs így. Ma is pontosan így van. Elmondom itt is, amit ma reggel a csobánkai szolgálatomban elmondtam: bizony ugyanez a gondolatmenet olvasható ki azoknak a magatartásából, akik, amikor úrvacsoraosztás van, nem járulnak az úrasztalához, mert „méltatlan vagyok”, mert „nem készültem fel”, mert... mert... mert...

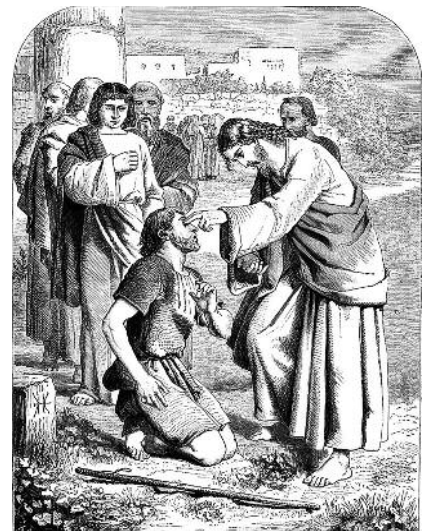
Mert nem tudom az Isten törvényét úgy betartani, ahogy kellene, ahogy az elő van írva. Farizeusi lelkiület. Az Isten nem őket hívja és várja! Az Isten nem személyválogató! Ő éppen azokat hívja és várja, akik bűnösök, akik látják, hogy nem tudják megtartani a törvényt, akik látják, hogy szeretnék, de nem tudják az Ő akaratát követni. Nem személyválogató az Isten. Bizony, ha belenézünk a saját szívünkbe, talán ott van ugyanez. Már imádkozni sem merek! Meg hányszor fogadkoztam! Hányszor mondtam, hogy ha velem lesz, ha megtart, ha megajándékoz valamivel, akkor én... – és nem tartottam meg! Már nem is merek elé állni és imádkozni! Ugye, hogy ott van ez a hamis gondolat!

Pedig figyeljük csak meg, a farizeusok hányszor és hogyan hallották a prófétaiktól, hallották Nehémiástól: Isten a bűnbocsánat Istene. Vagy hallották Mikeástól: Kicsoda olyan Isten, mint Ő, aki megbocsátja a bűnt!? Tudták! Talán kívülről megtanulták a tórais-kolákban. És ugyanígy tudjuk mi is, ó mennyire tudjuk! Hallhatjuk Pállal: mikor még bűnösök voltunk, Krisztus értünk meghalt. Ő hányszor és hogyan gondoltunk arra, és tudjuk és fűjük, hogy az Úr Krisztus azért jött erre a világra, hogy megbocsássa a bűnt. Hogy megtartsa a bűnösöket. Vallottuk és valljuk: Jézus Krisztus Isten Fia, Megváltó. És mégis, hamis istenképet tartunk magunk elé. Mégis (ezek ellenére) nem merünk odamenni hozzá. Úgy tekintünk rá, mintha sose láttuk volna és nem ismertük volna, pedig Jézus Krisztusban látható volt számunkra, Jézus Krisztusban megismertük Őt is, mi mégis hamis istenképet ápolunk. Úgy tekintünk rá, mint egy idegenre.

A farizeusok bizony rosszat cselekedtek akkor, amikor nem fordultak Jézushoz, hogy tisztítsa meg őket, hanem még azt is kivetették maguk közül, aki róla beszélt. Elűzték, nem kell. Ne beszélj, ilyen nem létezik! Nos, testvéreim, nekünk is sokszor volt már alkalmunk arra, hogy az órála szóló bizonyágtételt elfogadjuk. Nézz magadba! Hány és hány vasárnapon keresztül ültél a templomban és hallottad, hogy Ő értünk, bűnösökért halt meg! Hányszor lehetett volna elhinned, hogy valóban így van: megbocsátotta a bűneidet! Lehetett volna vakon születettől látóvá. Most az a kérdés, te hogy állsz ezekhez a dolgokhoz? Ugyanúgy, mint a farizeusok? Hogy nem hiszed? Hogy inkább elfordulsz Jézustól, és elfordulsz azoktól is, akik erről beszélnek neked? Becsapotl, testvérem. El kellene hinni, hogy ha eddig nem is vóltál részese csodáknak, ha eddig nem is láttad saját szemeiddel, hogy milyen az, amikor egy ember a régiből újjá lesz, a vakon született állapotból látóvá lesz, akkor is olyan jó lenne, ha elhinnéd, hogy lehetséges. Mert Ő mondta. És mert Ő mondta – hiszed. És tudom, hogy meg is fogom ezt látni.

Azt szoktuk mondani mi magyarok, hogy hamarabb utolérni a hazug embert, mint a sánta kutyát. Én ugyanezt elmondanám itt a hamisságról is. Amikor az emberek állítanak valamit Istenről, hamis dolgokat, igaztalan dolgokat, hamar lelepleződnek, mert nincs szilárd alapjuk. Mert az Isten leleplezi a hamis dolgokat. Leleplezi itt is. Mégpedig hogy?

Oly módon, hogy maga a vakon született az, aki a farizeusok által kilótt fegyvert visszafordítja rájuk. Ti azt mondjátok – fordul feléjük –, hogy csak az tud egyáltalán valami csodát tenni, valamit Isten akarata szerint megcselekedni, aki igaz, aki tiszta, aki hallgat az Isten szavára? Nos, hát akkor mért kérdezitek, hogy kicsoda, honnan jött? Hát azt se tudjátok, honnan jött! Hát akkor nem kellene tudnotok, hogy Ő az Isten Fia, Ő szent, Ő igaz, Ő tiszta, Ő hallgatott mindenkor és hallgat az Isten szavára? Akkor ti vagytok a hitetlenek, a hazugok, hogy ha egyik szatókból hidedget, a másiból meleget fűjtök. Sajnos így van ez, testvéreim. Lelepleződik a gonosz. Saját magát leplezi le, amikor olyan dolgokat állít, amelyek nem igazak.

S ilyen hamissággal élünk ma is. Ilyen dolgokat kiáltanak vagy éppen sutognak feléd különböző irányból: ilyen az Isten, olyan az Isten... Hogy lehet, hogy ezt megengedi az Isten? És jönnek, sutognak, beszélnek, és közben lelepleződnek, mert az Isten leleplezi őket. Az ilyen emberek nagyon magabiztosak. Az ilyen emberek soha nem voltak és soha nem lesznek hajlandók a Biblia bizonyágtételét meghallgatni Jézus Krisztusról. Mert van egy elképzelésük, egy maguk alkotta véleményük Istenről, magukról, a bűnről, e világról, teremtésről, evolúcióról, mindenről. És azt hiszik, ez az igazság. Mert X mondta, mert Y mondta, mert ezt fűjték évtizedeken keresztül. Helyesnek gondolják, és nem hajlandók belegondolni, hogy talán hamis is lehet. Talán az az igaz, ami a Bibliában van. Nem hajlandók belátni, és megmondom, miért nem hajlandók. Mert ha idáig eljutnának, ha ennyit hajlandók lennének elfogadni, belátni, akkor valami egyebet is be kellene vallaniuk. Be kellene látniuk, hogy bizony maszkot hordanak, mint az emberek a maszkabálban. Hogy ne lehessen rájuk ismerni, maszkot hordanak. Kívülről szépet, jót mutatnak, közben belül konganak az ürességtől. Belül hideg van, szeretetlenség van, utálkozás, gyűlölködés van. Belül ott van sok minden, amit ha másban látna meg az ilyen ember, azt mondaná, hogy szörnyű, de a saját magátétkat kargatja, maszkot, álarcot visel.

Igen, ha eljutna, ha belátná azt, hogy igaza

van az Istennek, akkor be kellene vallania, hogy nem bírja már, alig bír tovább emberként élni az emberek között, alig bír a felszínen maradni. Úgy érzi, már-már lesüllyed, már vége, s talán önmaga is igyekezne siettetni, hogy mihamarabb legyen vége, mert nehéz már cipelni a terhet. Ő igen, akkor be kellene ezt is vallani. És be kellene azt is vallani, hogy már valakinek a segítségére vár. Valakire, hogy jöjjön, hogy utat mutasson, hogy egy szót szóljon, aki nem löki el, hogy elindulhasson arra az útra, ahol végre boldogan és felszabadultan hihet. De idáig olyan nehéz eljutni! Olyan nehéz, mert ez a hamis öntudat nem enged, hogy megalázza magát! Ó mennyire így van! Milyen hamis, milyen rossz dolog az, hogy fennhordott fejünket nem tudjuk meghajtani. Isten előtt semmiképpen. Emberek előtt? Úgy még inkább! Valamiért: állásért, több pénzért, előmenetelért igen, de Isten előtt nem. Annál büszkébbek vagyunk mi.

De miért van ez? Mert van egy ősellenségünk, aki mindenképpen azt akarja velünk elérni, hogy soha ne hajtjuk meg a fejünket, soha ne lássuk be, hogy rosszul, hamis módon láttuk a mi Urunkat. Soha ne valljuk ki, hogy szükségünk van rá, és soha ne jussunk el oda, hogy Ő egyedül életünk értelme. S az ember, aki ezen a régi úton halad, nem marad meg a régiiben. Ne gondoljátok azt, hogy stagnáló állapotban lesz! Nem! Még lejjebb fog csúszni. Még hidegebb lesz belül minden, sőt már kívül is, még inkább elidegenedik önmagától és másoktól. Mert a lejtőn – ugye így szoktuk mondani – nincs megállás.

*
Most nézzük, testvérek, miért tehetette meg ezzel az emberrel Jézus ezt a csodat! Mert tehetetlen volt. Nyomorult állapota a földhöz szögezte, nem tudott elfutni Jézus elől. Sok sérülés érte, nem látta hova lép, minek megy neki, és mindenbe belefáradva már nem kiáltott az emberekhez segítségért sem. Várta, hogy valami történjen vele.

Ha a most élő, büntől lelki vakon született ember ilyen tehetetlen állapotba jut, hogy többé nem menekül Isten elől, már hagyja, hogy megkenje a szemét sárral, hogy megváltozzon az élete – akkor megtörténik a csoda vele is. Ami elérhetetlennek látszott, valóság lett!

A farizeusi lelkiületű ember bár látja a tényeket, hogy csoda történt, de elfogadás és vallástétel helyett állandó tagadásban van: „erről pedig azt sem tudjuk, honnan való.” Az ősellenség szeretné, ha mi is így gondolkoznánk. Valóban Isten Fia Jézus? Valóban megbocsátotta bűneimet? Valóban igazgá lettem?

Testvéreim, Isten nem vár tőlünk mást, csak annyit, amennyit a vakon született tett: elmondta azt, ami vele történt. Ha végigjártuk azt az utat, ha a sötétségből kijöttünk a világosságra, és már látjuk Jézust, magunkat, a valóságot, nem szabad hallgatnunk! Ha félelmetes is, mert sokan ellenségként állnak körül, mint ott – Ő ad hozzá erőt, s elveszi a félelmet. Sőt megadja azt is, amit mondani kell. Legyen áldott az Úr, mert Ő visz véghez mindent! Ámen!

Pap Lászlóné lelkipásztor

Azt szokták mondani a bölcs emberek, hogy az álmok, amikor kapjuk őket, mindig egy számmal nagyobbak, hogy belemehessünk. SIMONFI BÉLA és felesége, ERZSIKE is kapott az Úr Istentől egy ilyen álmot. Ő segített nekik nagyot álmodni, de segítette őket a növekedésben is, biztatással, buzdítással, hogy valóra váljon ez az álom. Az Úr biztatásával egész messzire el lehet jutni, testvéreinket egészen a Szentföldre repítette. Simonfi Béla meséli most el, hogyan jártak Jézus nyomában a Szentföldön.

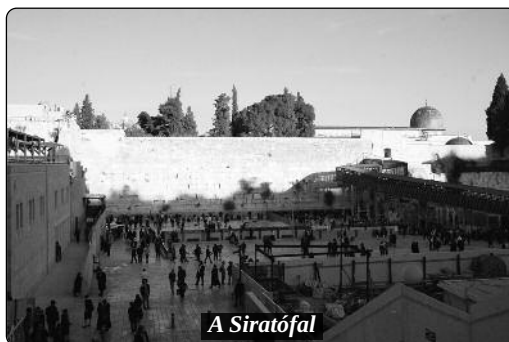
Régi vágyunk volt a feleségemmel, hogy eljussunk a Szentföldre. Már pár éve mondogattuk egymásnak, milyen jó lenne eljutni oda, de jött a betegségem, és egyre lehetetlenebbnek látszott, hogy ez az álmunk valaha is megvalósuljon. De Istennél semmi sem lehetetlen!

Megadta, hogy tavaly ősszel betölthettem a 70. évemet, mellyel elértem azt az életkort,

hordanak. Ahogy odaléptem a Siratófalhoz, az én lelki szemeim előtt megjelent Salamon temploma csodálatos szépségében, de megjelent előttem romjaiban is, ahogy Nebukadneccar leromboltatta, majd láttam az Ezsdrás és Nehémiás által újra felépített templomot és falakat. Eszembe jutottak a Jézus passiójában megírt bibliai történetek, az ártatlan Bárány keresztrefeszítése, ami után a zsidó nép hívőként Jeruzsálembé vonult, hogy a szentélyben bárányokat áldozzanak Istennek.

A jeruzsálemi templomot betöltötte Isten dicsősége, úgyhogy én is azzal a megilletődöttséggel álltam a fal előtt, hogy azt Isten dicsősége tölti be. Zsidó embereket láttam őszinte szívvel imádkozni. Belegondoltam, hogy hát ők is utazók, mert mindannyian, akik imádkozunk, Isten országába teszünk utazást.

Utána fölmentünk a nem messze lévő Szent Sír-templomba, melynek hat keresztény felekezet a tulajdonosa, és mind a hatnak külön istentiszteleti helye van

A Siratófal

melyet a Jóisten a 90. Zsoltár szavai szerint az ember életidejéig kiszab, most pedig már esztendeimnek azon napjait töltöm, amit az Úr még feljebb nekem ajándékoz. Születésnapomra a gyerekeim meg akartak lepni egy ajándékkal, és azt gondolták ki, hogy egy szentföldi utazás szerezne a legnagyobb örömet. Jól gondolták! Életünk egyik legnagyobb élményét kaptuk ajándékba. Csatlakozott hozzánk unokánk, Dalma és barátja, Zsolt, így végül nem társasutazás keretében, hanem a fiatalok egyéni szervezésében indulunk útra.

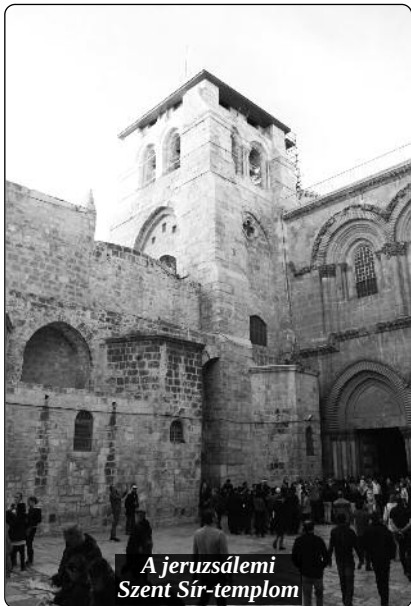
Egy három órás repülőút végén megérkeztünk Tel-Avivba, onnan bérelt autóval mentünk tovább Jeruzsálembé. Az óvárosban volt a szállásunk, ahová azonban engedély hiányában autóval nem mehettünk be, így csak jó sokára tudtuk elfoglalni a szobáinkat. Még aznap délután azokon az utcákon sétáltunk, melyeken Jézus is járhatott.

Amikor a Siratófalhoz mentünk, ott a férfiak és az asszonyokat különválasztották, mert mindegyiknek külön helye van a falnál. A férfiak is csak akkor mehetnek be, ha felteszik a fejükre azt a kis sapkát, amit a zsidók

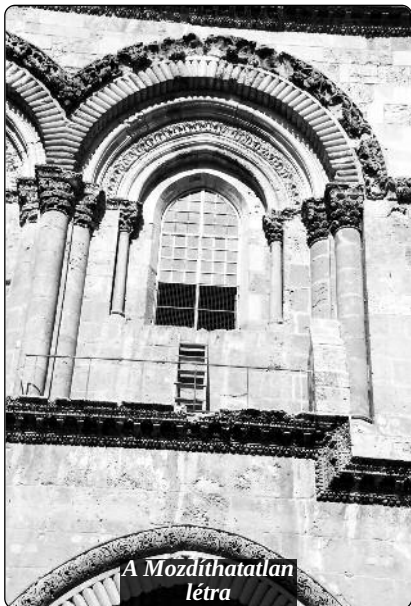
Simonfi Béla a Siratófalnál

a templomban. A római katolikus, a görög ortodox, az egyiptomi kopt, az etiópiai, a szír és az örmény egyház úgy tartja, hogy az előtte lévő udvar volt a megfeszítés helye, az volt a

A jeruzsálemi Szent Sír-templom

Golgota, és Jézust bent temették el egy sziklasírban. A templom közepén a sír fölé egy díszes kápolnaszerű épületet emeltek, előtte egy hatalmas márványtömb látható, amely azt a helyet jelzi, ahol az ő hitük szerint Jézust bebalzsamozták. Megjegyzem, erről nem ír a Szentírás, csak Jézus testének megkenéséről, sokan azonban szent kőként tisztelik: ráborulva simogatták, csókolgatták, és a kő érintése után magukra tették a kezüket, és a nyakukat, vállukat simogatták, dörzsölték – nyilvánvalóan gyógyító erőt tulajdonítottak a kő érintésének.

A Mozdíthatatlan létra

Érdekessége még ennek a templomnak az egyik emeleti ablakánál látható létra. Ez a híres-nevezetes Mozdíthatatlan Létra, ami már több száz év óta áll ugyanazon a helyen, és senki nem mozdíthatja el. A különböző felekezetek között nagyon kényes az egyensúly,

a legkisebb változtatás is súlyos vitákhoz vezetne, így inkább senki nem nyúl hozzá. A legenda szerint egy kőművesé volt, aki ott hagyta, és a hat felekezet azóta sem tudott megegyezni abban, hogy kié legyen a létra.

Jeruzsálemben akárhol jártunk, mindenütt csak követ láttunk. Kőből épültek a házak, az utcák, a kerítések és szinte minden. Ugyanez elmondható egész Izraelre is, mert a határban is mindenhol követ találtunk.

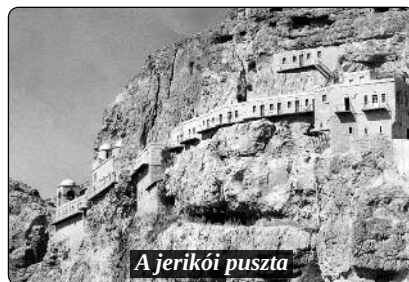
Másnap Betlehem és Jerikó volt az úti célunk. Itt húzódik a palesztin határ, melyen gyalog keltünk át, de hamar találtunk gépkocsit. Először Jerikóban megnéztük a várat. Megint csak bibliai jelenetek, képek vetődtek elém: ahogy a zsidó nép átkel a folyón, körülmetélkedés, sebláz, Gilgál, páska, a város ostroma, körüljárása, a hetedik napi kürtölés, kiáltás, a kőfal leomlása, a város bevétele, elpusztítása. Az is előttem volt, hogy Illés innen ragadtatott el, Jézus itt gyógyította meg a vakot, és innen indult Jeruzsálembé.

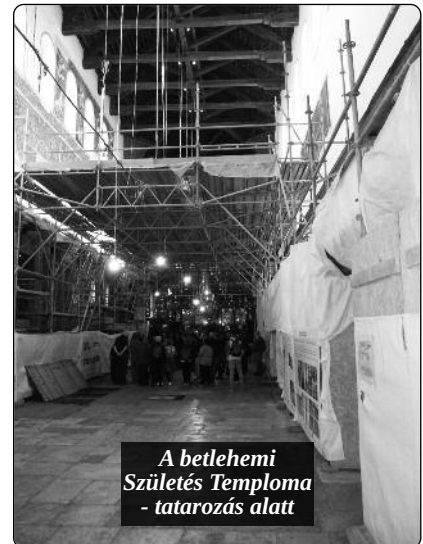
Jerikóban

Jerikóból egy felvonóval lehet fölmenni a pusztába. Bizony, felvonó visz oda, mert a mi elképzelésünkkel ellentétben a kietlen pusztába, ahol Jézus negyven napig böjtölt, mielőtt a szolgálatát megkezdte volna és ahol a sátán megkísértette, nem egy sík vidék, hanem egy hegyes, köves táj. Hegy hegy hátán. Én sem tudtam volna elképzelni ezt, ha nem látom. Hágár is ilyen pusztába ment, amikor Sára elűzette Ábrahámmal. Most már tudom, hogy Párán pusztája is ugyanilyen hegyes vidék volt, ahol Izmael felnőtt. Errefelé alig vannak házak. A hegyoldalokban rozoga sátrakat láttunk, azokban élnek Izmael utódai rettenetes szegénységben. Ez a szilaj, leigázott nép ma is úgy él a pusztában, ahogy az ősatya élt...

En szerettem volna fölmenni Nébo hegyére, és a Piszga tetejéről lenézni az Ígéret Földjére, ahogy Mózes tette, azonban kísérről innen „Mózes sírjához” vitt el, ami Jerikó és Jeruzsálem között van. Én úgy tudtam, hogy Mózesnek nincs sírja, mert a Bibliában meg van írva, hogy mindmáig senki nem tudja, hogy hol van eltemetve. Annyit tudni csak, hogy Moáb földjén egy völgyben, Bét-Peórral átellenben. A kupolás kőépület ép-

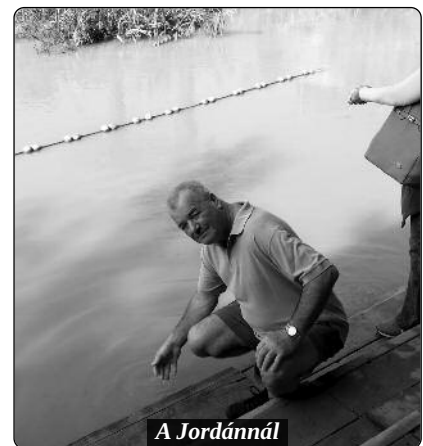
A jerikói pusztá

A betlehemi Születés Temploma - tatarozás alatt

pen tatarozták, nem lehetett bemenni, csak egy ablakon benézni. Egy zöld lepellel letakart nagy szarkofágot láttunk, ez lenne Mózes sírja.

Betlehemben a Fő téren található Jézus születésének temploma. Ezt is éppen tatarozták, ezért nem mindent nézhettünk meg benne, de ami a lényeg volt, Jézus hagyomány szerinti születési helyét, azt láthattuk. A Fő téren hatalmas karácsonyfa állt, mellette embermagyságú szobrokból betlehemes, rengeteg figurával. A háttérben persze egy hatalmas

A Jordánnál

minaret, a tetején félhorddal és körbe hangszerrel. Aztán elmentünk a pásztorok mezéjére. Ide is templomot emeltek, amely külsőre egy nomád sátorra emlékeztet.

Názáret felé haladva dugóba kerültünk, így legalább két órát elvesztettünk, így már csak sötétben értünk oda. Másnap innen indultunk Jordániába. Szerettem volna megnézni Gadarát, ahol Jézus kiüzte a légiónyi ördögöt a megszállott emberből, de végül nem a bibliai helyre jutottunk, amely a Genezáret-tó melletti terület lehetett, hanem az onnan kb. 10-15 kilométernyire egy hegytetőre épült római kori romváros. Gadara igen jelentős város volt abban a korban, erős római központ, felségterülete egészen a tóig ért.

Onnan lementünk a Holt-tengerhez, ahol a Hilton szállóban aludtunk egy éjszakát. Igazi fényűzésben volt részünk 12 órán keresztül, amíg ott voltunk. Szó szerint „fény-űzés” volt, mert ahol fényűzés van, ott akkora a sötétség,

ahova már nem fér be Jézus. Reggel lementünk fürödni. Egy stégről beleereszkedtünk a sós vízbe. Éreztük alulról a meleg hullámokat, és hogy nem lehet benne elmerülni, annyira nehéz a sótól. Úgy feküdtem benne, mint egy darab fa, amit ide-oda sodornak a hullámok. Eszembe jutott a Jelenések könyvének próféciája, hogy amikor jön az Élet Vize, a Holt-tengerben nyüzsgő élet lesz. Tele lesz hallal, növényvel. Most még nehéz ezt elképzelni, de biztos vagyok benne, hogy ilyen lesz a jövő, és nem mindig lesz ez a víz holt tenger vize.

Jézus megkeresztelkedésének helyszíne

Nagyon szerettem volna megnézni azt a helyet is, ahol Keresztelő János a Jordánban megkeresztelte Jézus Krisztust, és ahol az Atya bizonyosságot tett Jézusról, és leszállt rá a Szentlélek galamb formájában. Ezt a helyet a jordán hadsereg igen erősen őrzi, számos ellenőrzésen estünk át, míg megérkeztünk. A keresztelés helye ma nem a Jordán-folyóban látható, hanem mellette egy olyan helyen, ahol már nincs is víz. Egy romos épületmaradvány lépcsőzetén kell lemenni, de oda senki nem mehet le, még a jordán király sem, egyedül a pápa. A folyó maga a határ, de megengedik, hogy aki akar, bemártózhasson. Még fehér ruhát is vásárolhat a bemártózkodáshoz. Alig pár méterre a túloldalon, a zsidó részen szintén kereszteltek embereket. Innen látni lehet Jerikó városát, ezért úgy gondolom, valahol ezen a helyen kelhettek át a zsidók a Jordánon a honfoglalás során, és ha megfordulunk, a hátunk mögötti hegy a Piszga.

Érdekes volt megfigyelni, ahogy Jordániában az úton járók félreállnak, és az útszélen egy bokor árnyékában azonnal elkezdnek sütogetni. Leterítnek egy plédet, és azon eszegetnek. Akár autóval közlekednek, akár tevehátán, mindenki ezt csinálja. Amikor elfogyasztották az ennielőt, fogják magukat, és tovább indulnak. Ott hagyják a szemetet, de ez senkit nem zavar. Sokan itt is sátrakban élnek. Bármere néztünk, rengeteg rozoga sátrat láttunk. A közlekedési viszonyokat a teljes káosz jellemzi, gyakorlatilag nincsenek szabályok.

Petra volt a következő látnivaló, a sziklák közé épített, de még inkább a sziklába vájt

város. Hegyek és szakadékok minden oldalról, és szigorú ellenőrzések mindenütt. A szűk szorosokban kis kétkerekű lovaskocsikkal, rossz szagú tevék és szamarak hátán viszik a fáradt utazókat hegyre fel, hegyről le. Mi, szegény vándorok, gyalogosan. Amikor kiértünk a szorosból, előttünk állt teljes pompájában a híres petrai sziklatemplom csodálatos szépségű, monumentális építménye.

Ammanban aludtunk, másnap pedig indultunk vissza Názáretbe, ahol megnéztük az Angyali üdvözlés bazilikát, amely helyen megjelent Mária az Úr angyala, Gábiel, és megmondta, hogy fiút fog szülni, akit Jézusnak nevezzen. Ezzel össze van kötve József temploma, de az be volt zárva. Továbbmentünk Tibériásba, ahol fölmentünk a Hegyi Beszéd helyszínére, az Üdvösség hegyére. Ide is építettek templomot, melyet az Üdvösség templomának hívnak. Az odavezető út két oldalán márványlapokon Jézus boldogmondásai olvashatók. Ez megint olyan hely volt, ahol lelki szemem előtt Jézus élete elevenedett meg: a Galileai-tó, ahogy Jézus a hajójában ülve tanítja a sokaságot, a nagy halfogás és a kenyérszaporítás csodája, és megannyi jelenet a Szentírásból.

Másnap Kapernaumba (Kafarnaum) vitt az utunk, Jézus városába, ahová Názáretből költözött át, és ahol elkezdte magához venni az apostolokat. Megnéztük Péter lakóházát, amely tulajdonképpen egy nagyon régi kis ház alapja, amely fölé egy üvegtetőt építettek,

Jézus korabeli hajó

amin keresztül le lehet látni. Nagyon érdekes volt Kapernaumban egy olyan hajónak a maradványait megnézni, amit nemrég ástak ki a Genezáreti-tó iszapjából. Az 1980-as években a tó vízszintje lecsökkent, így találtak rá a maradványokra, amit aztán konzerváltak. A hajó a vizsgálatok szerint egyértelműen az I. századból származik, ezért Jézus-korabeli hajóként állították ki. A kapernaumi zsinagóga romjai különösen érdekesek voltak, mert hosszú sorban egymás mellett láthatók a különböző faragású oszlopfők, a különböző gyönyörű növényi, gyümölcs-, állat- és egyéb motívumok sokasága. Még a frigyládát is kifaragták az egyiken. Innen tovább a kánai menyegző helyszínére érkeztünk, ahol egy baptista templomot építettek azon a helyen, ahol Jézus az első csodáját tette. Itt látható egy kőedény, amelyben állítólag Jézus borra változtatta a vizet, a templommal szemben pedig árulták a „kánai bort”.

Jeruzsálemben visszatérve még annyi időnk maradt, hogy elmentünk megnézni a Koponya-hegyet, amelynek az aljában Jézus sírja található. Nem tévedés, ez nem a Szent Sír-templom,

Jézus igazi sírjának bejáratánál

hanem egy egészen más hely, de a protestáns keresztyén felekezetek ezt tartják a keresztre-feszítés és Jézus sírja igazi helyszínének. Ez valóban egy sziklába vágott sír, amely fölött ott emelkedik a Golgota valóban koponyára emlékeztető magaslata.

Az utolsó napon felmentünk az Olajfák hegyére. Ennek a tetején található a Miatyánk temploma. Itt a világ összes nyelvén megtalálható az Úri imádság márványlapra írva. Köztük van a magyar nyelvű márványtábla is, de annyira helytelenül írta, tele helyesírási hibákkal, hogy szomorú volt a szívünk miatta. Kerestük az olajfákat a hegyen, mert olvastam, hogy még Jézus idejéből valók is élnek ott, de csak olyan kicsiket láttunk, hogy azt hittük, a nagyok már nincsenek meg. Pedig megvannak: a Gecsemáné-kertben. Na, ott aztán láttunk olyan öreg olajfákat, amilyeneket még sohasem. Istennek adtunk hálát, hogy azon a helyen lehetünk, ahol Jézus imádkozott, hullatta vérért és gyötörődött, és ahonnan elindult a szenvedés útján egészen a keresztre, hogy megbékéltesse magában a világot Istenel, és hogy bűneink bocsánatát elnyerve, Isten megváltott gyermekei lehessünk.

A Gecsemáné-kertben

Még Tel-Avivban lementünk a tengerhez, gyönyörködtünk a partra sodort tiszta fehér habokban, aztán repülőre ültünk, és hazahoztuk azt a sok szép élményt, amiben részünk volt ebben a nyolc napban. Nagyon fáradtak voltunk, rengeteget utaztunk, de hát Isten soha sem könnyű utazást ígér, hanem biztos megérkezést. Így vezetett bennünket is haza.

Sok helyre nem jutottunk el a Szentföldön, ahová szerettünk volna eljutni, de tele van a szívünk hálával, hogy láttuk azokat, amelyeket az Úr látni engedett. Áldassék az Úr neve! Ámen!

(Lejegyezte: Puskás Attila)

Kapernaumban, Péter apostol szobra előtt

„Jobbod, Uram, dicső az erőtől” (2Móz 15,6) – Mózes hálaadó énekéből ezt az igét választották az idei ökumenikus hét vezéregyének a karibi térség keresztyén egyházainak vezetői, akik összeállították az ökumenikus imahét anyagát. A hét központi gondolata a karibi történelmi tudatot meghatározó gyarmatosítás, rabszolgaság és ennek modern változatai, a kizsákmányolás, elnyomás, megaláztatás helyzetéből kiindulva, a minden embert érintő megköztözöttség, rabság, illetve szabadság kérdésköre volt. Ennek jegyében azt kérték a világ keresztyéneitől, hogy közös alkalmakon helyezzenek el a templomokban feltűnő helyen egy Bibliát, mely a terület elnyomott népei számára a viaszgatalás és felszabadulás elsődleges forrá-

sává vált; és három láncot is, a bűn hatalmának jelképeként, melyek emlékeztetnek a bukott világban arra, hogy a rabszolgaság modern változatai ma is béklyóban tartják az embereket.

Első nap. A nap bibliai gondolata a Filemon 1,16 verse alapján: „Most már nem úgy, mint rabszolgát, hanem szeretett testvéredet...” Az ige magyarázatának lényege: „A keresztyény szeretetnek mindig bátor szeretetnek kell lennie, amely át meri lépni a határokat. Képes felismerni másokban azt a méltóságot, amely azonos a miénkkel.”

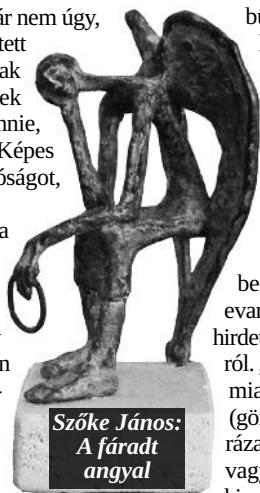
Az evangélikus felekezet volt a házigazdája templomunkban az ökumenikus alkalomnak. Horváth-Hegyí Olivér lelkipásztor örömeinek adott hangot, hogy 2017-ben szinte minden keresztyén felekezet közösen emlékezett a Reformáció 500. jubileumi évéről, halát adva Isten megújító kegyelméért, ezért az idei ökumenikus imahetet ennek folytatásaként élheti meg. Szólt a karibi testvérek által kidolgozott tematikáról, annak háttéréről, indítékairól, melynek fényében különösen fontos, hogy Isten erejében bízva, istentiszteletünk a szolidaritást erősítse bennünk, és ezzel a lélekkel gondoljunk keresztyén testvéreinkre.

Bacsa Dávid római katolikus káplán, kiegészítő lelkipásztor igehirdetése Máté evangéliuma 25,31-46 versei alapján szólt az Isten képmására teremtett ember emberi méltóságáról és a cselekvő, bátor felebaráti szeretetről.

Második nap. „Tested a Szentlélek

temploma.” – szólt a napi bibliai gondolat.

Erdődi Ferenc plébános köszöntötte a római katolikus templomban összegyűlt testvéreket, azzal a kedves megjegyzéssel, hogy Ferenc atya mindig úgy néz a pomázi felekezetekre, mint egy keresztyén egyházra, és Krisztusban egyek is vagyunk. Elmondta, hogy a római katolikus egyház ebben az esztendőben eucharisztikus évre készül, melynek első témája az egyéni vallásosság. Úgy tartja, hogy ökumené van a különböző felekezetek között abban, hogy Isten elsősorban minket kérdez. Az egyéni vallásosságunkat kell megvizsgálnunk, hisz ez köt össze minket. Ha ez jó, akkor a felekezeti sajátosságokon fölül az ökumenikus egység is sokkal erősebb lesz. Rámutatott a körülláncolt Bibliára, és azt mondta, hogy az nemcsak azokról szól, akik elnyomás miatt szenvednek, hanem a Biblia is szenved. Attól, ha nem valósítják meg. A keresztség nem büntelenséget, hanem megvalósítottságot jelent. Annyit ér a keresztyénységünk, amennyit a Biblia igéiből megvalósítunk. Isten arra vár, hogy kiszabadítsuk a láncokból, hogy tessék a jót. Szabadítsuk föl Öt önmagunkban! – zárta bevezetőjét a plébános úr.

Bence Áron evangélikus beosztott lelkipásztor a Máté evangéliuma 18,1-7 versei alapján hirdette Isten Igéjét a botránkozottatásról. „Jaj a világnak a botránkozások miatt!” A botrány, botránkozottatás (görögül: skandalon) Jézus magyarázatában azt jelenti, hogy ha nem vagyunk tisztában azzal, hogy mi kicsik vagyunk, hanem a valóságtól eltérően nagyok gondoljuk magunkat, akkor rossz irányba haladunk. Ha nem leszünk olyanok, mint a kisgyermek, akik tudják, hogy határaik vannak, akik tudják, hogy nem tudnak mindent, akkor olyan irányba megyünk, ami nem az Isten szerint való irány. Ez a botrány lényege: hogy a kisgyermek kicsiségét megromtom, és – bár én is kisgyermek vagyok az Isten szemében – nagyok tettelem magam, sőt talán még el is hiszem, hogy nagy vagyok. A nagyok hatalmaskodnak, elnyomják a gyengébbet. A nagyok ítélkeznek, mert ők tudják, mi a helyes, mi a nem helyes, mi a bűn, mi a nem bűn, mi a botrány, mi a

nem botrány. A hatalmaskodás, az ítélkezés, a magam nagynak képzelése – ez Jézus szerint a botrány. Ettől kell távol tartania magát a keresztyén embernek.

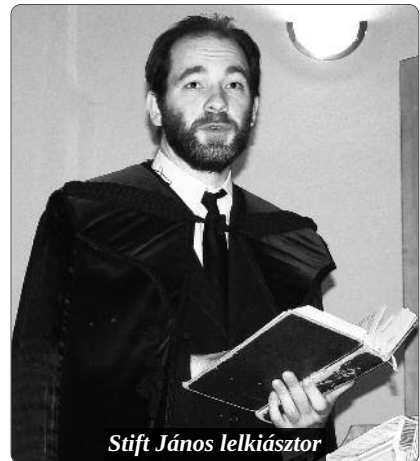
Harmadik nap. Címe: remény és gyógyulás, a téma: az erőszak, és az arra adott isteni válasz.

A görögkatolikus közösség által vezetett alkalmon a pomázi Karitás Ház Szent Miklós kápolnájában Stíft János református beosztott lelkipásztor prédikációját János evangéliuma 14,25-27 versei alapján hallhattuk.

Isten a zsidó népet megszabadította Egyiptomból, kihozta a fogságból. Ez a látványos szabadító tette

Istennek sok-sok hálaadó éneket, szoltárt eredményezett, így született Mózes hálaadó éneke is. A karibi népek is vágyanak erre a szabadságra. Mi pedig úgy imádkozunk, hogy Urunk, szabadíts meg minden szenvedőt, minden bajban levőt, olyan látványosan, ahogy a Te népeddel tetted ott a Vörös-tengernél, és szabadíts meg minket is a bajból.

Isten ígéretet is tett Igéjében a szabadításra. Hogyan? Az Ő egyszülött Fia, Jézus Krisztus által. Isten megígérte a Szabadítót, a nép pedig várta a Messiást. A népben ott volt ez a váradalom Jézus korában is, hogy a Messias elhozza a szabadulást a rómaiak elnyomásától, de Jézus tudtukra adta, hogy Ő nem ezért jött, hanem azért, hogy a szívünkbe békét hozzon. Hogy Istennel megbékéltesen. A nép vezetői pedig megölik azt, aki nekik, nekünk a békét hozza. Mert nem hozta el a külső békét. A békére váró nép vezetői ölnek. Mert nem azt kaptam, amit vártam. Nem úgy szólt a másik, nem úgy beszélt velem, nem azt hozta, amit vártam, hát ki-töltöm rajta a dühömet. Pedig elhozta a mi Urunk a teljes békét, és az Ő uralmában ki fog teljesedni, amikor majd csak az Isten szeretete uralkodik. De ez odaát teljesedik csak ki. Ma még Isten megengedi az embernek, hogy a jót vagy a rosszat tegye, megengedi, hogy vele vagy nélküle éljünk, viselve döntésünk következményeit. Jézus azért jött, hogy már ebben a világban élhessünk vele isteni békességben. Azért jött, hogy minden békétlenséget elvegyen a szívünkben, hogy rábízunk magunkat. Jézus békessége nem a fegyverek csendjét jelenti. Ő a szívünkbe akar békét hozni, mert

minden bajunk forrása az, hogy nem békélünk meg Istennel, és ezért nem tudunk megnyugodni. Az emberi szív csak Istenben lel nyugalmat és békességet. Istentől elválasztó bűneinket magára vette, elvette, eltörölte, így nem lehet már semmi, ami a mennyei Atyánk és közénk állhatna. Elfogadhatjuk az Ő szeretetét, bűneink bocsánatát és az Ő kegyelmét, békét hoz a szívünkbe, a vele való közösségbe, átforgat minket, miközben élünk a világban, amelyben (a mi életünkben is) újra és újra eljön a békétlenség.

Hogyan ad békét Jézus? Úgy, hogy rajtunk kezdi. Úgy, hogy először a mi szívünkbe hoz békét, az Ő békéjét. És ha befogadjuk az Ő bűnbocsátó kegyelmét, szeretetét, ha Ő átforgathatja szívünket, akkor ez hatni fog környezetünkre. Akkor oda, ahova minket Isten állított, vihetjük az Ő békességét. Mert Ő ránk bízta a békesség evangéliumát, a békéltetés szolgálatát. Ránk bízta azt, hogy ha ott van bennünk Isten békessége, azt adjuk tovább, vigyük oda, ahová mennünk kell. Lelki fegyvereink között ott van a békesség evangéliuma hirdetésének készsége, mint saru. Ebben járva vagyunk képesek felemelni szavunkat mindazokért, akik békétlenségben élnek.

Negyedik nap. Igei gondolat ezen a napon: „Hallgasd, összetört népem kiáltása hangzik messze földről...”

A szerb ortodox közösség által vezetett alkalom az ortodox szent liturgia szerint került megtartásra; az igehirdető *Ljubisav Milisavić* szerb ortodox esperes lelkipásztor volt. A liturgiát követően az atya köszöntötte a testvéreket a szerb közösség templomában, és elmondta, hogy a 20. századtól az egyházat érintő legjelentősebb tényező az ökumené mozgalom. Jelentősége abban áll, hogy ma már minden keresztény egyház aktívan részt vesz benne, és így a múltbéli megosztottságot újra felváltja a keresztény egyház egysége.

Az ökumenikus mozgalom élén a protestáns egyházak jártak már a 20. század elejétől. A római katolikus egyházban az ökumenizmus lassabban terjedt el, hogy aztán a II. Vatikáni Zsinat után teljesedjen ki. Ez a folyamat leglassabban az ortodox egyházban zajlik, de néhány kitűnő teológus fáradozásai révén lassan ők is felveszik a lépést a többi keresztény felekezettel. Ilyen főpásztoraik voltak *Georgij Florovszkij* vagy *Nikolaj (Velimirovics)* püspök. Ennek tanúságaként gyűltünk ezen az estén is össze, s ahogy az Úr Jézus mondotta: „Ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.”

Számunkra, keresztények számára nincs szebb élmény a közös imádságnál, mely közelebb visz bennünket Istenhez és egymáshoz egyaránt. Adja Isten, hogy imádságunk és mai találkozásunk e szent hajlékban legyen az Ő akarata szerint – zárta gondolatait *Ljubisav* parókus atya.

Ezt követően *Stefan Milisavić* diakónus, teológus olvasott föl egy a Krisztus egyházával és az egyház üldöztetésével kapcsolatos teológiai magyarázatot, majd imádság után *Dr. Golub Xénia* művészettörténész emlékeztetett meg a nemrég elhunyt *Dr. Szilárdy Zoltán*ról.

Ötödik nap. „A másik hasznára tekintünk” – intett Pál apostol szavaival a napi igei passzus.

Nyilas Zoltán esperes a református gyülekezetünk által templomunkban tartott ökumenikus alkalmat köszöntéssel és a kiosztott istentiszteleti rend ismertetésével kezdte, majd imádság és igeolvasás után *Dr. Mosolygó Péter* görögkatolikus parókus hirdette az Igét Lukács evangéliuma 12,13-21 versei alapján.

Olyan világban élünk, melyben az az evangéliumi parancs, hogy legyünk tekintettel a másik ember hasznára is, erős ellenállásba ütközik. Európa nyugati felében a gazdaság alapegységét már nem a család, hanem a fogyasztó, az egyén képezi, és az individualizáció már olyan torzulásokban is megnyilvánul, hogy azt mondják: az anya méhében fejlődő gyermek egy parazita, egy élősködő.

A keresztény emberekre nézve is nagy veszélyt jelent az énközpontú gondolkodás, mely versengéshez, a versengés pedig állandó rohanáshoz, időhiányhoz vezet. Akinek pedig nincs ideje, az szeretetet sem tud gyakorolni mások felé. Aki önmagát állítja középpontba, az nem veszi észre a másik ember értékeit, a másik embert csak eszközként tekinti saját dicsőségvágya kielégítéséhez. Sokan választják ezt az utat, a földi kincsek gyűjtögetését, pedig minden kincset itt kell hagyni. Nem tudjuk átvinni oda – mely keresztény életünk célja –, az Istennel való boldog közösségbe, az örökkévalóságba. Az esztelen gazdag példázata is erre tanít bennünket.

Aki azonban Istenben gazdagodik, az a szeretetben gazdagodik. A szeretet pedig mindig feltételezi a közösséget, a kapcsolatot. A „szeresd felebarátodat, mint magadat” krisztusi parancsban a „szeresd önmagadat” nem önmagában áll meg. A szeretet mindig legalább két személyt feltételez. Az Isten maga is személyeknek a közössége: Szentháromság. Isten csak úgy lehet a szeretet, hogy maga is közösségben létezik. Isten a szeretetet nem tartja meg magában, hanem annyira túlsordul ez a szeretet, hogy megteremtí a világot és benne megteremtí képmását, az embert. És míg a világ se felfogni, se viszonzni nem tudja az Isten szeretetét, addig mi emberek az értelmünkkel fel tudjuk fogni, rá tudunk döbbsenni, és tudjuk viszonzni, tudunk válaszolni az Isten szeretetére.

Isten az ember teremtésébe mintegy belefoglalmazta magát. Ahogy a Biblia fogalmaz: a képmására teremtette az embert. Nem egyéneket, önálló kis szigeteket teremtett, hanem férfiak és nők teremtette. Vagyis két olyan félből áll az ember, akik kiegészítik egymást, akik képesek magukat egymásnak ajándékozni, akik meg tudják valósítani a szeretetet.

Ahol odaadás van, ahol az életemet megosztom a másikkal, ott gyarapodás van. Ott to-

vábbadódik az élet (nemcsak biológiai értelemben), ott élet fakad. Ott nincs magány, bezárkózás, depresszió, öngyilkossági hajlam, hanem élet van, mert érzem, hogy fontos vagyok, mert ha a másik hozzám fordul, ezáltal megmutatja számomra, hogy érek valamit, és én is viszonzni tudom felé.

Igaz ez a közösségre is. Mi most, mint Isten népe, mint a keresztség által Krisztus titokzatos testének a tagjai vagyunk jelen, mint közösség, mint akik azért imádkozunk, hogy ez a közösség minél jobban kifejeződjön. A Filippi levél figyelmeztetése az egyházra, az Isten népére is vonatkozik, hogy figyeljetelek egymás szükségére. Mert a keresztény közösségekben, vagy közösségek között is megjelenhet a versengés, a dicsőségvágy. Növekedniük kell abban, hogy egymásért éljünk, hogy legyen szemünk észrevenni, ha valahol szükség van. Ha nem figyelünk egymásra, akkor a kereszténységünk terméketlenné válik.

Keressük egymás javát, gazdagodjunk Istenben, aki a szeretet, mert egymás nélkül nem üdvözülhetünk. Igaz ez az egyéni életünkre, de igaz lehet az ökumenikus törekvéseinkre is. Üdvözülhetünk-e úgy, hogy ellentétben állunk egymással, mint keresztény felekezetek? Vizsgáljuk meg, van-e köztünk széthúzás, versengés, dicsőségvágy?

Az igei elmélkedést a lelkipásztor *Aranyszájú Szent János* liturgiájának egy felhívásával összegezte: „Szeressük egymást, hogy egyetértőleg valljuk az Atyát, a Fiút és a Szentlelket, az egy valóságú és osztatlan Szentháromságot”.

Hatodik nap. Igei gondolat: „Összegyűjti a szétszórtakat ... a föld négy széléről.” A magyarázatból: „Mint Izrael, az egyház a maga egységében arra hivatott, hogy mind jele, mind pedig tevékeny előmozdítója legyen a megbékélésnek. ... Isten szövetséges népeinek arra kell törekednie, hogy megbékélt közösséggé váljon – amely önmagában is hatásos jel minden földön élő

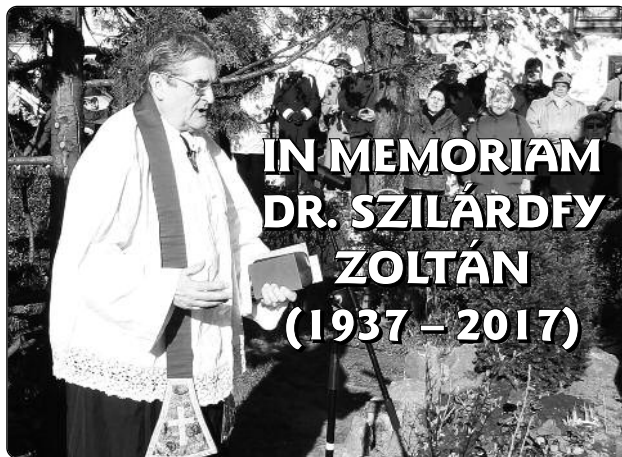
népnek arra, hogyan kell békében és igazságosságban élni.”

Az ökumenikus imahét a Krisztus-hívők egységéért idej utolsó alkalmát vasárnap délután tartottuk a csobánkai imaházban. Igét hirdetett *Erdődi Ferenc* római katolikus plébános a *János evangéliuma* 17,1-12 versei alapján.

P.A.

Gyermek és ifjúkor

Családunk története több ponton is kapcsolódott a Szilárdfy családhoz. Szüleim házasságuk első éveiben a mellettük lévő házban laktak a Dózsa György utcában. Később a nagymamám házába költöztek egy utcával arrébb, de a szomszédi jó kapcsolat megmaradt. A hatvanas években Zoltán testvére, Gyula segített nővéremnek az egyetemi matematika tanulmányok elsajátításában, később – egy tízhónapos kórházi tartózkodásom után – szüleim úgy vélték, hogy az in-

világháborúban. A háborút túlélte fizikai sérülés nélkül, de a hadifogságban szerzett lelki teherrel képtelen volt elviselni a vidéki hétköznapokat, és családját elhagyva Budapestre költözött.

Margit néni iparművész grafikusként a legnehezebb körülmények között próbálta meg egyedül előteremteni a gyerekek számára a napi betevőt. Rendszeres jövedelem nélkül éltek. Alkotásaira csak a gazdaság fellendülése és némi szerencse teremthetett keresletet. Kiállításai ugyan kiváló intézményekben – például az Iparművészeti Múzeumban – voltak, a nélkülözésből mégis alig-alig tudtak kitérni. Zoltán

világháborúban. A háborút túlélte fizikai sérülés nélkül, de a hadifogságban szerzett lelki teherrel képtelen volt elviselni a vidéki hétköznapokat, és családját elhagyva Budapestre költözött.

Margit néni iparművész grafikusként a legnehezebb körülmények között próbálta meg egyedül előteremteni a gyerekek számára a napi betevőt. Rendszeres jövedelem nélkül éltek. Alkotásaira csak a gazdaság fellendülése és némi szerencse teremthetett keresletet. Kiállításai ugyan kiváló intézményekben – például az Iparművészeti Múzeumban – voltak, a nélkülözésből mégis alig-alig tudtak kitérni. Zoltán

egyik visszaemlékezése szerint, amikor édesanyja az utolsó porcelánt égette 1943-ban, a család már éhezett, és rongyokban járt. A gyerekeknek kellett karácsonyfadíszeket árulniuk a piacon, hogy egyáltalán éhen ne haljanak. Az 1945-49 között a Watty-kastélyban működő Waerdale-ből kaptak ebédet és vacsorát a Szilárdfy gyerekek is. Az ötvenes évek elején végképp nem lehetett megélni a művészetből, ezért Margit néni Budapesten a ruházati bolt dekorációs műhelyében vállalt munkát. Még a hatvanas években is moziplakátok írásával egészítette ki a család szerény jövedelmét. (Meggjegyzem, soha nem hallottuk őt panaszkodni. Mély hittel és alázattal fogadta az élet minden megpróbáltatását.) Zoltánnak mégsem ez az egyetlen, súlyosan nyomasztó élménye volt meghatározó a gyermekkorából.

Zoltán 1937-ben született. Elmondása szerint, mikor a Szent János kórházból hazahozták pomázi otthonába a vékonyka, kissúlyú újszülöttet, Tiszolczy Lajkó bácsi, a falu akkori orvosa és a család barátja azt mondta rá, hogy „Zoltánka hitványka”.

Zoltán néhány éves volt, mikor szülei útjai elváltak. Édesapja, Szilárdfy Ernő – aki foglalkozására nézve gyógypedagógus volt – fiatal katonaként részt vett az első

dalmon, a történelmen és a latinon kívül nemigen érdekelte más. A nagy csapást végül az érettségi jelentette. Kiderült, hogy másodmagával meg kell ismételnie a matematika vizsgát. Ez pedig lehetetlenné tette, hogy a szemináriumban megkezdje az első évet. Igyekezett is nagyon, így a pesti Piarista Gimnáziumban letett pótvizsga után 1956 szeptemberében megkezdhette a hittudományi főiskolát – Szegeden.

szolgált Pomázon a későbbi legendás plébános, Tölgyes Kálmán atya, aki intelligenciájával, műveltségével, lelkipásztori meleg szívével, prédikációival jelentős szerepet töltött be Zoltán későbbi pályaválasztásában.

Az általános iskolát Pomázon végezte (a mai Sashegyiben), majd középiskolába a szentendrei Ferences Gimnáziumba járt. Saját bevallása szerint egyik közösségben sem érezte jól magát, tanulmányi eredményei is közepesek voltak. A hittanon, az iro-

dalmon, a történelmen és a latinon kívül nemigen érdekelte más. A nagy csapást végül az érettségi jelentette. Kiderült, hogy másodmagával meg kell ismételnie a matematika vizsgát. Ez pedig lehetetlenné tette, hogy a szemináriumban megkezdje az első évet. Igyekezett is nagyon, így a pesti Piarista Gimnáziumban letett pótvizsga után 1956 szeptemberében megkezdhette a hittudományi főiskolát – Szegeden.

Talán kevesen tudják a pomáziak közül is, hogy Pomáz végében – a nemrég restaurált – képes oszlop eredeti képe Margit néni keze munkája volt, és a Kisjézus a képen fia, Zoltán. (A kép másolatát Bolyki István készítette.) Míg négy évvel idősebb bátyja ólomkatonákkal és sakkal játszott, Zoltánt már háromévesen is

Pomázhoz kötődései

Zoltán atya, bár 1956 óta nem Pomázon élt, de életének minden nagy eseménye Pomázhoz kötötte. 1961-ben újmiséjét Pomázon

tartotta, ahogy ő fogalmazott, „kézvezetője”, Tölgyes Kálmán koncepciójával. Itt volt ezüst- és aranymiséje is. Családjá baráti kapcsolatban volt Jankovits Gyulával, ezért 1990-ben a Kaszab Károly által készített Jankovics Gyula mellszobor leleplezésekor őt kérték fel a szobor avatására. Felszentelő papként jelen volt gyermekkorá kedves krisztusélményét megtestesítő, a Hősök terén álló Magyar Kereszt hányattott sorsának minden stációjánál, kifejezve közösségvállalását az Izsó Ildikó körüli civil csoporttal, akik máig féltő szeretettel viselik szívükön az „ő keresztjének” sorsát. (A kereszt sorsáról az Áldás Békesség! 2015. május-júniusi számában olvashatunk részletesen.)

Helytörténeti előadásai mindig széles tömegeket vonzottak. Élvezetes stílusú pomázi vonatkozású írásai megjelentek a helyi újságokban. Ahogy Zoltán atya fogalmazta: „Nekem Pomáz a hajszálereket jeleni. Ahogy a város címerében a fa a talajba kapaszkodik, úgy ágyazódtak bele az én anyai gyökereim a pomázi földbe, s nőttek ki belőle magasodva, lombosodva, de mindjobban eggyé válva.” 2003 októberében lett Pomáz város díszpolgára. Élete utolsó évtizedében szeretett volna Pomázra, kedves temploma és barátai közelébe visszatelepülni, de a lehetőség többszöri próbálkozás ellenére sem adatott meg a számára.

Papi hivatása

Nehéz volt belerázódnia a szeminárium életébe, de az első vizsgákon kiderült, hogy

Jankovits Gyula szobrának leleplezése 1990. április 9-én

ez az ő világa, és öt éven át végig jeles tanuló volt. Erre az időre tehető megismerkedése a kiváló etnográfus Bálint Sándorral, kinek atyai barátságát élvezte. A teológiai évek alatt nagyszerű lelkipásztor (a szeminárium spirituális) Magyar Károly volt, aki tudta, hogy Zoltán hiperérzékenysége mennyi lelki kincset aktivizál majd, és ezért mindig mondta Zoltánnak, tekintse ezt áldásnak, mert ezáltal különleges lelki tartalmakkal fogja gazdagítani környezetét.

1961-ben a sorsát szeretettel követő Shvoy püspök szentelte áldozópappá a szé-

Pappá szentelése után szüleinek (1961. Székesfehérvár)

kesfehérvári bazilikában.

A hatvanas években a papi élet nem volt könnyű. Első munkahelye Csepel belvárosa volt, ahol négy évig szolgált káplánként. Meglehetősen mostoha körülmények között rengeteget dolgozott. Erről az időszakról így ír: „Sokat dolgoztunk, mert rengeteg keresztelő, esküvő és temetés volt, nagyon sokat kellett gyóntatni is. Nemcsak a munkások, hanem a sasadi kertészet dolgozói is hozzánk jártak. Ott tanultam meg az egyház jog különleges kázuzeit, ott hallottam először számtalan bűnről. Még Noldin rendkívül aprólékos morális tankönyvében sem említett olyan dolgokat, mint amilyenek Csepelen vetődtek fel. De csodálatos élmény volt megtapasztalni a gyári munkásság hitéletét, melyet valószínűleg faluról hoztak magukkal. A belvárosi plébánia még két egyházközséget adminisztrált, a kertvárosit és a szabótelepit. A Kertváros eredetileg a bencéseké, a Szabótelep pedig a lazarista szerzeteseké volt. A régi csepeli családok között mélyen hívő emberek éltek, különösen a sváb és a rác – illír – telepések leszármazottai.”

1965 ősztől következő szolgálati helye Nagytétény volt, ahol két évet töltött káplánként.

1967-ben a Székesfehérvár-fel-sővárosi plébánián újabb két évi kápláni szolgálat következett.

Zoltán atya Székesfehérváron bekerült a székesfehérvári egyházmegye történeti, művészeti és liturgikus bizottságába. Kezdetben a fehérvári szematizmusok számára az egyházközségek művészeti emlékeit és patrociniumait állította össze. A fiatal pap érdeklődése megnyerte az idősebb kutatók tetszését is. Shvoy Lajos püspök az egyházművészeti kivételes adottságai miatt különösen vonzó káplánt szánta az Egyházmegyei Múzeum vezetőjének, azonban halála után szándéka nem teljesülhetett. Zoltán atya Székesfehérvár Belvárosban teljesített négy évi kápláni szolgálatot Tölgyes Kálmán atya közvetlen munkatársaként.

Ezután a Fehérvártól 33 km-re délre fekvő Káloz plébánosa lett. A múzeum gyűjteményét lehetőségeihez képest gondozta, de hivatalos vezetői kinevezést sosem kaphatott. Kálozon a hívek szerető befogadó közegére talált. 1993-ig volt a falu plébánosa. Ebben az évben lett a Magyar Pálos Rend konfrátere, tiszteletbeli rend-

tagja. Kálozi éveit alatt – 1977-ben – nyílt lehetősége az ELTE-n művészettörténetet tanulni és 1981-ben ebből diplomát szerezni. Öt évvel később bölcsészdoktorrá avatták. A késő Kádárkorban szinte lehetetlen volt egyházi személyként elkerülni a hatalom gyanakvását, és hiánypótló tudományos munkásságát a titkosrendőrség éber figyelme mellett kellett végeznie. A rendőrségi zaklatások közepette sajtó alá rendezett, 1984-ben kiadott Barokk szentképek Magyarországon című kötetet számtalan tanulmány és monográfia követte, különösen 1990 után.

1984-ben keresztény ikonográfiai témájú egyetemi szakdolgozatok elismerésére jutalomdíjat alapított.

Tudományos munkássága

1990-ben az Eötvös Loránd Tudományegyetem, majd több féléven át a Pázmány Péter Katolikus Egyetem meghívott előadója volt.

2003-ban megjelenik egyik fő műve *Ikonográfia – kultusztörténet, Képes tanulmányok* címmel, amelyben Ádámtól és Évától halálunk órájáig foglalja össze kutatásait 510 színes és fekete-fehér, többségében addig publikálatlan illusztrációval. 2012-ig a Magyar Képzőművészeti Főiskola, majd a Magyar Képzőművészeti Egyetem óraadó tanára volt.

Munkásságát a Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat 1994-ben Henszlmann Imre-díjjal, 2006-ban az Oktatási és Kulturális Minisztérium Fraknoi Vilmos-díjjal ismerte el.

Zoltán atya a keresztény ikonográfiáról szóló számos könyv és tanulmány nemzetközileg is ismert és elismert szerzője, megannyi konferencia előadója volt, a barokk művészet legkiválóbb ismerői közé tartozott. „Senkit sem ismerünk, akihez tudomány tárgya annyira és úgy nőtt volna hozzá és vele, mint az ünnepelthez” – írta találoán Zoltán atya 60. születésnapja alkalmából Mojzer Miklós, a Szépművészeti Múzeum főigazgatója. Szilárdfy Zoltán egyszerre és elválaszthatatlanul volt életét teljesen Krisztus szolgálatának szentelő pap és kivételes tehetségű és műveltségű művészettörténész, a keresztény kultusztörténet és ikonográfia tudosa.

Gyászszertartására végrendelete szerint a pályája kezdetét és immár végét egyaránt szimbolizáló helyen, a pomázi katolikus templomban került sor. A gyászbeszédet paptársá és jó barátja, Hofher József jezsuita atya mondta. A szertartáson az egyházi vezetésen kívül megjelent a művészettörténeti és néprajzi élet számos jeles képviselője. A pomázi temető családi sírkertjében lett örök nyugalomra. Virágokkal borított nyughalyét másnapra a Jóisten a tisztaság jelképével, fehér hópaplannal borította be. Nyugodj békében, Zoltán atya!

Ozorai Magdolna

Régi Historiák

TÖRTÉNELMI JEGYZŐKÖNYV

Szánthó Ödön
lelkipásztor feljegyzései

1867

Tárgy: Az egyházi, papi és tanítói szőlők telepítésének története.

Pomázon megtelepedésem óta arról győződtem meg, hogy itt gazdagon főjövédmező ág a szőlő, nem csak azért, hogy itt buja díszlésnek örvend, hanem azért is, hogy a topográfiai helyzeténél fogva könnyen és jól eladható a bor.

Ugyanazért én, mióta itt lelkészkedem nem szüntem meg gyakorta felsóhajtani: vajha az egyház, tanító, és lelkész valami módon – tán a Tavan alatt törtéendő szőlőtelepítés által – nagyon középszerű jövedelmét szaporíthatná!

Az ültetési költségek fedezése céljából első tervünk az volt, miszerint t. László Lajos tanító úrral felajánlottuk, hogy három évig sátoros ünnepek alkalmával, magunk végezzük az isteni szolgálatot egészen, a legátusoknak adni szokott ünnepi honoráriumért, mely összegeket aztán mi a fent jelzett időtartam alatti szőlőültetésre lett volna fordítható.

Azonban belátva a tekintetes közbirtokosság, hogy mily fonó vágyunk az egyházi, papi, és tanítói szőlőültetés; belátva anyagi helyzetünk nem éppen valami virágos voltát is:

Azt határozta, hogy eczélből önkéntes adakozó-ív hordoztassék meg a közbirtokosság t. tagjai között.

A határozat sikeres volta, és az illetők iránti kegyelet szempontjából, az egyházi krónikában neveiket íme ezennel feljegyzem a t. adakozóknak.

1 Szánthó Ödön lelkész	60ft
2 László Lajos tanító	30ft
3 Takách Mihály úr	45ft
4 Konkoly Thege József úr	20ft
5 özv. Fáy Ignáczné asszony	40ft
6 Vattay Gyula úr	40ft
7 Király László úr	30ft
8 Göbl László úr	15ft
9 Mares Mór úr	40ft
10 Jordán István úr	40ft
11 gr. Teleki Sándor ömélt.	65ft
12 Ngys.özv.Radvánszki Albertné	20ft
És így összesen	445ft

Ezen humánus célra, melyből azonban negyvenöt forintot az egyház szőleje 1871 évi munkáltatási költsége fedezésére fel kell tartani.

A szőlőültetés tárgyában tartott presbiteri gyűlés alkalmával elhatározottat az is: hogy ha három év alatt, akár a lelkész, akár a tanító változnék, miután ezen évek alatt a szőlő nem terem, az utód egy, vagy két vagy háromévi földhasznóbért tartozik elődjének megfizetni.

És ez helyes intézkedés, mert méltánytalanság volna, hogyha akár egyik, akár másik, tetemes aláírás mellett, melytől nagymértékben függött a többi aláírás összege; még földhasznóbérről is megfosztatik, holott három évig a földnek semmi hasznát nem veheti. Sőt ha három év felett változnám, és az aláírt összeg nem lenne elég a költségek fedezéséül, sőt rá kellene fizetni, remélem az utódokban lesz annyi elismerés, hogy azt is visszafótolandja.

Fiat justitia!!

Három év leforgásával miután akkor már hasznát ad a szőlő hasznóbér pótlásáról szó sem lehet.

1868

Tárgy: A Tavan alatti szőlők ültetése.

Az ültetési költségalap beszereztevé, ezen év tavaszán sürgősen hozzánk kezdettünk az ültetéshez. Először is ültettük a papi szőlőt = 2460 négyszögöl, aztán az egyházét = 960 négyszögöl, és végére a tanítóit, mely 1400 négyszögöl tesz.

Azonban ez utóbbi szőlőföldből töménytelen sok követ kellett kibányásztatnunk, az ott talált épületfundamentum kitisztítása az évi költség egy nagy részét vette igénybe.

A vessző beszerzésével is sok bajunk volt, miután nem akartunk rossz fajokat ültetni. Sőt fent és lent kellett kéregetnünk a szőlővesszőket, sokszor sikertelen időben is, de nem kíméltem fáradságot az egyház és lelkész jövedelme emelkedéséért. Önön javam bizonyítan, mert anyám halála esetére távoznom kellend Bugyira alkalmasint, s így ha 3 év előtt történik, valószínűleg hasznát nem vehetem. De azért lótotunk futottunk, szedettük, tisztítottuk a vesszőt, bányásztattuk a követ, ültettük, kapáltattuk a szőlőt, hideget meleget nem kerülve egész napokat künn töltöttünk a napszamosoknál.

Tisztelt utódom! Aki e sorokat olvasod! Majd ha meg fogod azt tapasztalni mily sok gond és küzdelembe kerül egy szőlőültetés, bizonyára méltányló elismerést fogsz érezni az én talán-talán önmagamra nézve hasznát nem hozható! fáradozási s áldozatkész buzgalmamért, s te is kised egyház! Amit még szívem vérével is emelnék!

Az ezen évi ültetés, bár vízzel ültettünk, csak is középszerűleg sikerült. Egész nyáron nagy szárazság volt melynek az ültetvényt romboló hatásához hozzájárult az is, hogy napszamosokat a legnagyobb áron sem igen lehetett kapni az aratási kapátatáskor, minek következtében a már kihajtott vesszőcskék a gaz között megfulladtak. Az általános szőlők nagyszáma miatt nem lehet

rendesen napszamosokat kapni. De azért minden küzdelem dacára nem csüggedtünk, s máris szedettünk vesszőt (dec.27.) a következő esztendőre.

1869

Ezen év tavaszán a feldozásul szedett vesszőket elültettük. Ismét sok kiszáradt belőle, mely pótolandó lesz. Sőt a tavaszi kemény, s káros fagy következtében, a már szépen kihajtott tavalyi szálak is kifagytak, kivesztek, mely a munkát és költséget csak szaporította, úgy hogy az év tavaszán ismét, csak a papi szőlőbe valami hatezer szálát kellett utánpótolva ültessünk. De ezt is az ez évi szárazság nagyon megfelezte.

Ezen évben már feldozásul nem ültettem szagos és más asztali fajokat, hanem közönséges bő borteremőket.

Ugyanezen évben történt, a második követváltás, melynek felemlítése alkalmából számodra t. utódom ezen ide iktatott, tapasztalatból merített, receptjét jegyzem fel (mellyel azonban csak úgy élsz, ha akarsz) miszerint Krisztusnak eme szavaival tartván: „Az én országom nem e világból való” – Legjobbna gondolom az egész választási ügybe bele nem folyni, kivéven azon óhaj-tandó esetet, midőn a gyülekezet egész összege egy párton leend. Különben, ha szétvona esetben merev pártállás foglalandasz el biztosítlak, hogy miként én, úgy te is, felülről és alulról kemény észrevételeknek és kellemtlenségeknek leszesz kitétetve! Probarum est, és csak az kívánom, hogy hamar, és úgy jöjj ki a tűzből, miként én!

*

1871 januárjában Szánthó Ödön megvált az egyházközségtől, mert meghívták Bugyi községbe lelkésznek. A szőlőtelepítés a rossz időjárási viszonyok miatt nem vált be. Lelkészt utódja, S. Kovács Dániel egyházadó bevezetésével kívánta gyarapítani az eklézsia kasszáját.

Könczöl Dánielné

ÁLARC NÉLKÜL ISTEN ELŐTT IFJÚSÁGI FARSANG – 2018. FEBRUÁR 2.

Farsangi estre hívtuk a 6., 7., 8. osztályos hittanosokat (kb. 60 fő a három évfolyam), a konfirmandusokat és az ifiseket. Nagy örömünkre 39 főt számlálhattunk az esten, amikor körbeültünk.

Az estet ismerkedési játékokkal kezdtük, majd hat csoportban bibliai történetekből kellett 1-1 állóképet megjeleníteni a fiataloknak. Ez volt az est „beöltözős” része, amikor kellékek segítségével bibliai szereplők bőrébe lehetett bújni. Ezután egy rövid áhítat következett, ahol arról hallhattunk, hogy bár az emberek előtt sokszor álarcot öltünk, hogy szeressenek, elfogadjanak, Isten előtt nem kell, nem lehet mást mutatnunk, mint ami legbelül bennünk van. Végül eljött a beérkezett sokféle szendvics, sütemény, fánk eltüntetésének ideje, amiben egy dobókockás fánk-evőverseny is segített. Köszönünk minden segítséget a programhoz.

Folytatása következik...!
Stift János b. lelkipásztor

NÁLUNK KERESZTELTEK

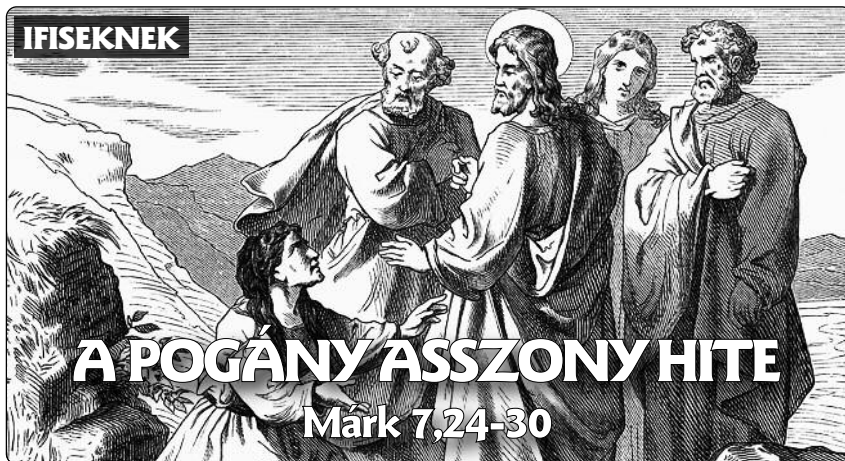
Koncz Emili
Isten
szövetségébe
lépett

Amikor legutóbb hirdethettem közöttetek Isten Igéjét, akkor a hitünk nemes harcáról beszéltem. Arról, hogy Isten a hitet mindig úgy adja nekünk, mint a harcosoknak egy pajzsot, hogy ellenállhassunk vele az ördögnek, hogy magunk elé tegyük, a szívünket védelmezve. Ezt folytatva, most is harcra lesz szó – szemmel ugyan nem látható, de annál elszántabb küzdelemlől –, amikor egy édesanya küzd, harcol hitével gyermekeéért.

Ez az édesanya tiruszi (türoszi) volt. Türosz a Földközi-tenger partján fekvő városka volt, valaha sokkal hatalmasabb, ravagóbb, gazdagságáról híres város. Jézusnak ide kellett mennie. Betlehem, Názáret, Kána, Jeruzsálem, Cézárea Filippi, Gadara nevét már biztosan hallottuk. Most egy újabb város nevét tanulhatjuk meg a bibliai városok sorából – egy kis bibliai földrajzként: Türosz nevét – melynek a jelentése – azért is, mert ez a város egy sziklára épült sziget volt régen – amúgy kőszikla. Ha földrajzilag is figyelmesen tanulmányozzuk a Szentírást, akkor láthatjuk: három év alatt Jézus több ezer kilométert legyalogolt, hogy gyógyítson, tanítson, segítsen a rászorulóknak. Tanítványi köre ment utána, követve Őt. Jézus legutóbbi helyszíne, melyről az evangéliumok beszámolnak, a Genezárét-tó partja volt, innen indult tehát Türoszba, ami nagyjából olyan messze van, ráadásul hegyeken át, mintha most felkerekednénk, és elgyalogolnánk Balatonfüredig.

Türosz az ószövetségi időkben gazdag kikötőváros lett, kereskedelme miatt büszke és erkölcsstelen. Isten már Kr. előtt mintegy hétszáz esztendővel felemelte szavát Türosz ellen Ezékiel próféta által: „*Emberfia! Türosz ezt mondta Jeruzsálemtől: Haha! Összetört a népek kapuja, feltáruult előttem! Gazdag leszek, mert rommá lett! Ezért így szól az én Uram, az ÚR: Én ellened fordulok, Türosz, sok népet hozok ellened, ahogyan a tenger hozza hullámain. Lerombolják Türosz várfalait, és ledöntik bástyáit. Lesöpöröm róla még a port is, és csupasz sziklává teszem. Hálók száritóhelye lesz a tenger közepén.*” (Ez 26,2–5)

Nagyon érdekes, ahogyan Isten próféciája néhány száz évvel később beteljesedett: Nagy Sándor, a híres makedón hódító által, akiről sokat fogtok tanulni, vagy már tanultatok. Türosz régebben egy sziget volt. Köztudott, hogy Nagy Sándor gyenge volt tengeren. Ezért szárazföldi stratégiával győzte le a várost. Embereivel építtetett egy földnyelvet, hogy a szigetből félsziget legyen, majd az asszíroktól tanult haditechnikából vett ostromgépet építtetett, ami valamivel magasabb volt, mint a város fala. Emberei ezt a gépet kerek segítségével betolták a félszigetre, a legjobb nyilasok támadtak az ostromgép teteféről, így sikerült bejutnia a városba és elfoglalni azt. Nagyon érdekes, hogy ezek után Nagy Sándor olyat tett, ami nem volt rá jellemző. Mintha ismerte volna a bibliai próféciát, szó szerint véghezvitte, amit Ezékiel könyvében olvashatunk. Amint ezt a próféta 300 évvel korábban mondta: meghódította, lerombolta ezt a gazdag várost, s noha helyén ma már újra található egy kikötőváros, pompája meg sem közelíti azt, amely az ószövetségi időkben lehetett.

IFISEKNEK

A POGÁNY ASSZONY HITE

Márk 7,24-30

Egyáltalán nem mindegy és nem véletlen, hogy az Úr Jézus pont erre a területre ment. A szírófóníciai tartomány városa volt ekkor Türosz, sok görög származású ember élt itt, valószínűleg Nagy Sándor miatt is.

Ez az asszony, akinek a hitéről ez az igeszakasz szól – szírófóníciai származású volt. Ez sem véletlenül került a Bibliába. Hite származás szerint pogány hit kellett hogy legyen. Ez az asszony azonban hallott Jézusról, és hallott gyógyításairól, és amikor értesült róla, hogy Jézus a városában jár, azonnal felkereste. Csak Ő segíthet rajtam – gondolta az asszony.

Miért került bele a Szentírásba ez az egyszerű édesanya, akinek még a nevét sem jegyezte fel az evangélista? A hite miatt. Milyen sokszor hangzik el ez a szó az életünkben: hit. A hit a Bibliában mindig a legfontosabb dolgok egyike. Mi is a hit? A Bibliában csodálatos gondolatokat találunk arról, hogy mi is a hit: A hit a nem látható dolgokba vetett bizalom és a láthatatlan dolgok létéről való meggyőződés. A hit pajzs az ördög mesterkedéseivel szemben. Hit nélkül senki sem lehet kedves Isten előtt, mert akik Őt keresik, azoknak hinnük kell, hogy Isten létezik és Ő megjutalmazza az Ő keresőket. Az igaz ember hitből él. A hit ugyanakkor ajándék. Lehet kérni, és Isten megadja a kérőknek. A hit olyan, mint egy híd – összeköt Isten lát-

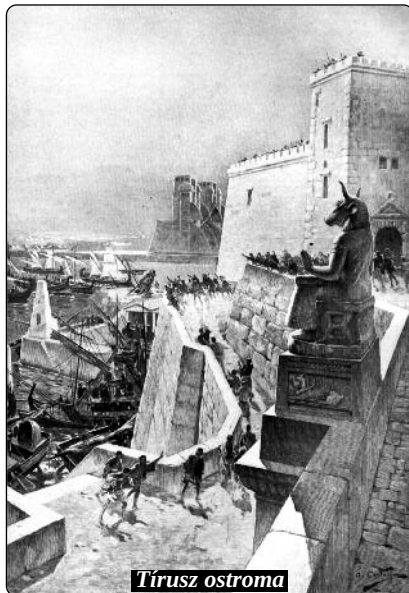
hatatlan országával. A szívünkben van. Lehet gyermeki, kicsiny, növekedhet és erősödhet. A hit bizalom is. Még hozzá Istenbe vetett bizalom: Ő létezik, Ő tud segíteni. És a hit kapcsolat: kapcsolat az élő és cselekvő Jézus Krisztussal.

Ilyen hite volt ennek az egyszerű asszonynak. A hitnek sokszor próbái vannak. Most is ezt láthattuk: szegény asszonynak egyik legdrágább kincse: a lánya lett beteg. A gonosz gyötörte. Senki sem tudott rajta segíteni. Ha valami rossz ér bennünket, nem szabad megrettennünk – Isten sokszor ezáltal akarja megmutatni, hogy Ő le tudja életünkben győzni a gonoszt. Ez az asszony sem adta fel. Bár nagyon gyötörödhetett a lánya miatt, mégsem úgy ér véget a történet, hogy szegény lányt elvitték egy szanatóriumba. Nem. Az édesanya – mert ilyenek az édesanyák – az akadályok ellenére is hitte, hogy meg fog gyógyulni a kislány, mert Jézus segíthet rajta, és ezért amikor Jézusról hallott – akit a híre megelőzött – azonnal felkereste Őt.

Jézus azonban nem akart rögtön segíteni. Vajon miért? Ez nagyon elgondolkodtató. Ennek többféle magyarázata lehet. Nézzük meg, hogy mi NEM volt az oka annak, hogy nem segített azonnal. Biztosan nem az, hogy ne lett volna számára fontos, hogy egy szegény kislányon segítsen. Az Úr mindig beleérez a szenvedők helyzetébe; az Ő jósága és szeretete mindig könyörülő szeretet. Tökéletesen látta, mennyire szenved és bánkódik ez az anyuka is. Bizonyára nem is azért, mert nem izraeli származású volt. Hiszen tudjuk, hogy sokszor, nagyon sokszor sietett a samaritánusok segítségére, akikben nem tiszta zsidó vér csordogált, hiszen sok száz évvel korábban az asszír hódoltság ideje alatt más népekkel keveredtek össze.

Mégis volt oka annak, hogy Jézus kicsit megvárakoztassa ezt az asszonyt. És hitem szerint itt jön képbe az a sok előzetes történeti, földrajzi bevezető, amiről szóltam. Ennek az asszonynak a hitét kellett megmutatnia; azt, ami igazán a szívében van. Hogy igazán tud bízni Jézusban. Akkor is, ha esetleg ő ott Türoszban olyan családban nevelkedett, akik nem Istenben hittek. Ez az asszony minden egyéb körülményt: neveltetést, származást félretéve, csak és kizárólag Jézusba vetette a bizalmát. Ezt kellett megmutatnia ennek az asszonynak.

Ezen felül még azt is meg kellett mutatnia, hogy a hite alázatos tud maradni. Milyen

Türosz ostroma

ember az alázatos? A magyar nyelv nagyon szépen fejezi ki: aki nem gondolja magát nagy-nak, hanem alulra, a sor végére teszi magát. A Bibliában Türosz az ószövetségi időkben a gazdagságáról és a fennhéjzásáról volt hírhedt. Ezékiel próféta intette, figyelmeztette is, hogy ennek nem lesz jó vége. Ez az asszony azonban a Biblia egyik legalázatosabb teremtménye. Még azt is elviseli, hogy kutyához hasonlíttassék – pedig a kutyákat ebben az időben nem úgy tartották és tekintették, mint manapság, amikor külön kutyakozmetikusok vannak, sőt Amerikában már kutyatemetők is – kutyák részére. Ez az asszony kicsivé tudott válni, olyan kicsivé, mint egy gyermek, aki gyermeki volta miatt sebezhető. Ezt a próbát kellett kiállja az asszony, hogy valóban felragyogjon az egyetlen, ami a legfontosabb a számára: ő mindent félre tud tenni, még a saját büszkeségét is, csak hogy Jézus segítsen a kislányán.

Sokszor úgy vagyunk büszkéek, hogy talán észre sem vesszük. Leginkább abban nyilvánul ez meg, hogy ha kritika ér bennünket, akkor nagyon fel tudunk fortynni. Pedig sokszor ez a kritika nem is rossz szándékú, hanem valóban segíteni akarunk vele. Mégis ilyenkor nagyon ki tudunk kelni magunkból. Mondjuk, ha a legjobb barátunk figyelmeztet arra, hogy most éppen nem viselkedünk vele túl kedvesen, vagy a tesónk – akiktől általában mindig a legerősebb kritikákat kapjuk – a szemünkre veti, hogy nem mondtunk igazat.

Jézus az asszony könyörgésére ezt mondja: „Hadd lakjanak előbb jól a gyermekek, mert nem jó elvenni a gyermekek kenyerét, és odadobni a kutyáknak.” Mi lett volna, ha az asszony így válaszol? „Hogy képzeled, hogy kutyához hasonlítasz? Engem, a büszke görög asszonyt? Az én őszámom Nagy Sándor uralkodásával került ide, arisztokrata származású, híres lantművész volt!” Vagy csak azt mondta volna: „Én ugyan nem akarok elvenni senkitől semmit, mivel gyanúsítasz engem?” Ez az asszony bölcs volt, és nem így válaszolt Jézusnak. Mert aki alázatos tud maradni, az bölcs ember. Ez az asszony nagyon jól értette, hogy Jézus miről beszél. Ő tudta, hogy Jézus szavai nem bántó szavak, hanem próbára tevő szavak. Ez az asszony érezte, hogy Jézus arról beszél, hogy először Izraelben kell megismerni a gyógyítások, csodák, tanítások forrását, utána más népek körében is, mégis ez az asszony hitével beelőzte, megelőzte Jézus vér szerinti test-véréit, mert görög származása ellenére többet megértett abból, hogy ki is Ő, mint olyan sok izraeli írástudó, vagy farizeus.

Hite ezért vált példaértékűvé. Ma is az. Az állhatatos, ugyanakkor alázatos és szelíd ember hitének példáját adja élénk. Tudom, a mai világban nem „menő” az alázat. Sokszor a gyengeséggel tévesztik össze. Azt gondolják, hogy aki szelíd és alázatos, az nem elég vagány. Mégis a szelídek a legerősebbek, mert rajtuk át tud hatni ebben a világban Isten ereje.

Boldogok a szelídek – mert ők öröklük a

földet. Az alázatos, a szelíd ember példája Keresztelő János, aki azt mondta, amikor Jézussal találkozott: Nekem növekednie kell, nekem pedig alábbszállnom. Ha ezt a gondolatot komolyan vesszük, akkor más emberré kezdünk válni. Olyanokká, akiknek az életében egyre nagyobb lesz Jézus személye. Akik lemondanak a saját egójukról, és engedik, hogy Krisztus irányítsa a gondolataikat.

S mindenekelőtt a szelídségre és alázatra

a legszebb példa maga Jézus Krisztus. „Tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és szívből alázatos vagyok, és akkor nyugalmat találtok a ti lelketekben.” Temérdek nyugtalanságnak, szorongásnak, versengésnek, aggódásnak az oka az, hogy nem merünk és nem akarunk alázatosak és szelídek maradni. Folyton a bennünk lévő nagyravágás akar utat tömi magának. Mindig nekem kell felül maradni, mindig az enyém legyen az utolsó szó. Be kell bizonyítanom, hogy igazam van, akkor is, ha már tudom, hogy nincs. Ebből nem jön nyugalom.

Jézus arra adott példát, hogy milyen az igazi alázat és szelídség. Nem tekintette zsákmánynak, hogy az Istennel egyenlő. Ami azt jelenti: sohasem élt vissza az Ő isteni hatalmával, és sokszor nem is élt vele. A maga javára soha nem élt vele. Ha mások javára használhatta, akkor igen.

Ennek az egyszerű asszonynak ott van a helye a Szentírásban. Isten azért akarta, hogy így legyen, hogy sok-sok száz, sőt kétezer év távlatából is segítsen általa azoknak, akik nyugtalanok, sértettek, kishitűek, vagy éppen csalódottak – vagyis nekünk. Hogy megmutassa: másként is lehet. Hittel és alázattal is lehet fordulni Istenhez és emberekhez. Akkor pedig helyére kerül bennünk mindaz, amit az ördög el akar rabolni, vagy pusztítani. Éppen ezért valljuk most is, együtt is: Mi nem a meghátrálás emberei vagyunk, hogy féljünk, hanem hittel és alázattal a szeretet és hit emberei vagyunk – hogy éljünk.

Így legyen! Ámen!

Sebestényné Jáger Orsolya lelkipásztor ■

DÉVÉNYI ERIKA AGGÓDÓ SZÍV

(Linda Dillow: *Akinél a szív lecsendesül című könyvét felhasználva*)

Az aggodalom olyan, mint a hintaszék
Csak indulsz, de az út végére sosem érsz
S míg a hintaszékben legalább tiéd a nyugalom
Addig békéd elvész, szorítja az aggodalom

Hiába félted a gyermeked, hogy rossz útra lép
Nem aggodalmad óvja az útkereszteződést
Remegő kézzel engedted el az útrakelőt
Pedig nem a félelmed mi megvédi őt

Aggódva nézed a viharfelhőket
Pedig az nem védi meg óvó tetődét
Hiába kerülöd így az ördög tüzét
Az aggodalom nem olt, csak belülről tép

Az aggodalom szilánkjai összerakódnak
A ma terhével egységet alkotnak
S kész lesz egy olyan hatalmas teher
Amelyet szíved már nem bírhat el

Nem tudod mit hoz a jövő, mi az, mit kapsz
Hisz emberi léted erre nem adhat választ
S ha aggódsz, mert azt féled, rossz lesz élted
Csak azért lehet, mert kevés a hited

Legyen előtted Péter példája
Az aggodalom őt is megtalálta
Amint a vízen hitét kezdte feledni
Tanító példaként elkezdett sülyyedni

Isten igéje válaszol neked
Megnyugtát téged, ha hűen figyeled
Azt mondja ne aggódj a holnapért
A holnap majd aggódik magáért

Az égi madarak sem vetnek, aratnak
Mégis az Úr kegyelmében laknak
A mezei liliomok sem varrnak ruhákat
Az Úr akaratából mégis pompáznak

Ne akarj már akkor átkelni a hídon
Amikor még nem is tudsz a folyóról
S ha már látod a folyót, akkor se félj
Isten szárnyakat adna, ha leesnél

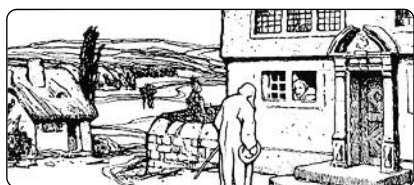
Hited legyen ernyő, de ne te dönts el
Hogy esőtől vagy naptól védjen
Isten teremtette az esőt és a napot
Áldásként adja neked mit alkotott

Életünk minden holnapja előbb
Istennel találkozik
Tudd, hogy az Úr szeret téged,
ne aggódjon a szív

Hidd, hogy az utadat mindig
a béke vigyázza
Melyen a pásztor elől megy,
s a bárányok utána

Gyermeknek

Valaha régen, mikor még Krisztus a földön járt, történt, hogy egy este nagyon fáradtan ért Krisztus urunk egy faluba. Mindjárt a falu végén két ház volt szembe egymással, szép magas kőház az egyik, alacsony kis faház a másik. Gondolta Krisztus urunk, hogy bemegy a szép házba, ott bizonyosan gazdag ember lakik, az könnyebben adhat szállást. Oda megy, kopogtat az ajtón, a gazdag ember kinyitja az ablakot s kiszól: Ki az, mit keres itt?

– Szegény vándor vagyok, felelt Jézus Krisztus – szállást keresek az éjszakára.

Jól megnézte tetőtől-talpig a gazdag ember Jézus Krisztust s merthogy látta, hogy csakugyan szegény ember (kopott, avatag köpenyeg volt rajta) azt mondta nagy nyersen:

– Hiszen egyéb sem kellene, hogy minden jöttmentnek szállást adjak, elmehetnék koldulni. Keress másutt szállást.

Azzal becsapta az ablakot. Krisztus urunk egy pillanatig ott állott egy helyben, aztán ment a szegény ember házához s kopogtatott az ajtón. Abban a szempillantásban kinyílt az ajtó, a szegény ember betessékelte a vándort, s szíves szeretettel marasztotta éjjeli szállásra.

Jó szívvel fogadta az asszony is, s még ugyan kérte az engedelmet, hogy ők bizony szegény emberek, gazdag vacsorával nem traktálhatják meg, de amit Isten adott, szívesen megosztják vele. Mindjárt feltett egy fazék burgonyát a tűzhelyre, s míg a burgonya főtt, azalatt megfejté egyetlen kecskéjét. Mikor aztán megfőtt a burgonya, az asszony asztalt terített, hármán melléje telepedtek, s Jézus Krisztusnak ugyancsak ízlett a sovány vacsora, mert látta, hogy jó szívvel adják, s hogy ezeknek az embereknek csakúgy ragyog az arcán a megelégedés.

Vacsora után félreszólítja az asszony az urát s mondja neki:

– Hallá-e, ma szalmát teríték a földre, azon hálunk, az ágyat pedig átengedjük a vándornak. Látszik rajta, hogy nagyon fáradt, törődött szegény, hadd pihenje ki magát.

– Helyes, helyes – mondta a szegény ember, s mindjárt fel is ajánlotta a vendégnek az ágyat. Jézus Krisztus húzódozott, hogy így meg úgy, csak feküdjenek ők az ágyba, mert ők már öregek, de hiába, mégis csak neki kellett az ágyba feküdni, a háziak pedig a

GRIMM TESTVEREK: A SZEGÉNY ÉS A GAZDAG EMBER

s z a l m á n töltötték az éjjelt.

Jókor reggel felkeltek, s az asszony reggelit főzött a vendégnek, köménymag levest – egyéb bizony nem teltt –, de Krisztus urunknak ez igazán jól esett, mert látta, hogy jó szívvel adják. Reggeli után útra készülődött Krisztus urunk, megköszönte a szállást, a szíves vendéglátást, de mikor éppen indulóban volt, azt mondja a szegény embereknek:

– Ti olyan jó szívvel látatok el engem, hogy azt én soha el nem felejttem. Kívánjatok tőlem háromféle dolgot, és én azt teljesítem.

Mondta az ember:

– Mit kívánhatnak egyebet az örök üdvösségnél? Na

meg azt, hogy mind a ketten egészségesek legyünk s meglegyen a mi mindennapi kenyérünk. Nem is tudnám, hogy mit kívánjak harmadikül.

Mondta Jézus Krisztus:

– Kívánd, hogy e helyett a régi ház helyett új házad legyen.

Felelt a szegény ember:

– Ha kigyelmednek módjában van az, bizony szívesen venném.

Még jóformán körül sem nézhettek, már ott állott a régi helyett az új ház, szép magas kőház, s azzal Krisztus urunk Istennek ajánlotta őket, ment tovább az ő vándorútján.

Eközben fölkel a gazdag ember is, kinézett az ablakon, s ím látja, hogy az ő házával szemben egy új kőház van, szebb az övénél. Ámul, bámult a gazdag ember, nem mert hinni a szemének, szólítja a feleségét:

– Nézz csak ide, mi történt! Tegnap még egy rozoga kis házikó állott itt, most meg egy szép, piros, cserepes kőház. Szaladj át, s tudakold meg, hogy s mint esett ez a dolog.

Átszalad az asszony, kéri a szegény embert – hát itt mi történt? Az meg elbeszélte:

– Itt bizony az történt, szomszéd asszony, hogy tegnap este itt járt egy vándor ember,

annak szálást adtunk, s reggel, mikor búcsúzott, azt mondta: kívánjunk három dolgot, s ő mind a hármát teljesíti.

– S ugyan bizony mit kért kigyelmed?

– Az örök üdvösséget; egészséget a mindennapi kenyér mellett s végezetül egy új házat.

Szalad vissza az asszony, mondja az urának, hogy mit hallott.

– Hej, ha én azt tudtam volna! Ejnye, ejnye, szeretném fejbe ütni magamat! Hogy is tudtam olyan okatlan lenni! Ez a vándor nálam is járt, s én bolond fejjel elutasítottam.

– Hamar, üljön lóra, biztatta az asszony, vágatson utána, hívja vissza, megtraktáljuk, s majd kelmednek is teljesíti három kívánságát.

Nosza, kétszer sem mondatta ezt a gazdag ember, lóra pattant, csakhamar utolérte Krisztus urunkat, mézes-mázos szavakkal hívta, mentegetődzött, hogy így meg úgy, ő tegnap este is szívesen látta volna, de nem találta az ajtó kulcsát, azalatt meg ökigyelme elment. De ha még egyszer lesz erre útja, csak térjen be hozzá bátran, jó szívvel látja.

– Jól van – mondta Krisztus urunk –, ha még egyszer erre járok, betérek kigyelmedhez.

De a gazdag ember addig is szeretne volna megtudni, hogy vajjon az ő kívánságát teljesítene-e a vándor. Meg is kérdezte, hogy kívánhat-e ő is három dolgot, mint ahogy a szomszédja.

– Kívanni kívánhat – felelt Krisztus –, de jobb lesz, ha nem kíván.

De – gondolta magában a gazdag ember – ő mégiscsak kieszel valami jót; hármát, olyat, ami még gazdagabbá teszi.

– Hát csak menjen haza kigyelmed – mondotta Krisztus urunk –, s három kívánsága teljesülni fog.

Hej, örült a gazdag ember, nagy vígan ügetett hazafelé, s mind azon gondolkozott, hogy ugyan mit is kívánjon. Amint ezen gondolkozott, tágra eresztette a kantárszárát, a ló meg elkezdett viháncolni, ugrálni, s ezzel folyton zavarta a gondolkozásban. Ráütött a ló nyakára, s csendesítette, de a ló csak ugrált,

viháncolt, helytelenkedett. Szörnyű dühös lett a gazdag ember, s egyszer csak elkiáltotta magát: Ó, hogy a nyakad szakadna meg!

Hiszen csak kívánnia kellett, a ló abban a szempillantásban megbotlott, elesett, a nyaka megszakadt. Úgy elterült a földön, hogy többet meg sem mozdult.

– No, ez megdöglék – morgolódtott a gazdag ember. – Az első kívánságom teljesedett. Hanem még van két kívánságom, majd jobban vigyázok ezután.

A kantárt kihúzta a ló fejéből, a nyeret leoldotta a hátáról, a maga hátára kötötte, s úgy ment gyalogszerrel hazafelé. Eközben a nap mind feljebb, feljebb lángett, rekkenő forróság lett, a gazdag ember majd elolvadt, alig lihegett, a nyereg erősen nyomta a hátát, s még mindig nem tudta, hogy mit kívánjon. Elgondolta magában, hogy bezzeg de jó dolga van most az ő feleségének. Otthon ül a jó hűvös szobában, s nem izzad, mint ő. Ez erősen bosszantotta őt, s hogy hogy nem, azt találta mondani:

– Bárcsak a feleségem ülne a nyergen, s ne tudna róla leszállani, ahelyett, hogy én a hátamon cipeljem!

Alig hogy kimondotta az utolsó szót, a nyereg lerepült a hátáról, eltűnt, mintha a föld nyelte volna el.

– Tyűh, ilyen, olyan – szedtevetézzett a gazdag ember. – Ihol, teljesült a második kívánságom is! Most már csakugyan meggon-dolom, hogy mit kívánjak harmadszor.

Megfutamodott,

hogy mihamarabb otthon legyen, be-üljön a jó hűvös szobába, ott aztán gondolkozhatik nyugodalmasan. No, hazaér, be-nyit, s hát mit látnak szemei! A felesége ott ül a nyergen, jajgat, kiabál, erőlködik, ha valahogy le tudna szállani, de nem tud!

– Csak maradj ott, mondotta a gazdag ember, mert én a világ minden gazdagságát akarom most kívánni.

– Üssön belé a tüzes mennykő a kend kívánságába – kiabált az asszony –, mit ér nekem a világ minden gazdagsága, ha itt kell ülnöm a nyeregben halálom órájáig! Ha azt kívánta, hogy nyeregre kerüljek, kívánja most, hogy le is kerüljek innét!

Mit volt mit tenni, akarta, nem akarta, nem kívánhatott egyebet. Abban a pillanatban le is szállott az asszony a nyeregből. Mondta az urának:

– Nagy buta kend! Bezzeg másként csináltam volna én!

Bezzeg, hogy ő ott hagyta volna az urát a nyeregben. De nem is volt ettől fogvást békesség, nyugodalom a gazdag ember házában. Annál jobban éltek a szegény emberék: volt egészség, mindennapi kenyér, örök üdvösség – mi kell még?

(Magyarba átültette: Benedek Elek) ■

REFORMÁTUS ESTÉK POMÁZON 2018. február 12–16.

Szeretem az evangélikációkat, mert ilyenkor még inkább nekem feszül, hogy – Victor János szavaival élve – nem az a kérdés, jobb vagyok-e, mint mások, hanem hogy jobba leszek-e, mint vagyok. Böjti evangélikációs hetünk most is ebben a kérdésben segített válaszokat találni mindannyiunknak.

„Mi vár rád a hegyen? – Ha feljössz, meglátod!” Ezzel a címmel került hirdetésre az idei pomázi evangélikáció. Közöttünk szolgált **GERGELY FERENC BARNABÁS** váchartyáni református lelképásztor. Az igehirdetések meghallgathatók gyülekezetünk honlapján, a részletes összefoglalót pedig következő lapszámunkban olvashatják el majd a kedves testvérek.

-P.A -

Gyermekek szolgálata az evangélikációs hét pénteki alkalmán

TOLNAY PIROSKA NÉNI 95 ÉVES

Január 20-án töltötte be 95. életévét Tolnay Piroska néni, ebből az alkalomból a 2018. január 14-i istentiszteletünkön gyülekezetünk nevében Nyilas Zoltán esperes és Sántha János főgondnok köszöntötte őt. Esperes úr elmondta, hogy Piroska néni a vasámapról vasámapra templomunkba járó hűséges gyülekezeti tagjaink talán legidősebbje, akit szeretettel és tisztelettel köszöntünk születésnapja alkalmából, hiszen oly sokat tett közösségünk majd egy évszázadaért. Az Isten Igéje őrizze Piroska néni, ahogy az apostoli levélben olvassuk: „az idős emberek legyenek mértékletesek, tisztességesek és józanok, a hitben, a szeretetben és az állhatatosságban egészségesek; ugyanígy az idős asszonyok is szentekhez illően viselkedjenek...” (Tit 2,2-3) Az Úristen őrizze meg közöttünk még sokáig erőben és szeretetben. Isten áldja meg Piroska néni!

Most egy olyan könyvet szeretnék a kedves testvérek figyelmébe ajánlani, amely a böjti időkben – a mindennapi Ige mellett – lelki táplálékul szolgál.

Isten böjtre készülő népének szól Fekete Ágnes református lelkésznek, a Magyar Rádió „Református félóra” szerkesztőjének „40 nap” című böjti áhítatos könyve, mely 46 áhítatot tartalmaz. A bibliai hagyományok alapján a böjt húsvét előtt 40 napig tart. Isten népe 40 évig vándorolt a pusztában, Jézus szintén 40 napig böjtölt, mielőtt elkezdte volna a tanítást. Mind a nyugati, mind a keleti keresztyén hagyomány megtartotta a negyvennapos böjti időt, egyben azonban eltértek: nyugaton a vasárnapokat nem tartják böjti napnak, mivel Krisztus

BÖJT: ENGEDNI, ADNI, LEMONDANI

feltámadásának ünnepe fontosabb, és a böjt elé kerül. Ezért a 6 vasárnap, amely böjt idejére esik, megnöveli a böjti időszak napjainak számát, így került a könyvbe is 46 áhítat.

Böjt első napja mindig szerda (mely idén február 14-ére esett), ezt nevezik böjtfő szerdának, böjtfogadó szerdának, száraz szerdának is, ma általában hamvaszószerda a neve. A hamu ősi jelkép: szörzsákba öltöztek, hamut szórtak a fejükre a bűnvallók. Böjt utolsó napja nagyszombat, Jézus feltámadásának ideje. Így a böjt végének az időpontja a különböző hagyományok szerint szombaton az esthajnalcsillag feljövetele, illetve vasárnap a napkelte.

Ezt a könyvet böjti úti-társként vehetjük kezünkbe. Egy-egy napi áhítattal végigkíséri a húsvétra készülő időszakot azzal a céllal, hogy elmélyülten, imádsággal tölthessük a böjtot.

Sokan beszélnek manapság a böjtölés erejéről. Ezek között van olyan beszéd, amely egyfajta lelki wellnessként érzékelteti

azt, amikor egy időszakban imádsággal és testünk megzabolázásával töltjük az időt. Van, aki összekeveri a fogyókúrával. Milyen lenne, ha végre igazán képesek lennénk elcsendesedni? Milyen lenne, ha a testünk az

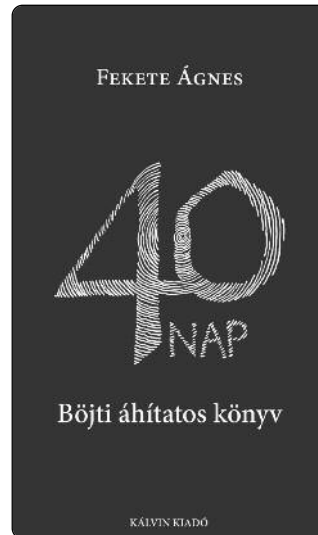
utolsó molekuláig képes lenne odafigyelni arra, aki ezt a testi életet adta? A könyv segítségével elindulhatunk a keresztyén böjt útján, amelyet nagyon nehéz pontosan meghatározni: elmélyülést, imádságot, fegyelmet jelent, melynek során egyfajta csigavonalban igyekszünk egyre mélyebben megérteni Isten kegyelmét, amely húsvétkor elért bennünket.

Böjtben tárjuk ki a kezünket: jó lélekkel engedjünk, adjunk, mondjunk le – Isten ezerszer annyit ad! – hív bennünket a szerző a könyv be-

vezetőjében igazi böjtre: az Isten hatalmas keze alatti alázatra.

Fekete Ágnes: 40 nap – Böjti áhítatos könyv – Kálvin Kiadó, Budapest, 2014

Hamar Jánosné Enikő

RÉSZLET A „40 NAP” CÍMŰ KÖNYVBŐL

„...aki pedig elveszti az életét én értem és az evangéliumért, megmenti azt.” Mk 8,35

46. NAP – SZOMBAT

Mit is kell elveszitenünk? Az életünket? Hiszen Isten szereti az életet, ő adta! Nagyon világos lesz a válasz, ha megnézzük azt a görög szót, ami itt szerepel: a *pszükhé*. A pszichológia korszakában különösen súlyosan hangzik Jézus mondata. Aki képes arra, hogy elveszítse pszichéjét, személyiségét alkotó lelkét, megtalálja azt. Aki nem azon fáradozik egész életében, hogy önmagát kiteljesítse, hanem Jézus követve leteszi önmagát, megtalálja igazi

énjét. Az élet nagy titka, hogy elengedés nélkül nem lesz semmink. Búza-mag életünket le kell tennünk ahhoz, hogy kalászbá szökkenő életünket megtaláljuk. Halálba visz ragaszkodásunk.

Hadd ajánljam mindenkinek ezt a Hamvas Béla idézetet a Babérliget-könyvből:

„Tegyük fel, hogy két nép egymással háborúba keveredik. Nem ritkaság, a történet hoz fel rá néhány példát. A bolondok egymásnak rohannak, és ezerszámra halomra gyilkolják egymást. Amivel azt érik el, hogy a másik mindig dühösebb, és ha le is győzik, bosszút esküszik. Erőt gyűjt, néhány év múlva újra megrohanja a másikat, és akkor esetleg ő győz. Most az egész kezdődik előlről.

Ha véletlenül valakivel háborúba keverednék, első dolgom lenne azonnal, a legmegalázóbb feltételekkel is, haladék nélkül békét kötni.

ígéretet tennék, hogy harminc éven keresztül az illető nép rabszolgája leszek. Minden erőmmel az ő javát fogom szolgálni. Vasútaimon neki szállítanám azt, amit földem terem, hajóimmal neki vinném a távoli földek nagy kincseit. Sok fűszert, édességet, selymet, aranyat, drágakövet, mind, mind neki adnám. Hizlalnám, tömném, dicsémém.

Százat egy ellen, hogy az a nép harminc évet sem bírja ki. Úgy meghízna, annyira ellustulna, olyan léha, buta, hájas, aluszékony lenne, hogy nem is kellene hadjáratot indítani ellene. Ha fegyverrel győzném le, megerősíteném, mert növelném benne az elégtétel ösztönét. S a jólétbe eddig még minden nép belehalt.”

Ma pontosan érti mindenkinek ezeket a mondatokat. De Isten azt a kérdést teszi föl, hosszú távon ki lesz az elhízott, a tunya és a lusta, akinek elfogy az életösztöne? Íme, itt a böjt. Mindenki megkeresheti a maga gyenge pontját, ahol több fegyelemre van szüksége. Kinek a tévé, kinek az étel, kinek a szavak. Nyilván nem görcsös

böjtteljesítményeket vár Isten, hanem azt, hogy képesek legyünk az önmegtagadásra. Hiszen csak így lehetünk igazi önmagunk, csak így tudjuk befogadni Krisztus kegyelmét, aki nem ezt meg azt tagadott meg magától, hanem teljesen letette mindenét értünk. Amen.

Fekete Ágnes

NAPLÓ

ALKALMAINK VOLTAK:

2017. december 30. ■ A Kiránduló kör túrája Dobogókőről a Zsvány-szklákhoz.
 2018. január 14. ■ Új presbiterek- és gondnok fogadalomtétele Pomázon és Csobánkán. Kreatív gyermekdelután; Családos kör.
 2018. január 19-21. ■ Presbiteri csendeshétvége a gárdonyi református Élet Fája vendégházban, presbiteri gyűlés.
 2018. január 22-27. ■ Ökumenikus Imahét Pomázon.
 2018. január 27. ■ A Kiránduló kör túrája a pilisszántói Orosdy kastélyhoz.
 2018. január 28. ■ Ökumenikus imaheti istentiszteleti alkalom a csobánkai református imaházban.
 2018. február 2. ■ Ifjúsági farsang a konfirmáló és ifi- (már konfirmált) korú fiataloknak.
 2018. február 5-9. ■ Egyházmegyei presbiteri és gyülekezeti munkás csendeshét Mátraházán.
 2018. február 12-16. ■ Evangelizáció Pomázon *Gergely Ferenc Barnabás* református lelkipásztor szolgálatával.
 2018. február 17. ■ A Kiránduló kör túrája Pilisszentkeresztre, onnan a Salabasina-kúthoz és a Gyopár-forráshoz.
 2018. február 18. ■ Böjti ünnepi istentisztelet úrvacsorai közösségben. Kreatív gyermekdelután; Családos kör. Presbiteri gyűlés.
 2018. február 24. ■ 20+ korosztályi igei alkalma Pomázon.

TERVEZETT ALKALMAINK:

2018. február 25. ■ 15.00 Presbiteri továbbképzés a Leányfalui Református Idősek Otthonában.
 2018. február 27. ■ 18.30 Bibliaolvasó kör alkalma.
 2018. február 28. ■ 10.00 Bibliaóra a pomázi Idősek Otthonában. 18.00 Férfikör / nőikör Pomázon.
 2018. március 4. ■ 16.00 A Psalmus kórus szolgálata a Leányfalui Református Idősek Otthonában.
 2018. március 11. ■ 10.30 A Szent Cecília kórus szolgálata pomázi istentiszteletünkön. 15.30 Kreatív gyermekdelután; Családos kör.
 2018. március 18. ■ REFISZ szolgálata istentiszteletünkön. Konfirmándusok csendes-délutánja.
 2018. március 21. ■ 10.00 Bibliaóra a pomázi Idősek Otthonában.
 2018. március 25. ■ Gyermekünk virágvasárnapi szolgálata istentiszteleteinkben. (A gyermek-istentiszteleten tanultak visszacsatolása.)
 2018. március 26-29. ■ 18.00 Nagyheti bűnbánati alkalmak.
 2018. március 30. ■ Nagypénteki ünnepi istentisztelet úrvacsorai közösségben, 9.00 Csobánka, 10.30 Pomáz.
 2018. március 31. ■ 18.00 Nagyszombati ünnepi istentisztelet Pomázon.
 2018. április 1. ■ Húsvét vasárnapi ünnepi istentisztelet úrvacsorai közösségben, 9.00 Csobánka, 10.30 Pomáz, 17.00 Pilisszentkereszt.
 2018. április 2. ■ Húsvét hétfői ünnepi istentisztelet, legátus szolgálattal, 9.00 Csobánka, 10.30 Pomáz, úrvacsorai közösségben.
 2018. április 15. ■ Egyházmegyei gyülekezeti szolidaritási vasárnap. 15.30 Kreatív gyermekdelután; Családos kör.
 2018. április 25. ■ 10.00 Bibliaóra a pomázi Idősek Otthonában.
 2018. április 27-29. ■ A Psalmus kórus szolgálata Marosszentgyörgyön.
 2018. április 28-29. ■ Ifjúsági és konfirmándus csendes-hétvége.

KERESZTELŐ:

2018. január 14. ■ **Koncz Emili.**

HALÁLOZÁS, TEMETÉSEK:

2017. december 8-án elhunyt **Kovács Jajosné szül. Cs. Kovács Zsuzsanna** (†102) testvérünk, hamvainak szétszórása 2017. december 18-án volt Szentendrén.
 2017. december 10-én elhunyt **Dudás Gyula** (†82) testvérünk, temetése 2018. január 3-án volt a pomázi református temető kertben.
 2017. december 20-án elhunyt **DR. SZILÁRDFY ZOLTÁN** (†80) művészettörténész, áldozó pap, Pomáz település szeretője és ismerője.
 2018. január 13-án, a Pomázi Szent István Király Római Katolikus Templomban tartott gyászszertartás után kísérték végső nyughelyére, a pomázi református temetőben lévő családi sírba.
 2018. január 18-án elhunyt **Péntek János** (†78) testvérünk, temetése 2018. január 29-én volt városunk ravatalozójából.
 2018. február 1-jén elhunyt **Szabó István** (†64) testvérünk, temetése 2018. február 10-én volt a pilisszentkereszti temetőben.

A KIRÁNDULÓ KÖR TÚRÁI

Gyülekezeti újságunk következő száma várhatóan 2018. április 22-én jelenik meg.

1 + 1 %

Kérjük, hogy adója első 1%-ával támogassa Ön is a Magyarországi Református Egyház értékteremtő társadalmi szolgálatát!

Technikai szám: 0066

Az adóbevallásunk során lehetőségünk van az adónk további 1 %-áról is rendelkezni. Társegyházközségünk megsegítésére is köszönettel fogadjuk az adó 1 %-át, amit a gyülekezetünk teljes körű hitéletének, istentiszteletének otthont adó templom védelmére, a közösségi életnek teret biztosító intézményeink fejlesztése fordítunk.

KÖSZÖNJÜK.

Pomázi Református Gyülekezetért Alapítvány

Adószám: 18693829-1-13

ÁLDÁS, BÉKESSÉG!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja

Cím: 2013 Pomáz, Hősök tere 1.; – **Telefon:** 06-26-325-297

Csobánkai Gyülekezeti Ház: 2014 Csobánka, Béke u. 19.

E-mail cím: pomaz-csobanka@reformatus.hu

Honlapcím: <http://www.pomaz.reformatus.hu>

Gyülekezetünk számlaszámai:

Pomáz: 11784009-22222253-00000000

Csobánka: 11784009-22222260-00000000

Felelős kiadó: Nyilas Zoltán lelkipásztor (e-mail: znyilas@freemail.hu)

Szerkesztőbizottság: Nyilas Zoltán, Hardi Péter, Mazaray Sándor, Görbe Ferenc, Dr. Puskás Attila.

Szerkesztő: Dr. Puskás Attila

(e-mail: dr.puskas.attila@t-online.hu; Tel.: +36-20-9355-362)

Terjesztési felelős: Erdélyi Sándor

(e-mail: erkuchenbauer@gmail.com; Tel.: +36-20-9325-110)

Megjelenik kéthavonta 400 példányban, gyülekezeti használatra, ingyenes terjesztésben. Adományokat köszönettel elfogadjuk.

KÉT FÉLE LELEKŰLET AZ ÖNIGAZULT

- ◆ Legyen meg az én akaratom!
- ◆ Az egocentrikus ember sokat ad mások véleményére, kívánja a csodálatot és a népszerűséget.
- ◆ Merev, beképzelt.
- ◆ Másokon uralkodik, saját érdekeire használja embertársait.
- ◆ Kívánja a kényelmet, elnéző saját magával szemben.
- ◆ Nagyra értékeli anyagi függetlenségét.
- ◆ Igényeit maga akarja kielégíteni; gyakorlatilag ateizmusban él, mely szerint úgy érzi, nincs szüksége Istenre.
- ◆ Úgy gondolja, hogy az élet bizonyos dolgokkal tartozik neki.
- ◆ Türeljeleny, érzéseiben hamar megsértődik; táplálja a nehezelmeket.
- ◆ A családásokat lassan és nehezen heveri ki.
- ◆ Biztonság dolgában anyagi javakra hagyatkozik.
- ◆ Képeleg az önsajnálkozásban, amikor valami nem sikerül.
- ◆ Jó cselekedeteiért elvárja a dicséretet és a nyilvános elismerést.
- ◆ Elnéző, sőt vak a saját bűneit illetően, felháborodik a mások rossziaságán.

AZ ALÁZATOS

- ◆ Legyen meg a Te akaratod!
- ◆ A krisztocentrikus személyiség egyre inkább szabad lesz a mások dicséretének kívánásától.
- ◆ Tud alkalmazkodni.
- ◆ A kritikát tárgyilagosan fogadja.
- ◆ Ha szükséges, lemond a kényelemről; tudja, hogy az Én számára sok értékelt kényelmet esetleg fel kell adnia.
- ◆ Tudja, hogy fel kell adnia az életet ahhoz, hogy elnyerje azt.
- ◆ A mindennapi életben nagy szüksége van Istenre.
- ◆ Felismeri, hogy az élet semmivel nem tartozik neki.
- ◆ Készségesen megbocsát másoknak.
- ◆ Tudja, hogy biztonsága egyedül az Istennel való kapcsolatában van, és nem a földi dolgokban.
- ◆ Jól tud másokkal dolgozni, megalégszik a mások helyet.
- ◆ Látja magában a gonosz hajlamokat és lehetőségeket, s azokat Isten elé teszi.
- ◆ Nem ütközik meg az önmagában és másokban feltámadó bűnös indulatokon.
- ◆ Tudja, hogy a jó és a rossz közötti harc nem enged meg zavartalan békeséget.

(Vetés és Aratás 1972/1. szám)